

EL CARDENAL MARTÍNEZ SISTACH PRESENTA
A L'ASSEMBLEA SINODAL LES EXPERIÈNCIES
EVANGELITZADORES DE L'ARXIDIÒCESI

Barcelona al Sínode

El 15 d'octubre al matí va tenir lloc la primera intervenció del cardenal Lluís Martínez Sistach, al Sínode de Bisbes per a la Nova Evangelització. En les seves paraules, el purpurat va assenyalar que l'arxidiòcesi de Barcelona ha viscut recentment «uns esdeveniments altament evangelitzadors», entre ells «la visita del papa Benet XVI per dedicar la basílica de la Sagrada Família, que ha dinamitzat els diocesans amb un nou ardor per a l'anunci de l'Evangeli». El cardenal Martínez Sistach va destacar també «la celebració, juntament amb onze grans ciutats europees més, de la Missió Metròpolis», així com la realització de l'Atri del Gentils promogut pel Pontifici Consell per a la Cultura. L'arquebisbe de Barcelona va assenyalar que tots dos esdeveniments «han obert la nostra Església diocesana cap a un nou estil d'anunciar Jesús i el seu Evangeli». **P 3**

JOSEP M. ABELLA,
superior general dels
Claretians:

**«El Sínode és una
crida forta a la
conversió»**

L'Osservatore Romano

**Temples
cristians,
víctimes
de la
violència
a Terra
Santa**

En els últims vuit mesos s'han produït atacs a almenys tres dels temples cristians més simbòlics de Terra Santa i els mitjans de comunicació locals i internacionals se n'han fet ressò. Davant d'aquests actes vandàlics, atribuïts a jueus ultraortodoxos, la comunitat catòlica demana diàleg i convivència pacífica. «Després de la Segona Intifada, es va crear el mur de Cisjordània però també s'ha anat aixecant un altre mur, el de la intolerància, que es troba en els cors de molta gent», lamenta el pare Artemio Vítores, vicari custodial de la Custòdia de Terra Santa. **P 3-4**

Jocs Florals del 150è aniversari de l'Acadèmia Mariana

El Paranimf de l'Acadèmia Mariana de Lleida va acollir el 7 d'octubre passat, després de 77 anys de no fer-ho, la celebració del Certamen Marià dedicat a la Verge Blanca de l'Acadèmia, patrona de la ciutat, en el 150è aniversari de la fundació de l'Acadèmia. L'alcalde de Lleida, Àngel Ros, ha estat l'il·lustre mantenidor d'aquests singulars Jocs Florals en honor de la Mare de Déu, únics al món.

P 16

Sumari

P 10 Nous reptes per a les entitats socials

P 20 Presentat el Pla Pastoral de Solsona

P 21 Escola de pregària per a mares

P 24 Josep M. Garrell, nou rector de la URL

P 26 Perfeccionar l'anglès a les escoles

Editorial

Transmetre la fe amb alegria

L'Any de la Fe que hem iniciat se sustenta en un tríode integrat per dues commemoracions: els 50 anys del Concili Vaticà II i els 20 del Catecisme de l'Església catòlica; i per un esdeveniment singular de present i de futur: la celebració del Sínode de Bisbes sobre la Nova Evangelització i la transmissió de la fe.

Els documents del Concili avui són poc coneguts pels joves, àdhuc per les noves generacions de preveres que han nascut ja en el postconcili. Per això cal agrair a Publicacions de l'Abadia de Montserrat que hagi preparat una nova edició en català dels textos conciliaris i també que s'hagin presentat dues noves publicacions de la Facultat de Teologia de Catalunya de textos i documents magisterials de Joan XXIII i de Pau VI, els dos papes que van presidir el Vaticà II. Quant al Catecisme de l'Església catòlica, és a l'abast de molts agents pastorals que l'empren com a llibre de consulta, sense oblidar que els primers destinataris són els bisbes. El Compendi, que va ser presentat el 2005, és en paraules de Benet XVI «una síntesi fidel i segura del Catecisme de l'Església catòlica. Conté, de manera concisa, tots els elements essencials i fonamentals de la fe de l'Església, de manera que constitueix, com desitjava el meu predecessor [Joan Pau II] una mena de vademècum a través del qual les persones creients o no, puguin abastar amb una sola mirada de conjunt el

panorama complet de la fe catòlica. D'altra banda, cal no oblidar que el Sínode té un doble accent: «la nova evangelització» i la transmissió de la fe. El Dr. Joan Guiteras, en el darrer número de *Teologia Actual*, recordava que «és una ocasió perfecta per revifar l'escalf amorós de les famílies. I per educar els fills en el coneixement i el seguiment del Crist». Tots som testimonis que molts pares que s'havien allunyat de la pràctica religiosa retroben una ocasió privilegiada a l'hora de portar els fills a batejar i, sobretot a la catequesi de primera comunió.

Ara, com transmetre l'esperit d'actualització i renovació que batejava en el fons del Concili Vaticà II? Com ajudar que les noves generacions s'interessin pels continguts del catolicisme? Com ajudar que més persones revifin la flama de la fe? Com evitar que tants avui siguin indiferents o, fins i tot, apostatin? Per donar resposta a aquests interrogants molts arxiprestats, parròquies i moviments preparen actes, conferències i trobades. Els nostres mitjans de comunicació també volen col·laborar en la mesura de les seves possibilitats a propiciar aquesta trobada personal amb Jesucrist, l'objecte central de la nostra fe. Benet XVI l'encerta plenament quan subratlla que «cal redescobrir l'alegria de creure i tornar a trobar l'entusiasme de comunicar la fe» (*Porta fidei*, 7).

CatalunyaCristiana

Director: Mn. Jaume Aymar i Ragolta

Redactors: Eduard Brufau, Miquel Àngel Codina, Samuel Gutiérrez, Rosa M. Jané, Carme Munté, Rosa Peraire

Lingüista: Montserrat Pibernat

Arxiu i fotografia: Eulàlia Grande

Corresponsals: Guillem Farré, CASTELLÓ; Víctor Gay, GIRONA; Jordi Curcó, LLEIDA; Cristina Sánchez, MALLORCA; Mercedes De La Torre, ROMA; Júlia Ayala, SOLSONA; Joan Boronat, TARRAGONA; Víctor M. Cardona, TORTOSA; Patricia Navas, URGELL; Javier Molina, EGIPTE

Col·laboradors d'aquesta setmana: Pilarín Bayés, Carme Borbonès, Agustí Codinach, Bernabé Dalmau, F. Diego Espuny, Àngels Guiteras, Joan Guiteras, Dani Majà, Joan A. Mateo, Victòria Molins, Glòria Monés, Francesc Nicolau, Joan Pallarès, Salvador Pié, Hilari Raguer, Josep Rius-Camps, Josep M. Sabé, Lluís Serra, Andreu Sotorra, Sebastià Taltavull, Pere Tena, Javier Velasco, Miquel A. Violán, P-J Ynaraja.

Redacció, administració, publicitat i promoció:

C/ Comtes de Bell-lloc, 67-69 - 08014 BARCELONA

Tel. 934 092 810, Fax 934 092 775

a/e: redaccio@catalunyacristiana.cat (Redacció)

a/e: administracio@catalunyacristiana.cat (Administració i subscripcions)

a/e: publicitat@catalunyacristiana.cat (Publicitat)

Pàgina web: www.catalunyacristiana.cat

www.facebook.com/catalunyacristiana

Fundadors: Mn. Joan E. Jarque i Mn. Francesc Malgosa

Edita: Fundació Catalunya Cristiana per a l'evangelització i la cultura

Publicitat: Josep Harris

Promoció: Alfons Miralles

Administració: Isabel Giralt (comptabilitat), Janet Duatis (subscripcions)

Autoedició i compaginació: Carlos Aguado

Impressió: Impressions Intercomarcals, SA Ctra. C-1.411, Km 34. Polígon industrial El Cementiri. Tel. 938 788 403. Fax 938 788 212 - 08272 SANT FRUITÓS DE BAGES - DLB 14.387/79

Difusió controlada per

Membre de la UCIP
International Catholic Union of Press

Membre de l'APPEC
Associació de Publicacions Periòdiques en català

SUBSCRIPCIONS ANUALS EN CATALÀ O CASTELLÀ

Catalunya, resta de l'Estat espanyol i Andorra: 124,80 €

Gibraltar i Portugal: 124,80 €

Resta d'Europa: 199,85 €

Amèrica i Àfrica: 237,86 €

Àsia i Oceania: 315,81 €

El setmanari rep l'ajut del Departament de Presidència de la Generalitat de Catalunya

Un nou llindar

Joan XXIII i l'inici d'una nova època

¿Què esperava i què volia aconseguir aquest Papa que als seus ja més de vuitanta anys creu en l'*aggiornamento* de l'Església? El títol del discurs d'obertura del Concili Vaticà II, ara fa 50 anys, ja ho diu tot: «*Gaudet Mater Ecclesia*» (que s'alegri, que s'ompli de joia la Mare Església!). Estem davant d'un programa que mostra realisme, humilitat, observació atenta, molta pedagogia, extraordinària saviesa i estimació.

Una nova visió d'Església com a «Poble de Déu» que es posa a l'escolta del món i els primers passos de voluntat de diàleg amb tothom, creients i no creients, ja els tenim aquí, el mateix dia que s'inaugura el Concili. Amb molt de realisme, aquest «Papa bo» desvetlla, ja en el seu primer discurs, una visió posi-

tiva, amable i enèrgica alhora. Parla com un pastor, com un rector de parròquia, i els diu que no està gens d'acord amb els profetes de calamitats, amb aquells que ho veuen tot fosc i desconfien sempre.

Joan XXIII ofereix la cara d'una Església que molts esperàvem: «L'Església catòlica —diu— vol mostrar-se mare amable de tots, pacient, plena de misericòrdia i bondat. Com Pere un dia, dirigint-se al pobre que li demanava almoïna, diem ara al gènere humà oprimat per tantes dificultats: "de plata i d'or no en tinc, però el que tinc, t'ho dono: en el nom de Jesús el Natzarè, aixeca't i camina!"» (Ac 3,6).

El dia de l'inici del Concili, Joan XXIII, després de parlar-los del temps i agrair el dia, diu amb paraules improvisades als presents a la plaça de Sant Pere:

«Estimats fillets, sento les vostres veus. La meua és una sola veu, però resumeix la veu del món sencer. Ho veieu?, ha aparegut la lluna, mireu quin espectacle! Acabem una gran jornada de pau! Glòria a Déu i pau als homes de bona voluntat! Repetim aquesta bona notícia! La meua persona no compta gens: sóc un germà que us parla, esdevingut pare per voluntat del nostre Senyor, tractem de voler-li bé!»

I afegeix: «Quan arribeu a casa trobareu els vostres fills, els petits: feu-los una carícia i dieu-los: aquesta és la carícia del Papa! Trobareu qualche llàgrima que haureu d'eixugar: feu alguna cosa! Dieu-los una paraula bonica!» És un estil ben nou. Qualque cosa està canviant en l'Església ja a l'inici del Concili.

Sebastià Taltavull Anglada

Bisbe auxiliar de Barcelona

Els cristians, objectiu de la violència a Israel

En els darrers mesos s'han produït diversos atacs contra temples

Ana Alba
Jerusalem

El mont Sió de Jerusalem acull dos dels indrets religiosos més importants de la Ciutat Santa: el Cenacle, l'indret on la tradició diu que Jesús i els seus deixebles van celebrar l'últim sopar, i la tomba del Rei David, venerada pels jueus. Al costat del Cenacle se situa el convent franciscà del Mont de Sió, a prop de l'abadia de la Dormició, als afores de la ciutat vella de Jerusalem.

El matí del 2 d'octubre passat, la porta del Convent dels Franciscans, que tenen la Custòdia dels Llocs Sants de Terra Santa des del segle XIII, va aparèixer amb una pintada insultant en hebreu: «Jesús és un bastard», acompanyada de les paraules «el preu a pagar». Era un nou atac de jueus extremistes que justifiquen amb aquesta expressió els seus actes de vandalisme al·legant que els fan per protestar per accions del Govern israelià contra colons jueus a Cisjordània o com a represàlia per assalts patits per jueus.

Un franciscà va descobrir els grafitis sobre la porta d'acer d'accés al convent a primera hora del matí. Les pintades les van fer de matinada amb espray, però se'n desconeixen els autors, malgrat que la Ciutat Vella de Jerusalem i la rodalia estan plenes de videocàmeres.

«Generalment, molts dels que perpetren aquests atacs pertanyen a alguna comunitat jueva ultraortodoxa, els *haredim*. Solen ser joves mal estudiants que no tenen paciència ni intel·ligència per estudiar el Talmud i són agressius, són com els *hooligans*, però amb una pàtina de "bondat", és a dir, al·leguen que les seves accions tenen una excusa o un atenuant perquè vénen motivades per raons religioses», explica el doctor Gideon Aran, expert en violència d'arrel religiosa i professor del Departament de Sociologia i Antropologia de la Universitat Hebrea de Jerusalem.

«Són els mateixos que ataquen les dones que no porten la màniga llarga o la gent que condueix els dissabtes, però també poden estar darrere de la violència contra els cristians els anomenats jueus nacional-religiosos, que no són *hooligans*, però són més ideològics. Els ultraortodoxos no tenen ideologia, els colons —jueus que viuen en assentaments en territoris palestins—, que integren el sector nacional-religiós, estan més compromesos ideològicament en un sentit que els fa més perillosos que els ultraortodoxos. Però encara que soni terrible dir-ho, mentre hi hagi àrabs a prop, els cristians no seran els principals objectius d'aquest sector», indica Aran.

Monjos, monges i capellans de les diferents esglésies cristianes pateixen des de fa anys insults i, fins i tot, agressions físiques que solen ser lleus per part de jueus radicals i també de musulmans. Quan un frare passa per davant d'un grup de joves jueus ultraortodoxos per algun dels estrets carrers de la ciutat vella de Jerusalem, sovint rep insults o escopinades. De vegades, els ultraor-

toodoxos escupen a terra, després que passi el frare, altres vegades li escupen directament a la cara.

«És un tipus de violència simbòlica. Els jueus han viscut almenys durant 2.000 anys entre altres nacions, principalment a Europa, on la majoria dels habitants eren cristians. Sempre han estat minoria sense tenir cap possibilitat de resoldre, a través de la violència, la marginació o discriminació en què en molts casos estaven sotmesos perquè eren febles i no tenien manera de prendre represàlies. Molts d'aquests jueus van desenvolupar un tipus d'hostilitat indirecta cap als cristians, una violència com la del pobre nen petit al qual tothom agredeix a l'escola i quan arriba a casa li diu al coixí que odia els seus companys i els matarà tots. És la típica violència jueva contra els cristians, en resposta a l'antisemitisme europeu cristià i és més important per als ultraortodoxos o la gent religiosa. A més, ara són a Israel, ja no són minoria com a Europa i poden actuar», apunta Aran.

Als anys cinquanta i seixanta, abans que els palestins esdevinguessin per a Israel «el problema», la violència contra els cristians era més prominent perquè hi havia força estrangers cristians i els ultraortodoxos monopolitzaven la violència contra ells. Atacaven sobretot les missions a Jerusalem. «A partir de la guerra del 67 —quan Israel va ocupar Gaza, Cisjordània i Jerusalem est— el moviment nacional-religiós, associat als colons, va començar a ser actiu. Per a ells, l'enemic immediat són els àrabs musulmans, però després hi ha els enemics històrics, els cristians, principalment l'Església catòlica, a la qual associen amb antisemitisme, especialment per la Inquisició espanyola i

«En els darrers vuit mesos s'han produït atacs a almenys tres dels temples cristians més simbòlics de Terra Santa i els mitjans de comunicació locals i internacionals se n'han fet ressò»

el paper de l'Església durant la Segona Guerra Mundial, amb l'Holocaust», comenta Aran, que no creu que la violència contra els cristians a Israel hagi crescut en els últims temps, com es desprèn d'algunes informacions de mitjans de comunicació.

La sensació de molts cristians —especialment estrangers— que viuen a Terra Santa és que sí que han augmentat els casos d'atacs vandàlics contra temples religiosos, però potser aquest sentiment ve alimentat pel fet que en els darrers vuit mesos s'han produït atacs a almenys tres dels temples cristians més simbòlics de Terra Santa i els mitjans de comunicació locals i internacionals se n'han fet ressò.

«Sí que hi ha violència contra els cristians a Israel, però no disposem de dades que indiquin objectivament que ha augmentat en els últims dos anys, no hi ha cap estadística», afirma el professor Nachman Ben-Yehuda, de la Universitat Hebrea de Jerusalem. El doctor Aran tampoc coneix cap estadística, però no percep que la violència contra els temples i els símbols cristians hagi augmentat. «No veig cap raó perquè ara aquesta violència sigui més extrema, tot i que sí que podem dir que la violència en general al Pròxim Orient augmenta. Hi ha més violència entre jueus i àrabs, sobretot als territoris palestins, on he de dir que es veu força violència contra els cristians per part dels musulmans, especialment des que Hamàs va començar a créixer», assegura Aran.

P. VÍTORES: «La presència dels cristians s'ha reduït»

El pare Artemio Vítores, vicari custodial de la Custòdia de Terra Santa, confirma que els cristians a Terra Santa —els autòctons són palestins— pateixen violència extremista tant per part de jueus com de musulmans i lamenta que la situació d'algunes comunitats cristianes en localitats palestines «és molt difícil».

El pare Artemio i el doctor Aran coincideixen a assenyalar que en poblacions palestines que abans eren essencialment cristianes, com Betlem —situada a Cisjordània, a tan sols vuit quilòmetres de Jerusalem—, la presència de cristians s'ha reduït i molts en marxen «perquè es troben assetjats pels musulmans».

«Després de la Segona Intifada —aixecament palestí contra l'ocupació

israeliana que va començar el setembre del 2000 i es va donar per acabada el 2005—, es va crear el mur de Cisjordània i també s'ha anat aixecant un altre mur, el de la intolerància, que es troba en els cors de molta gent», comenta el pare Artemio. «Recordo que vaig presenciar una vegada una conversa entre uns obrers palestins i uns operaris israelians aquí a l'edifici de la Custòdia. Estaven xerrant tranquil·lament entre ells i els vaig fer notar que quan volien el diàleg entre les dues parts era molt fàcil. L'operari israelià va dir: "Mira, és que amb aquest company palestí puc parlar, però amb els que porten *kippà* (en referència als jueus religiosos) i els de Hamàs no es pot dialogar perquè només pensen a matar els meus fills i els d'aquest palestí"», relata el vicari custodial, que culpa algunes escoles, sinagogues i mesquites de fomentar l'odi cap a l'altre, cap al que és diferent.

El febrer passat, el monestir de la Santa Creu de Jerusalem —erigit on la tradició diu que va créixer l'arbre del qual es va extreure la fusta per fer la creu on Jesús va ser crucificat— va patir un atac vandàlic. A les parets del monestir, algú va escriure «Mort als cristians». Un grup d'assaltants va cremar la porta del monestir de Latrun, a mig camí entre Jerusalem i Tel Aviv, el 4 de setembre i va escriure insults als accessos al temple com «Jesús és un mico». Aquest atac es va produir poc després que les autoritats israelianes desmantellessin uns assentaments a Cisjordània que fins i tot Israel considera il·legals. Entre les pintades, una feia referència a Ramat Migron, el nom de la colònia jueva desallotjada per la policia.

El Patriarcat Llatí de Jerusalem va qualificar l'atac a Latrun d'«indignant, desafortunat i execrable» i va alertar que actes com aquest només pretenen «crear divisions entre les comunitats» que viuen al Pròxim Orient, concretament a Israel i els territoris palestins. El Patriarcat va fer una crida a la tolerància i a fomentar els valors que «són testimoni de la grandesa humana».

L'Assemblea d'Ordes Catòlics de Terra Santa va emetre un comunicat preguntant-se per què els cristians són encara en el punt de mira d'alguns atacs. «Què passa en la societat israeliana que els cristians són els anyells de sacrifici d'aquest tipus de violència?» «Els que han escrit aquestes pintades plenes d'odi han expressat la seva ràbia per l'evacuació d'assentaments jueus il·legals a Cisjordània. Però per què dirigeixen la seva ràbia contra els cristians i els seus llocs d'oració? Quin tipus de menyspreu pels cristians

s'ensenya a les escoles i les cases?», es preguntava el text del comunicat, que també lamentava que els culpables d'aquest tipus de violència no solen pagar pel que fan.

«Farem tot el que estigui a les nostres mans per trobar els que han pintat aquestes frases», va assegurar Moshe Bareket, un responsable policial israelià, després que es descobrissin les pintades insultant Jesús a la porta del convent franciscà del Cenacle. Les autoritats israelianes van posar en marxa una investigació policial per esbrinar també qui hi havia al darrere dels atacs contra el monestir de Latrun i el primer ministre israelià, Benjamin Netanyahu, va visitar el monestir i la comunitat de monjos trapencs que hi viuen per expressar-los el seu suport. El cap del Govern israelià va prometre que «els culpables d'aquest atac pagaran pel que han fet». Però la justícia israeliana encara no ha processat ningú per aquest atac ni pel del monestir de la Santa Creu ni el convent del Cenacle.

Alguns cristians, com l'Elies, que regenta un negoci al barri cristià de la ciutat vella de Jerusalem, consideren que «la policia no fa res per arrestar aquests vandals, que tenen impunitat perquè molts jueus veuen bé que s'ataqui cristians». El doctor Aran no dubta que la policia israeliana i la justícia fan tot el que poden per combatre la violència contra els cristians. «No crec que la policia sigui més tolerant amb la violència religiosa que amb altres tipus de violència, és simplement que en una terra on hi ha tanta violència, arrestar

«Vítories lamenta que la situació d'algunes comunitats cristianes en localitats palestines és molt difícil»

gent per escopir o insultar els altres o per escriure uns grafitis, per molt difamadors que siguin, és complicat. Estic convençut que si algun cop realment els assaltants causen mal físic a algú, la policia no serà tolerant ni laxa. A més, les autoritats israelianes són sensibles a aquest tema, no només per les seves relacions diplomàtiques amb el Vaticà i amb països europeus cristians sinó perquè aquí vénen molts pelegrins i molts turistes religiosos cristians», apunta Aran.

El professor reconeix que la gent al carrer, a Israel, sí que tendeix a excusar o a treure importància a aquest tipus de violència i remarca que no és una violència que produeixi morts ni greus ferits. Però en alguns casos, les agressions no han arribat més lluny perquè algú ha aturat els agressors a temps, i és cert que s'han produït alguns incidents perillosos. El pare Artemio recorda el cas d'un frare a qui un jove va intentar escanyar. La intervenció de la nòvia

de l'agressor va evitar una desgràcia. El professor Ben-Yehuda, per la seva part, fa referència a la violència dels religiosos en general contra els seculars, siguin israelians o estrangers, i recorda «el cas de dues noies estudiant que van llogar un pis al barri ultraortodox de Mea Sharim (Jerusalem), simplement perquè era barat i no els arribaven els diners. Un dia els van cremar les portes de casa i en van haver de marxar».

El problema de la violència religiosa, que a Israel i als territoris palestins és una constant, té a veure, en el cas dels israelians, «amb una qüestió clau: fins a quin punt Israel és més un Estat democràtic o una teocràcia. D'una banda, des que es va crear l'Estat el 1948, el país s'ha secularitzat més, vas a ciutats com Tel Aviv i Haifa i

són totalment seculars. Però de l'altra, ha augmentat el nombre de religiosos, sobretot en zones com Jerusalem», on el 21% de la població ja és jueva ultraortodoxa, afirma el professor Nachman Ben-Yehuda.

El pare Artemio recorda que si una comunitat vol que la tractin bé i respectin els seus drets religiosos, «ha de demostrar que ella també els respecta». Però la violència religiosa en aquest racó del món arriba fins i tot a dins de les esglésies cristianes, on religiosos de diferents comunitats s'enfronten de vegades per un tros de terra. Són famoses les baralles a la basílica de la Nativitat de Betlem entre monjos ortodoxos grecs i catòlics, o al Sant Sepulcre, a la ciutat vella de Jerusalem, entre membres de les sis diferents comunitats religioses que comparteixen aquest lloc sagrat.

El professor Aran assenyalava també que entre jueus i cristians no tot és animadversió i que en els últims anys creix un fenomen nou: «Darrerament s'està produint un cas molt interessant: la majoria d'israelians, per ignorància, tendeixen a associar el cristianisme amb l'Església catòlica i obliden que un gran nombre de cristians al món són protestants. El que estem veient ara també és una associació entre alguns grups protestants d'extrema dreta (majoritàriament dels Estats Units) amb grups jueus religiosos ultradretans. Estan units en una coalició extremista i perillosa contra un enemic comú: els àrabs, en el cas d'aquesta zona del món, els palestins», afirma Aran.

El cardenal presenta al Sínode les experiències evangelitzadores de Barcelona

Benet XVI subratlla que la nova evangelització es realitza per afavorir una nova trobada amb el Senyor

Mercedes De La Torre C.
Ciutat del Vaticà

L'arquebisbe de Barcelona, el cardenal Lluís Martínez Sistach, va intervenir en l'onzena congregació general de l'Assemblea sinodal el dilluns 15 d'octubre al matí a l'Aula Nova del Sínode, amb la presència del papa Benet XVI i 250 pares sinodals més. Durant la seva intervenció, el cardenal Martínez Sistach va subratllar que «l'arxidiòcesi de Barcelona ha viscut uns esdeveniments altament evangelitzadors» recentment, entre ells ha recordat «la visita del papa Benet XVI per dedicar la basílica de la Sagrada Família, que ha dinamitzat els diocesans amb nou ardor per a l'anunci de l'Evangeli».

A més, va destacar «la celebració, juntament amb onze grans ciutats europees més, de la Missió Metròpolis» així com la realització de l'Atri dels Gentils promogut pel Pontifici Consell per a la Cultura. L'arquebisbe de Barcelona va assenyalar que tots dos esdeveniments «han obert la nostra Església diocesana a un nou estil d'anunciar Jesús i el seu Evangeli».

D'altra banda, el cardenal de Barcelona ha assenyalat cinc aspectes rellevants de cara a la nova evangelització: 1. Centrar-se en el redescobrimient de l'Evangeli amb el seu anunci i el seu centre que és Jesucrist, capaç d'interpel·lar l'home d'avui; 2. Prestar una atenció especial al laïcat, que ja té una llarga i fecunda tradició a l'Església de Barcelona; 3. Potenciar la missa dominical perquè sigui punt de referència per a la Nova Evangelització; 4. Oferir espais, moments i moviments per a l'espiritualitat i l'experiència personal cristiana entre els laïcs; 5. Fomentar reflexions pastorals de lectura creient de la realitat que vivim i dels signes dels temps sobre el nostre món i els desafiaments que es donen perquè l'Evangelització sigui realment Nova.

Al final de l'onzena congregació, el secretari general del Sínode dels Bisbes, Mons. Nikola Eterovic, va presentar al Papa un volum sobre la X Assemblea General Ordinària del Sínode dels Bisbes que es va celebrar el 2001 sobre el tema «El Bisbe: servidor de l'Evangeli de Jesucrist per a l'esperança del món». El Sant Pare va regalar una còpia a cada pare sinodal i a cada participant en aquesta assemblea.

Missa d'obertura

La XIII Assemblea General Ordinària del Sínode dels Bisbes, que té com a tema «La nova evangelització per a la transmissió de la fe cristiana», es va iniciar el 7 d'octubre passat amb una solemne missa d'obertura. En la seva homilia el Papa va remarcar que la temàtica del Sínode «respon a una orientació programàtica per a la vida de l'Església, la de tots els seus membres, les famílies, les comunitats, la de les seves institucions» i aquest esdeveniment

L'Osservatore Romano

es reforça per la coincidència amb el començament de l'Any de la Fe, que s'ha portat a terme el dijous 11 d'octubre, en el 50è aniversari de l'obertura del Concili Ecumènic Vaticà II.

El mateix diumenge 7 d'octubre, el Papa va proclamar Doctor de l'Església l'espanyol san Joan d'Àvila juntament amb l'alemanya santa Hildegarda de Bingen a l'inici de la celebració eucarística d'obertura del Sínode dels Bisbes de la Nova Evangelització. El Sant Pare va destacar que san Joan d'Àvila, que va viure al segle XVI, va ser un «coneixedor profund de les Sagrades Escriptures, estava dotat d'un esperit missiонер ardent». Benet XVI va afegir que l'Assemblea sinodal dedicada a la nova evangelització es fa per afavorir «una nova trobada amb el Senyor, l'únic que omple de significat profund i de pau l'existència; per afavorir el redescobrimient de la fe, font de gràcia que aporta alegria i esperança a la vida personal, familiar i social».

La delegació espanyola present en la proclamació va estar encapçalada per la vicepresidenta del Govern, Soraya Sáenz de Santamaría. 62 bisbes espanyols hi van estar presents, entre ells, el president de la Conferència Episcopal

«La fe s'ha de transformar en flama d'amor, que encengui el nostre ésser i que es propagui al proïsme. Aquesta és l'essència de l'evangelització»

Espanyola (CEE), el cardenal Antonio María Rouco Varela i l'arquebisbe de Barcelona, el cardenal Lluís Martínez Sistach, juntament amb centenars de fidels que van peregrinar des d'Espanya per assistir a la proclamació.

Meditació del Papa

Durant la meditació de l'obertura dels treballs del Sínode de la Nova Evangelització, el dilluns 8 d'octubre, el Papa va convidar els pares sinodals a comunicar Crist al món amb passió.

Va remarcar que Déu actua en l'Església ja que «amb l'Evangeli, Déu ha trencat el seu silenci» perquè «ha parlat i ha entrat en la història».

En aquest sentit, Benet XVI va ressaltar que «Jesús és la seva paraula, el Déu que demostra que estima i que pateix amb els homes fins a la mort per resuscitar després» i va destacar la importància de «comunicar aquesta realitat a la humanitat de l'època actual perquè aprengui sobre la salvació». A més, el Pontífex va subratllar que «l'Església no es fa a ella mateixa» sinó que «pot solament donar a conèixer el que Déu ha fet» per la qual cosa l'Església comença «amb el fer i el parlar de Déu».

En finalitzar la seva meditació, el Papa va subratllar la importància del testimoni, «fins i tot en situacions que impliquin perills greus», perquè «aquest testimoni en moments difícils és, precisament, una garantia de credibilitat ja que implica la disponibilitat de donar la vida per allò en què es creu». Com a conclusió, Benet XVI va apuntar que «la fe s'ha de transformar en flama d'amor, que encengui el nostre ésser i es propagui al proïsme. Aquesta és l'essència de l'evangelització».

Les xifres del Sínode

Iniciat el 7 d'octubre passat el Sínode es prolongarà fins al 28 d'octubre del 2012. Reuneix un total de 262 pares sinodals, el major nombre en la història dels Sínodes, amb l'objectiu de reflexionar sobre la nova evangelització davant les transformacions del món del segle XXI. Hi participen 103 pares sinodals d'Europa —d'aquests, 21 espanyols—, 63 d'Amèrica, 50 d'Àfrica, 39 d'Àsia i 7 d'Oceania. 172 bisbes han estat elegits per les conferències episcopals, 10, per la Unió de Superiors Generals, 3, per les Esglésies Orientals Catòliques *sui iuris*, 37 participen *ex officio* i 40 van ser nomenats pel Papa.

També participen en l'assemblea sinodal 45 experts i 49 auditors; els delegats fraters de 15 esglésies i comunitats eclesials que encara no estan en plena comunió amb l'Església catòlica i tres convidats especials: el prior de Taizé (França), el germà Alois; el president de la Societat Bíblica Americana (EUA), el reverend Lamar Vest, i el professor de Microbiologia al Biozentrum de la Universitat de Basilea (Suïssa) i president de la Pontificia Acadèmia de les Ciències, Werner Arber.

Els tres presidents delegats del Sínode són l'arquebisbe de Hong Kong (Xina), el cardenal John Tong Hon; l'arquebisbe de Guadalajara (Mèxic), el cardenal Francisco Robles Ortega, i l'arquebisbe de Kinshasa (República Democràtica del Congo), el cardenal Laurent Monsengwo Pasinya. D'altra banda, el relator general és l'arquebisbe de Washington, el cardenal Donald William Wuerl, i el secretari especial, l'arquebisbe de Montpeller, Pierre-Marie Carré.

Comença l'Any de la Fe

Més de 40.000 persones recorden la inauguració del Concili Vaticà II amb una emotiva processó de torxes

M. T. C.
Ciutat del Vaticà

L'Any de la Fe proclamat pel papa Benet XVI va començar solemnement l'11 d'octubre passat coincidint amb el 50è aniversari del Concili Vaticà II. S'allargarà fins al 24 de novembre del 2013 amb l'objectiu de donar «un renovat impuls a la missió de l'Església», perquè el testimoni dels creients sigui cada vegada més creïble a través del «compromís públic», per a la renovació de l'Església i per redescobrir i estudiar els continguts fonamentals de la fe.

La cerimònia d'inauguració de l'Any de la Fe, presidida pel Papa va estar «fortament impregnada» de signes que recorden el Concili Vaticà II. Abans de la missa es van llegir alguns fragments de les quatre constitucions conciliars que van caracteritzar el Concili i es va repetir la processó del 12 d'octubre del 1962, en la qual van participar tots els bisbes presents a la celebració solemne juntament amb els 262 pares sinodals que intervenen aquests dies en els treballs del Sínode, els presidents de les conferències episcopals del món i catorze pares conciliars que, malgrat l'edat, van poder viatjar a Roma.

A continuació es va realitzar el ritu de l'«entronització de la Paraula de Déu», que va recordar també un moment dels treballs conciliars quan, en les sessions solemnes a la basílica de Sant Pere, arribava en processó la Sagrada Escriptura, que es col·locava al centre de l'assemblea conciliar. A més, durant la cerimònia es va fer servir el mateix faristol i la mateixa Sagrada Escriptura dels treballs del Concili per indicar que «les ensenyances conciliars mantenen viva la seva actualitat i encara mereixen ser conegudes i aprofundides».

El president del Pontifici Consell per a la Nova Evangelització, Mons. Rino Fisichella, va assegurar que la coincidència «no casual» del començament de l'Any de la Fe amb els 50 anys del Concili «ofereix una oportunitat de tornar a l'esdeveniment conciliar que ha marcat de manera determinant la vida de l'Església al segle XX». L'inici de l'Any de la Fe també va coincidir amb «els 20 anys de la publicació del Catecisme de l'Església catòlica», promulgat pel beat Joan Pau II «amb la intenció d'il·lustrar a tots els fidels la força i la bellesa de la fe».

Tensió positiva

Durant la celebració solemne de la Santa Missa celebrada a la plaça de Sant Pere el papa Benet XVI va indicar que l'Any de la Fe «està vinculat coherentment amb tot el camí de l'Església en els darrers 50 anys: des del Concili, mitjançant el magisteri del servent de Déu Pau VI, que va convocar un Any de la Fe el 1967, fins al Gran Jubileu del 2000, amb el qual el beat Joan Pau II va proposar de nou a tota la humanitat Jesucrist com a únic Salvador, ahir, avui i sempre».

El Sant Pare va confessar que ell mateix va poder experimentar que «durant el Concili hi havia una tensió emocionant en relació amb la tasca comuna de fer resplendir la veritat i la bellesa de la fe al nostre temps, sense sacrificar-la a les exigències del present ni encadenar-la al passat: en la fe ressona el present etern de Déu que transcendeix el temps i que, tanmateix, només pot ser acollit per nosaltres en l'avui irreplicable». En aquest sentit, Benet XVI va destacar que el més important «és que es revifi en tota l'Església aquella tensió positiva,

«Avui més que mai evangelitzar vol dir donar testimoni d'una vida nova, transformada per Déu, i així indicar el camí»

aquell anhel de tornar a anunciar Crist a l'home contemporani». I va afegir: «Però, amb la finalitat que aquest impuls interior a la nova evangelització no es quedi solament en un ideal, ni caigui en la confusió, he insistit repetidament en la necessitat de tornar, per així dir-ho, a la "lletre" del Concili, és a dir, als seus textos, per trobar-hi també el seu autèntic esperit, i he repetit que la veritable herència del Vaticà II es troba en els textos.» «Si avui l'Església proposa un nou Any de la Fe i la nova evangelització, no és per commemorar una efemèride, sinó perquè en tenim necessitat, encara més que fa 50 anys», va recordar.

D'altra banda, el Papa va constatar que en aquestes dècades ha augmentat la «desertificació» espiritual. «Si ja en temps del Concili es podia saber, per algunes tràgiques pàgines de la història, el que podia significar una vida, un món sense Déu —assenyalava en la seva homília— ara lamentablement ho veiem cada dia al nostre voltant.» Però afegia, «precisament a partir de

l'experiència d'aquest desert és com podem descobrir de nou l'alegria de créixer, la importància vital que té per a nosaltres». «En el desert —va continuar dient el Bisbe de Roma— es torna a descobrir el valor del que és essencial per viure; així, en el món contemporani, són molts els signes de la set de Déu, del sentit últim de la vida, sovint manifestats de forma implícita o negativa. I en el desert calen sobretot persones de fe que, amb la pròpia vida, indiquin el camí cap a la Terra Promesa i d'aquesta manera mantinguin viva l'esperança.» Va assenyalar, a més, que «la fe viscuda obre el cor a la Gràcia de Déu que allibera del pessimisme. Avui més que mai evangelitzar vol dir donar testimoni d'una vida nova, transformada per Déu, i així indicar el camí».

Processó amb torxes

La nit del dijous 11 d'octubre, el papa Benet XVI va sortir a la finestra del seu estudi per saludar els nombrosos participants, més de 40.000 persones, a la processó amb torxes organitzada amb motiu de l'obertura de l'Any de la Fe i del cinquantè aniversari de l'inici del Concili Vaticà II. La processó que va sortir de Castel Sant'Angelo va recordar quan el Papa bo, «el beat Joan XXIII, va pronunciar paraules inoblidables, paraules plenes de poesia, bondat, paraules que sortien del cor», va afirmar el mateix Benet XVI.

Amb senzillesa, el Papa va confessar que fa 50 anys eren «feliços i estàvem plens d'entusiasme» perquè «el gran concili ecumènic s'havia inaugurat; estàvem segurs que arribava una primavera a l'Església, una nova Pentecosta, amb una presència nova i forta de la gràcia alliberadora de l'Evangelí». El Sant Pare va afegir que ara «també som feliços, tenim l'alegria al cor, però podríem dir que és una alegria, potser, més sobria, una alegria humil». «En aquests cinquanta anys —va continuar dient— hem après i experimentat que el pecat original existeix i es tradueix, sempre de nou, en pecats personals, que es poden transformar en estructures del pecat. Hem vist que en el camp del Senyor també hi ha sempre jull».

Així mateix, Benet XVI va subratllar que «a la xarxa de Pere també hi ha peixos podrits. Hem vist que la fragilitat humana també és present a l'Església, que la barca de l'Església també navega amb vent contrari, enmig de tempestes que l'assetgen i, a vegades, hem pensat: El Senyor dorm i s'ha oblidat de nosaltres». Tanmateix, ha afegit el Papa «aquesta és una part de les experiències d'aquests cinquanta anys, però també hem tingut una experiència nova de la presència del Senyor, de la seva bondat, de la seva força. El foc de l'Esperit Sant, el foc de Crist no és un foc devorador o destructor; és un foc silenciós, és una petita flama de bondat, de bondat i veritat que transforma, que fa llum i calor. Hem vist que el Senyor no ens oblidarà». Per això avui «també, a la seva manera, humilment, el Senyor està present i escalfa els cors, mostra vida, crea carismes de bondat i de caritat que il·luminen el món i són per a nosaltres garantia de la bondat de Déu. Sí, Crist viu, avui també és amb nosaltres, i ara també podem ser feliços perquè la seva bondat no s'apaga. Avui també és fort!»

«El llenguatge de la nova evangelització és, sobretot, el testimoni de vida»

Josep M. Abella Batlle, superior general dels Missioners Claretians i auditor al Sínode de Bisbes sobre la Nova Evangelització

Amb quines expectatives afronta la seva tercera participació en un Sínode de Bisbes?

Un Sínode és sempre un moment significatiu de corresponsabilitat eclesial. És una mostra concreta de la comunió en la diversitat que caracteritza l'Església. El primer que caldrà és ser ben conscients d'aquesta realitat. La comunió es construeix afermant el que és fonamental i deixant una gran llibertat per expressar-ho de manera diferent en cada cultura i circumstància.

Aquest Sínode té com a tema la «nova evangelització». Sense una gran obertura a les preocupacions de la gent serà impossible trobar camins d'evangelització eficaços. Crec que la diversitat d'experiències eclesials que hi seran presents ens il·luminaran a tots. Espero que sigui, sobretot, una ocasió de renovellament pregon per a l'Església i aquest renovellament només és possible amb un retorn ben decidit a l'Evangeli. Tota la resta fa nosa.

Què se sent cridat a aportar a aquesta important trobada eclesial?

Jo hi vaig com un dels delegats de la Unió dels Superiors Generals dels Ordes i Congregacions religioses. En som deu, d'elegits, i altres, que ha nomenat directament el Sant Pare. Mirarem de fer sentir la veu de la vida religiosa i la nostra experiència en l'àmbit de l'evangelització. Els ordes i congregacions religioses han estat grans protagonistes de l'evangelització durant molts segles i ho continuen sent en les fronteres geogràfiques, socials i culturals de l'Església, juntament amb moltes altres persones, està clar. Crec que podem compartir els encerts i els errors que descobrim en la nostra història missionera. Podem fer-nos ressò d'allò que estan vivint en contextos ben diferents els nostres germans de Congregació. Tot això és important. Crec que hem d'insistir a fer entendre que l'aportació més fonamental de la vida religiosa a la nova evangelització és el testimoni de vida dels religiosos i de les seves comunitats. Per a nosaltres és una crida forta a la conversió. El llenguatge de la nova evangelització és, sobretot, el testimoni de vida que fa creïbles les paraules.

D'altra banda, hi participaré amb la meua pròpia experiència missionera al Japó durant molts anys i en moltes parts del món en els darrers 20 anys.

Què entén el pare Abella per nova evangelització?

Crec que el que és realment important és «l'evangelització». L'adjectiu «nova» ens parla de dues coses fonamentals: de renovar la nostra adhesió a Crist i al Regne de Déu que Ell va anunciar i testimoniar; i d'estar sempre atents a les noves situacions humanes, culturals, socials, religioses que hi ha al nostre món. La novetat sorgeix precisament d'aquesta dialèctica entre l'Esperit i la realitat. La «nova evangelització» ha de tenir com a subjec-

Agustí Codinach

te actiu tot el Poble de Déu, homes i dones amb tots els seus carismes i ministeris. Exigeix promoure en l'Església espais de llibertat i corresponsabilitat per definir els projectes i la manera de fer-los realitat concreta en la vida de la comunitat cristiana. Ens demana centrar-nos en l'essencial i viure sempre amb una profunda actitud de diàleg. Crec que ha de buscar també la forma de col·laborar amb altres persones i grups que s'esmercen per construir un món més frater i solidari, perquè això respon precisament, al disseny de Déu. La «nova evangelització» demana, sobretot, evangelitzadors pregonament

«El Sínode és una crida forta a la conversió»

centrats en Déu i apassionats pels seus germans.

Quines creu vostè que haurien de ser les línies d'actuació en els pròxims anys?

Crec que les línies de futur rau en cercar els dinamismes i instruments que

puguin fer tot això possible. Hauran de canviar algunes coses en l'organització eclesial. Espero que el Sínode ens animi a caminar endavant, sense por i amb creativitat.

Personalment, espera que aquest sínode serveixi per donar un nou alè a l'Església?

M'agradaria que servís per a això, certament. Jo espero que sigui un moment fort de renovellament eclesial i que puguem recuperar l'esperit de diàleg amb el món que va caracteritzar el Concili Vaticà II. Tant de bo que en sortís reforçat el compromís missioner de l'Església. És un compromís que ens exigeix estar atents a la realitat per descobrir-hi la presència de l'Esperit i posar-nos al servei de la seva acció en les persones, en els pobles, en la història, en la Creació. La missió és sobretot obra de l'Esperit de Déu i nosaltres en som col·laboradors. Viure més pregonament aquesta realitat ens fa més humils i menys dogmàtics, ens prepara per a un diàleg sincer amb els germans d'altres confessions cristianes, d'altres tradicions religioses i amb les persones que orienten la seva vida des d'altres pressupòsits. M'agradaria que no perdessim de vista la situació de tantes persones que veuen trepitjada la seva dignitat humana i es troben en situacions d'exclusió. Van ser els destinataris preferents del ministeri de Jesús. Sense un compromís clar per la justícia i la pau el nostre anunci perd credibilitat. M'agradaria que no ens deixéssim atrapar per altres interessos o pors que no ens deixen viure ni actuar segons el que Déu espera avui de nosaltres. El Sínode és un moment de conversió.

Opinió

Primer pas del Sínode: aclarir què és la nova evangelització

Dr. Salvador Pié

Expert del Sínode de Bisbes nomenat per Benet XVI

Què és el Sínode? El Sínode dels Bisbes és una institució creada a partir del Concili Vaticà II (1962-1965), com a expressió de la corresponsabilitat i col·legialitat que hi

ha en l'Església entre el Papa i els bisbes. Es reuneix de forma ordinària cada quatre anys durant tres setmanes i aquest cop aplega com a membres 270 representats de tots els episcopats i ordes religiosos, juntament amb un grup d'experts, oients i invitats. Hi assisteixen 14 persones d'Espanya, de les quals 5 de Catalunya (card. Martínez Sistach, J. M. Abella *c.m.f.*, com a membres; Dr. Salvador Pié, com a teòleg-expert; i Gmà. E. Turú, *f.m.s.*, i Dr. J. M. Simon, pres. Metges Catòlics Internacionals, com a oients).

Com se celebra? El Sínode té dues grans parts: la primera formada per un ampli intercanvi entre tots els membres, iniciada per una presentació general del relator sinodal, en aquest cas el cardenal Wuerl de Washington,

i conclosa per un resum dels punts més importants. La segona part ve marcada pel treball en grups lingüístics on es debaten els punts sobresortints abans tractats i es presenten propostes concretes. Aquestes propostes són portades al plenari que les vota i les que obtenen dos terços dels vots formen part de les conclusions del Sínode que són ofertes al Papa, el qual les presentarà en l'exhortació postsinodal corresponent al cap d'un cert temps.

El primer pas: aclarir què és la nova evangelització. L'inici està marcat per la precisa definició que el papa Benet XVI ha fet dient: «L'Església existeix per evangelitzar i per això existeix el treball ordinari i quotidià d'evangelització, que té dues branques: la que comporta l'anunci als qui no coneixen Jesucrist (o missió als gentils), i la nova evangelització, orientada a les persones que tot i ser batejades, s'han allunyat de l'Església i viuen sense tenir present la praxi cristiana. Òbviament aquesta orientació particular no ha de disminuir l'impuls missioner, en sentit propi, ni l'activitat ordinària d'evangelització en les nostres comunitats cristianes. En efecte, els tres aspectes de l'única realitat de l'evangelització es completen i fecunden mútuament» (Missa 7.X).

Javier Velasco

Opinió

**Javier Velasco
Arias**
Biblista

La Paraula de Déu: el llindar de la fe

d'estar il·luminats per la Paraula de Déu, perquè s'obrin a la voluntat salvífica de Déu, a la vida autèntica, sense final. La Sagrada Escripura és la llum que no s'apaga, la que il·lumina en tots els moments de la vida, sobretot en els més «foscos». I això té molta relació amb la fe, amb l'itinerari de la fe a les nostres vides.

I, també, la fe és una realitat cridada a ser compartida. De fet, la «nova evangelització» és el teló de fons que el Papa actual ha volgut situar en totes aquestes celebracions. El Sínode està convocat sota el lema *La nova evangelització per a la transmissió de la fe cristiana*.

I a l'exhortació apostòlica *Verbum Domini* ja va assenyalar l'estreta relació entre nova evangelització i nova escolta de la Paraula de Déu, unió indissoluble en la vivència de la fe: «El nostre temps ha de ser cada dia més el d'una nova escolta de la Paraula de Déu i d'una nova evangelització» (VD 122).

L'Any de la Fe juntament amb el Sínode i la celebració dels cinquanta anys del Vaticà II són una nova oportunitat per posar al dia els fonaments del que creiem, del que celebrem, del que vivim, i la Paraula de Déu n'és la porta d'accés.

La fe i la Paraula de Déu són dues realitats que estan íntimament interrelacionades. Així ho ha assenyalat Benet XVI a la carta apostòlica *Porta fidei* (la porta de la fe: PF) amb què ha convocat l'Any de la Fe, realitat que s'ha inaugurat amb el Sínode dels Bisbes sobre *La nova evangelització per a la transmissió de la fe cristiana*, fent-lo coincidir amb la celebració dels cinquanta anys de la inauguració del Concili Vaticà II.

«"La porta de la fe" (cf. Ac 14,27), que introdueix en la vida de comunió amb Déu i permet l'entrada a la seva Església, està sempre oberta per a nosaltres. Es travessa aquest llindar quan la Paraula de Déu s'anuncia i el cor es deixa plasmar per la gràcia que transforma. Travessar aquesta porta suposa emprendre un camí que dura tota la vida» (PF 1).

La comunitat creient és convidada a travessar el llindar de la Paraula de Déu, a proclamar-la, a compartir-la... per entrar en la fe, en la vida d'intimitat divina, en la comunitat eclesial que celebra aquesta fe, per deixar-se transformar, per participar de l'autèntic camí de la felicitat. No podem separar la fe de la Paraula de Déu, que és la seva porta d'entrada, la que la nodreix, la que li dona contingut. L'Any de la Fe, el Sínode, l'aniversari del Concili són tres efemèrides, tres oportunitats que convergeixen i ens conviden a viure amb més intensitat la nostra fe, a acostar-nos assíduament a la Paraula de Déu, fonament d'aquesta fe.

Cada vegada es fa més necessari, jo diria imprescindible, que la nostra fe estigui fonamentada en la Paraula de Déu. Això només és possible si freqüentem, diàriament, la lectura de la Bíblia, si la convertim en la nostra pregària quotidiana, si la meditem, si l'estudiem, si la compartim comunitàriament..., si deixem que ompli la nostra ment i el nostre cor.

«El que el món necessita avui de manera especial és el testimoni creïble dels que, il·luminats en la ment i el cor per la Paraula del Senyor, són capaços d'obrir el cor i la ment de molts al desig de Déu i de la vida vertadera, aquella que no té final» (PF 15).

La nostra ment i el nostre cor han

© Obres Misionals Pontífies

Subscriu un missioner

Regala una subscripció de CatalunyaCristiana perquè també els missioners rebin notícies de casa (podeu mantenir-hi correspondència).

Nom		
Cognoms		
Adreça		
Població		
DP	Tel.	NIF

Marqueu la vostra preferència (preu d'una subscripció missionera)

☐ Amèrica i Àfrica: 237,86 €	☐ Missioner	☐ Edició en català
☐ Àsia i Oceania: 315,81 €	☐ Missionera	☐ Edició en castellà
☐ Adjunto xec nominatiu	☐ Domiciliació bancària	

Senyors, els prego que carreguin al meu compte el rebut que els presentarà Fundació Catalunya Cristiana per la meva donació Subscripció Missionera.

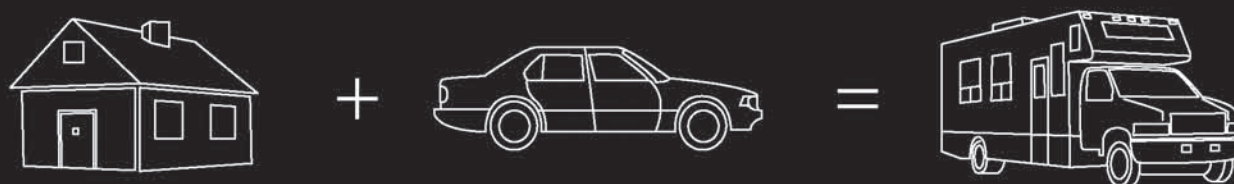
Titular				
Entitat	Oficina	DC	Compte	Data (dd/mm/aa)

Signatura del titular

Envieu aquesta butlleta a:
CatalunyaCristiana
 Comtes de Bell-lloc, 67-69
 08014 Barcelona

Conforme al que disposa l'article 6 de la llei orgànica 15/1999 de 13 de desembre, de Protecció de Dades de Caràcter Personal, autoritzo CatalunyaCristiana a incloure les meves dades personals al fitxer informàtic d'aquesta entitat així com a tractar-les, per tal de rebre informació periòdica de les seves activitats. En qualsevol moment el titular podrà exercir els drets d'accés, rectificació i cancel·lació, així com oposar-se al tractament de les seves dades adreçant-se a CatalunyaCristiana amb domicili al carrer Comtes de Bell-lloc 67-69, 08014 Barcelona.

¿y ahora?

DISEÑO + SOSTENIBILIDAD = W + W

W+W es el resultado de la ambición de Roca a la hora de incorporar soluciones nuevas, únicas e innovadoras en los espacios de baño. Una solución que combina diseño y sostenibilidad al unir el inodoro y el lavabo en una sola pieza. Su sorprendente diseño lo hace ideal para espacios reducidos, pero su gran aportación es la tecnología que permite reutilizar el agua usada en el lavabo para llenar la cisterna del inodoro. Un producto único que Roca ha hecho realidad.

Roca THE LEADING GLOBAL
BATHROOM BRAND
www.roca.com

Punt de vista

Àngels Guiteras i Mestres

Presidenta de la Taula del Tercer Sector Social de Catalunya

Nous temps, nous reptes per a les entitats socials

Les entitats socials catalanes atensem cada dia més persones que han vist com un desenvolupament desigual i una societat injusta els ha abocat a una situació de pobresa i exclusió. Estem multiplicant al màxim els nostres esforços i tots els nostres recursos per donar resposta a aquesta situació. Per aquest motiu, a les entitats socials del país el que ens preocupa, en aquests moments, no és només poder disposar dels recursos econòmics necessaris, sinó també garantir que els compromisos arribin de la manera adequada. Una bona acció social ha de ser planificada i ha de ser previsible, però ens hi hem de comprometre tots i totes. Necesitem el compromís seriós del Govern i de tota la ciutadania. Les entitats socials del país vivim uns moments massa delicats si no disposem dels recursos que calen.

Els confesso que les entitats socials del país també pateixen, i molt, la crisi econòmica. És per aquest motiu que, ara més que mai, cal potenciar i enfortir el Tercer Sector Social sense que perdi la seva idiosincràsia. El teixit associatiu català és referent a Europa, i en podem estar orgullosos. Malgrat tot, l'hem de continuar enfortint encara més amb mesures que prioritzin la seva innovació, la seva eficàcia i la seva internacionalització. Catalunya amb el Tercer Sector globalitza el compromís social, i es posiciona per

a la universalització del progrés humà.

El Tercer Sector vincula a les persones i trenca el seu aïllament social, canalitza la dimensió social de molts ciutadans i ciutadanes cap a objectius de justícia i participació, dóna poder a les comunitats perquè assoleixin els seus reptes, i reinverteix els seus beneficis en l'acció social multiplicant així l'impacte dels fons públics que rep. Som conscients de la responsabilitat que tenim, i que som un actor dins la nostra societat que podem i volem anar molt més lluny. Perquè el Tercer Sector és cabdal perquè tots els ciutadans es comprometin amb i

per Catalunya. La cohesió social no és un resultat del desenvolupament econòmic, sinó que és essencial per trobar el camí per al progrés econòmic, cultural i social. La cohesió social es pot i cal construir-la des de l'adversitat i afrontant la crisi.

La lluita contra les desigualtats i la defensa dels drets socials són inherents a un Tercer Sector Social que pot ajudar a la vertebració de la societat civil en les tasques de solidaritat, i esdevenir la plataforma dipositària dels drets i deures de tota la ciutadania. En uns moments de cruïlla històrica, les entitats socials catalanes estem compromeses i seguim treballant per sortir de la crisi i per construir el projecte col·lectiu del nostre país.

Saber escoltar

Joan Guiteras i Vilanova

Degà del Capítol Catedral de Barcelona

Una altra vegada l'evangelització?

Els humans, en les nostres empreses, volem resultats. Tanmateix, hi ha algunes realitats aparentment infructuoses. Hi ha mestres que dubten de l'eficàcia de l'aprenentatge dels alumnes. I es pregunta: val la pena esmerçar tantes energies per a ells? Un professor ha de saber que treballa a llarg termini. En aquest camp, però, hi ha sorpreses. No és estrany que un alumne, al cap d'un temps —potser d'anys— trobi el professor i li digui que va rebre'n ensenyaments que li han estat molt útils.

Una cosa semblant pot passar als predicadors de l'evangel·li. Els nois i noies creients han rebut la catequesi. De vegades sembla que la predicació hagi estat en va. Els sacerdots, si es desanimen, poden sentir-se treballadors inútils d'una paraula que és preciosa i que els fidels no

saben valorar. Perquè, sembla, que tingui poca incidència en la seva vida. Els sacerdots, no obstant això, moltes vegades rebem l'agraïment inesperat de cristians que ens diuen que els vam ajudar. I hom, sortosament, no recorda en quin moment la gràcia de Déu se serví d'ell a favor d'aquella persona. Potser un petit gest o una paraula a la qual el sacerdot no donà gaire importància.

A Don Camilo, a la novel·la de Guareschi, també li passen coses semblants. D. Camilo, rondinaire i bona persona, manté un diàleg amb el Senyor en aquests termes: «Jesús», va dir D. Camilo, «per què he de continuar parlant si ningú no m'escolta?» «No. D. Camilo, no és veritat que ningú no t'escolti. Quan parles des de l'altar, tots estan atents a les teves paraules. Molts no entenen pas res, però és igual: l'important és que la llavor de la paraula de Déu es disposi en el seu cervell. Després, un dia, inesperadament, el que ha escoltat la paraula de Déu, encara que no l'hagi entesa, tornarà a sentir ressonar aquesta paraula dins seu, i serà un raig de llum en les tenebres, un glop d'aigua fresca en la set.»

L'evangelització, nova, s'ha de fer. La llavor de la paraula de Déu fructificarà al seu temps, quan el Senyor ho cregui oportú. Ningú no pot judicar l'eficàcia de la paraula divina. La veritat és que no retorna mai buida al Senyor. Quin misteri! Per això, també en els nostres dies, s'ha d'escampar la paraula de Déu. Molts la necessiten! Sembrem, que sempre és útil!

A propòsit de...

P-J Ynaraja Capellà del Montanyà
(ynaraja@ynaraja.e.telefonica.net)

La vinya - àlbum set espècies

Qui no viu a la conca mediterrània, es pot estranyar que Déu prometi a Israel una terra on hi hagi vi. Els que hi vivim, ho entenem molt bé. Beure vi és tan habitual com menjar pa. Personalment, per part de mare, descendeixo de terres riojanes, de negres amb renom. Jo vaig néixer i provinc dels terrenys aspres de la denominació de Rueda, on s'elaboren els blancs més bons. Cal dir que no vaig veure mai ningú de la meua família boratxo i que a mi el vi no em va pujar mai al cap. Un metge de salut pública em va dir quants centilitres d'aquesta beguda són bons per a la salut. Sóc fidel a tot això i fidel als costums d'aquesta terra. De la mateixa manera que altres beuen, moderadament, cervesa o sake.

En el llenguatge bíblic, el Senyor ofereix un senyal de prosperitat al seu poble, que és tenir una casa amb una vinya i una figuera. Em vaig sentir molt satisfet quan, en arribar al que suposo que és el meu darrer destí ministerial, vaig comprovar que, a la façana, al costat de la porta, hi havia una parra. Endinsa les arrels al costat del soterrani i n'eleva els troncs nuosos més de cinc metres, fins que arriba al nivell de l'entrada. A l'estiu em fa ombra, i gotims de raïm a la tardor. És molt vella, probablement, centenària. Fa uns dies vam recollir uns quants quilos de raïm que he menjat, repartit i compartit. Com devia fer la Sagrada Família a Natzaret. Va ser una operació ràpida perquè tenia por que, com altres anys, les merles se'ls mengessin en poques hores. Avui n'he fet les espigoladures i he comprovat que el raïm és més dolç. He decidit elaborar artesanalment una mica de vi: només quatre litres. Mentre el feia, repetia dins meu, i parodiava el salm: «Brots i raïm, beneïu el Senyor.» De seguida em corregia: per aquests brots, et beneïxo, Senyor, i m'imaginava el goig d'aixecar el calze durant la missa i dir: «Us beneïm, Senyor, Déu de l'univers, per aquest vi fruit de la terra i del treball dels homes...»

Hi afegeixo, perquè el lector no gaire avesat compregui com n'està, d'amarada, la nostra cultura d'aquesta beguda, que el mateix sant Benet, pare d'Europa, mediterrani ell i que amb la seva regla va inspirar gairebé tot el monacat occidental, diu: «Tenint en consideració la flaqueza dels febles, creiem que és suficient per a cadascú una aimina de vi al dia. Aquells, tanmateix, a qui Déu dóna de poder-se'n estar, sàpiguen que tindran una recompensa especial.» En un monestir es beu un got de vi en cada àpat; en canvi, prendre cafè, és propi dels festius (això últim, a la pràctica, no és totalment exacte).

Signes d'avui

Lluís Serra Llansana
llserrall@gmail.com

La fe com a exercici de confiança

Als estudis de la CBS, a Manhattan, NY, un jove locutor de 23 anys, Orson Welles, anuncia l'arribada de marciàns a l'estat veí de Nova Jersey amb la intenció d'atacar amb raigs i gasos la ciutat de Nova York. El calendari assenyalava el 30 d'octubre del 1938. El pànic general n'és la conseqüència. El missatge no ofereix dubtes: els éssers extraterrestres són perillosos i violents. Anys després, el 1982, Steven Spielberg dirigeix la pel·lícula *ET*, en la qual s'expliquen les aventures d'un personatge extraterrestre entra-nyable, la nau espacial del qual, on viatja, cau en un bosc de Califòrnia. Les botes militars el persegueixen. Només els nens són capaços d'enten- dre'l i d'estimar-lo. Dues maneres de veure els éssers extraterrestres en el camp de la ficció.

Aquest mecanisme psicològic es repeteix en l'àmbit de la fe. A manera d'Orson Welles, Déu és vist com un ésser dur i amenaçant, jutge capriciós i inapel- lable, violent i poderós, disposat a casti- gar per la mínima qualsevol infractor. A manera de Steven Spielberg, Déu és vist com un ésser tendre i amorós, sensible i intel·ligent, sorprenent i amistós. Aquestes dues imatges de Déu, aquestes dues re- presentacions no donen els mateixos resultats. El Déu de Jesucrist, quan irromp en la vida d'una persona, desactiva en primer lloc la por, perquè on arrela la por no hi ha llibertat ni amor. «No tingueu por» es conver- teix en una expressió recurrent a la Bíblia, especialment a l'evangeli.

Enfront del que és llunyà, del que és desconegut, de l'extraterrestre, del que és diví... la por acostuma a aparèixer com la primera reacció. La por bateja en el fons del cor de moltes persones creients. «Déu m'ha casti- gat» expressa aquest estat anímic, aquesta concepció d'un Déu venjatiu i violent. Jesús, en canvi, demana confiança i parla de Déu com un pare bo, la força d'amor del qual no està supeditada al comportament dels seus fills. La misericòrdia divina queda ben palesa: «Qui de vosaltres, si el seu fill li demana pa, li donarà una pedra?» Zacaries, al cant del *Benedic- tus*, proclama «l'amor entranyable del nostre Déu». Un amor etern que no hem de traduir per feblesa, sinó que busca en profunditat el bé de la persona estimada.

Sorgeixen les preguntes: com és la meua relació amb Déu? Em mou la por o la confiança? Quan Déu afirma «misericòrdia vull i no sacrificis», com ho entenc? El bonisme irresponsable tampoc no s'ajusta a la imatge autèntica de Déu. La bondat és una altra cosa. Aquest Any de la Fe es converteix en una invitació magnífica per calibrar la meua fe i descobrir si en el seu nucli és innata la confiança en Ell.

Finestra a la vida

Victòria Molins, s.t.j.
viqui70@yahoo.es

«Aquí val la pena despertar-se cada dia»

Els núvols que amenaçaven pluja no van ser obstacle per a la nostra excursió. Dos autocars carregats d'homes i de dones que en aquests moments de la seva vida intenten oblidar el passat i les angoixes que han viscut a la jungla del carrer, de la marginació, la pobresa i la malaltia. Ara, acompanyats en una Obra Social, gaudeixen de l'amistat i «el bon rotllo», com diran ells, en un dia a l'aire lliure.

Déu n'hi do el que s'aprèn amb ells! Almenys jo agraeixo moltes de les coses que vaig viure aquell dia. Potser es podrien resumir en la frase que un noi, amb una aparença que faria fugir més d'un, i amb una gran disminució física a causa de la seva vida passada, va dir en acabar una de les cançons que animaven les guitarres i el violí: «Si la meua mare i les meves germanes em veiessin ara, no s'ho podrien creure. Això sí que és vida. Aquí val la pena despertar-se cada dia.»

Tot sol, entre els arbres del bosc, observo un noi —el més jove de tots— amb els auriculars. M'hi acosto. «No m'agrada estar amb tanta gent», em diu. Quan li pregunto si vol que me'n vagi, m'agafa la mà i em diu que no. A poc a poc comença a parlar. De la seva infantesa allà al Marroc, del seu pare al qual atorga un qualificatiu una mica fort, de la seva mare, de la seva fugida sota un camió, dels centres on ha viscut... I del carrer. S'ha acostumat a fugir i ara li agrada estar sol. Al final, em demana que a la tornada sigui al seu costat a l'autocar.

Però, va ser una actitud, impensable en altres moments, la que vaig ad- mirar amb un goig especial.

Un d'aquells homes és un cas singular: sord, mut i cec. Sembla que sense aquest sentits —tan importants per a la comunicació— hom es mantin- dria absolutament aïllat de la resta de gent. Però, en el cas del nostre amic, no és pas així. No està mai sol i molt sovint podem sentir-ne els crits guturals amb els quals intenta parlar als companys. I aquí ve el cas que ens pot interpel·lar a tots. Com que el contacte és l'única cosa que ell pot entendre, han inventat un llenguatge de signes que li fan al palmell de la mà, amb una tendresa increïble. Un dels homes que l'ajuda més és prou jove i les terribles cicatrius que porta al cap parlen de la seva vida passada. Ara ens dona la més gran lliçó d'amor i de tendresa.

M'hi vaig acostar i em va recórrer amb el tacte la cara i els cabells. Els companys li van fer un signe que expressava qui sóc jo. L'abraçada tan forta que em va fer, va ser el millor regal d'un dia que havia començat —ho confesso— amb poques ganes d'anar al camp.

Zoom

Just després de la reunió del Fons Monetari Inter- nacional (FMI) a Tòquio, la institució dirigida per Christine Lagarde ha enviat una comissió de tècnics a Madrid. Durant dues set- manes els anomenats «ho- mes de negre» revisaran el sistema bancari espanyol per analitzar-ne la situació real. Aquesta missió de l'FMI arriba quan es parla d'un possible rescat per part de la Unió Europea abans no acabi l'any.

Carme Munté

PUBLICITAT A:

CATALUNYA CRISTIANA

(EDICIÓ SETMANAL)

BUTLLETÍ DE L'ARQUEBISBAT DE BARCELONA

(EDICIÓ MENSUAL)

GUIA DE L'ESGLÉSIA DE L'ARXIDIÒCESI DE BARCELONA

(EDICIÓ ANUAL)

RÀDIO ESTEL

24 H. AL DIA

Informe-vos-en al telèfon: 934 092 810
Fax: 934 092 775 -
c/ Comtes de Bell-lloc, 67-69
08014 Barcelona
e-mail: publicitat@catcrist.com

Des del monestir

El Concili a Catalunya

L'escaiença del cinquantè aniversari de la inauguració del Concili Vaticà II està suscitant una llarga sèrie de publicacions, conferències i taules rodones commemoratives. I és que segurament enlloc del món aquell esdeveniment va tenir la ressonància que va trobar a Catalunya. Algú podria pensar que hi va haver una utilització política del Concili contra la dictadura imperant, però va ser ben bé al revés: el règim havia fet de la religió catòlica un dels grans puntals de la seva ideologia, i la manipulava contra els dissidents amb la col·laboració dels bisbes i en part del Vaticà, i així els catòlics catalans demòcrates es trobaven com un peix fora de l'aigua i eren considerats fills desobedients de l'Església. L'antifranquisme no

era només delictiu: era pecat! Es comprèn l'alegria que vam experimentar quan des de Roma van bufar uns altres vents. Ens dèiem que aquella Església de Joan XXIII i el Concili era la veritable, la nostra.

Explicava Guillem Roviroso que, quan començava a haver-hi catòlics antifranquistes, en una sessió de les *Conversaciones Católicas Internacionales* de Sant Sebastià, un bisbe espanyol, el nom del qual Roviroso no em volgué dir, en una conferència tronava contra aquells dissidents. Els aplicava

Romans 12,1-2: «No hi ha autoritat que no vingui de Déu, i les que existeixen són constituïdes per Déu. De manera que el qui s'oposa a l'autoritat es rebel·la contra l'ordenació de Déu, i els qui es rebel·lin es guanyaran la pròpia condemnaació.» Per tant, els catòlics que s'oposaven a Franco pecaven greument. En acabar, un dels assistents, polonès, li va dir: «Tot el que vostè ens ha dit està molt bé, però em podria explicar com he d'aplicar aquesta submissió a l'autoritat com vinguda de Déu jo que visc sota un règim comunista?» Deia en Roviroso que aquell bisbe, que només pensava en la situació espanyola, va quedar tan desconcertat que no podia ni articular res, només tartamudejava.

Hilari Raguer
Monjo de Montserrat

La sal de la terra

Es mor per viure

El meu fill m'envia una carta *De vita brevis* de Sèneca. Insisteix en l'aprofitament del temps (*carpe diem*) i ressalta la paradoxa: «Tota la vida cal estar aprenent a morir» (VII 4). Deia l'Eclesiastès, 3: «Hi ha un temps per a tot, temps de néixer i temps de morir, amb la benedicció de Yahvé.» Malgrat que sembli formal. Diferent de la cristològica pregària final de *Las coplas* de Jorge Manrique amb la mar com a símbol de la mort i les vides com a rius que allà van: «*Allegados, son iguales/ los que viven por sus manos/ y los ricos.*» No lluny trobo el retrat d'Antonio Machado, «*cuando esté al partir la nave que nunca ha de volver, me encontraréis a bordo ligero de equipaje*» però m'aturo en l'anterior estrofa: «*Converso con el hombre que siempre va conmigo/ quien habla solo espera hablar a Dios un día/ mi soliloquio es plática con este buen amigo/ que me enseñó el secreto de la filantropía.*» La seva religiositat personal és també a *Campos de Castilla*.

I quan temo sotsobrar miro *L'alta mar d'espigues*, de Salvador Espriu: «Ara digueu: "Nosaltres escoltem/ les veus del vent per l'alta mar d'espigues."/ Ara digueu: "Ens mantindrem fidels/ per sempre més al servei d'aquest poble."» *Inici de càntic en el temple* (1965).

Entre les veus i els ecos, em destaca la mort com a experiència comuna, tabú en asèptic tanatori. Però assaborim: la brevetat de la vida; la fugacitat irreparable del temps i la vanitat de tossuderies que ens ocupen i preocupen. Davant la mort —com adéu d'aquest món i última cantonada— no hi ha solució sinó mera dissolució. No hi ha remei sinó manca d'alternativa (cures paliatives). No hi ha el sant adveniment del sentit sinó l'insà advertiment del disbarat. Però paradoxalment la mort és el símbol velat de la transcendència i del descans etern: ens obre a

la pau perpètua tant a creients com a no creients. Déu, l'ocult misteri, és més que un mer esdeveniment del llenguatge simbòlic. Més que únic símbol del símbol. Paraula (*logos*) de consol, d'ajuda mútua, de perdó, d'amor en llenguatge sacramental o secularitzat si es vol. Jesús és qui obre la nostra mirada per atalaiar una transcendència pacífica del seu Regne que desitgem ja implantar en aquest món en fuga, en trànsit, en crisi. Sota els ponts —a poc a poc— flueix l'Ebre. A Tortosa bimil·lenària quan falta poc per arribar al mar. Tant de bo que a temps aprengui l'única lliçó: només restarà allò regalat i lliurar sense pagar, estimar gratis. Han passat milers d'anys, de segles caient imperis i esclatant guerres incivils, mortíferes, mundials i personals o familiars... Continuem fent camí. No hem aplegat al mar però l'aigua, dolça o salada, és tan nostra com la brevetat, la contingència i la finitud. Mirem la Creu tot esperant el matí de Pasqua. Amb Crist es mor per viure.

F. Diego Espuny
Pedagog

Mirada al món

Sentit de pertinença

A la visita a la comunitat de Maria Auxiliadora de Mimboman a Yaoundé penso en les esglésies multiseculars de casa nostra. Imagino la construcció d'aquestes esglésies com un esforç dels seus fidels en treball, aportacions econòmiques i d'enormes quantitats de temps. Algunes d'elles van suposar segles de treball. La visita d'aquesta comunitat em refresca la nostra història. En aquesta comunitat les misses dominicals es fan en un espai esportiu cobert però ja fa anys que es fan col·lectes per a la construcció d'una església pròpia. Les col·lectes de vuit anys han permès aixecar les parets del temple parroquial. Quan es fan col·lectes s'informa la gent del que es va acumulant per fer front a la propera etapa de construcció. Els fidels veuen com de mica en mica es pot acomplir l'objectiu pel qual cotitzen i aviat es veuran amb la possibilitat de posar-hi la teulada. En aquest moment s'inverteix el que es té acumulat. Com és ben normal, hi ha

moments en què és difícil estalviar perquè hi ha altres urgències com una ordenació sacerdotal a la parròquia o la gent que es concentra en les inscripcions escolars. A vegades hi ha algun do més important per alguna raó especial i això facilita l'avanç del finançament del següent objectiu a construir. No hi veig cap cronograma de construcció al que estem acostumats els occidentals. Es fa segons les possibilitats i sense gaire angoixa. Penso que aquesta manera de fer és important. No és el temple dels capellans o de l'Església com una institució que ofereix serveis i construccions. L'edifici és quelcom de personal, fruit del propi esforç, una realitat que els pertany. És el que també podríem dir-ne sentit de pertinença. Aquest temple és fruit d'un esforç col·lectiu i

aquesta comunitat se sent implicada en el projecte que és ben seu. Els plans, les estratègies i la velocitat d'execució són fruit de la seva voluntat i de les seves possibilitats. Una comissió parroquial explicarà la situació i els avenços. El que ja ha estat realitzat dona un sa orgull i la construcció podríem dir que és conseqüència de la fe eclesial i no de la voluntat d'uns que ho fan pels altres. No és l'Església-Institució que els dona paternalment un temple sinó que és l'Església-Comunitat madura, qui construeix el seu espai de pregària i celebració de la fe. Mirant la comunitat cristiana de Mimboman, penso que efectivament les esglésies-edifici són signe de l'Església-Comunitat que es retroba per viure i celebrar junts per alimentar la vida cristiana quotidiana. Aquesta comunitat em recorda que l'Església la fem tots junts. Un catequista africà explicava que l'Església és com una corda feta de tants filets delicats però que, units entre ells, esdevé una gran força difícil de trencar.

Josep M. Sabé
Missioner salesià al Camerun

Negoci del patiment

Acabo de llegir un article que m'ha commogut sobre tres persones exemplars: es diuen Margarita, M. José i Anne. Totes tres han estat jutjades després de la denúncia d'una clínica avortista de Badajoz, perquè elles un parell de dies a la setmana es posaven davant de la clínica a pregar i informar a les mares que hi anaven a avortar que hi havia altres alternatives. A més, les ajuden a trobar feina i aliments, i quan poden, paguen alguns dels seus deutes.

Margarita explica el cas d'una parella en situació econòmica difícil, que van anar al centre a informar-se disposats a avortar. Van ser pressionats per la clínica perquè ho fessin com més aviat millor. Era amb anestèsia general, sense cap mena de prova. Això augmenta el perill de complicacions. Elles les van ajudar i ara esperen una nena pel novembre. Diuen que, «per poc que informis i ajudis la gent, molts es fan enrere davant la possibilitat de dur a terme l'avortament».

Aquests anys han vist mares empenyent les filles a avortar, i també altres mares plorant davant les filles suplicant-les que no ho fessin. Una vegada van veure una jove arrossegada cap a la clínica pel nòvio i la mare d'ell. Quan van sortir, la van deixar sola, llançada a la vorera mentre ells pujaven al cotxe. El nòvio li havia dit: «Aquí et quedes, entre nosaltres ja no hi ha res.» També han vist homes plorar davant de la porta perquè les seves parelles no avortessin.

L'avortament és el negoci del patiment. Com hi pot haver gent que digui que és un dret de la dona? I el fill, no té dret a conservar la vida?

M. ROSA BONALS
Barcelona

Persones d'usar i llençar

No, no et contractem perquè tu ets jove i no tens experiència laboral. No, no et contractem perquè tu ets dona i no volem assumir una baixa per maternitat, si arriba el cas. No, no et contractem perquè tens una discapacitat del 33% i necessitem algú amb plenes facultats per treballar. No, no et contractem perquè estàs casat, tens família i fills i no voldràs fer hores extraordinàries perquè diràs que has d'atendre els teus. No, no et contractem perquè tu ja tens 50 anys, el teu rendiment no és el mateix que el d'una persona més jove i no ets rendible. No, no et contractem perquè no ens volem veure en l'obligació de donar-te dies d'assumptes personals per tenir cura dels teus pares ancians. No, no et renovem el contracte perquè adquiriries drets i sortiries més car que algú acabat de contractar.

Tristament, totes aquestes excuses són ben actuals. No són ciència-ficció, són realitat. Joves, dones, discapacitats, gent casada, gent gran, gent amb familiars depen-

Amb rigor i saviesa

El Papa va rebre fa poc al palau apostòlic de Castelgandolfo els participants al XXXII Congrés de la Federació Internacional de Medicina de l'Esport, en el qual van participar persones procedents de cent disset països dels cinc continents.

El Sant Pare va recordar que els esportistes són «individus únics i dotats de talent, independentment de les seves capacitats atlètiques, que estan cridats a la perfecció moral i espiritual abans que a la crida de qualsevol conquesta física». En efecte, sant Pau assenyala en la seva primera carta als Corintis que l'excel·lència espiritual i esportiva estan estretament relacionades, i exhorta els creients a entrenar-se en la vida espiritual. És increïble com Benet XVI és capaç d'abraçar i analitzar des d'un punt de vista cristià problemes socials del nostre temps, sempre amb rigor i saviesa, demostrant que a la seva edat és més que capaç de dirigir l'Església i enriquir-la dia a dia.

El Papa també els va dir: «Així com el Senyor es va encarnar i es va fer home, cada persona està cridada a reflectir perfectament la imatge i semblança de Déu. Per això prego per vosaltres i pels destinataris de la vostra tasca, perquè sigueu cada vegada més conscients de la bellesa, el misteri i el potencial de cada persona humana, tant si és esportista com si no ho és, tant si té discapacitats físiques, com si no en té.» Com a persona dedicada durant molts anys a l'esport aquestes paraules m'omplen de seguretat d'haver estat practicant i ensenyant una cosa molt vàlida per als homes.

JAUME CATALÁN
Girona

dents... En definitiva, tots nosaltres som víctimes d'un sistema que, promogut des de les escoles de negocis i sota la direcció d'uns pocs que fan anar els fils per al seu benefici personal, no tenen en compte ni la persona ni la seva dignitat, i només s'interessa per allò que els éssers humans podem produir. Ens han convertit en màquines. Ens han fet esclaus moderns però, al cap i a la fi, esclaus igualment, amb la inestimable col·laboració de polítics d'arreu del món que han fet lleis adequades per dur-nos a aquesta situació. Però, de què li serveix al polític i al gran empresari guanyar el món sencer si perd la vida?

PELAYO ROMAY
Barcelona

Un aclariment

Sobre el meu darrer escrit «Des del monestir», titulat *Presbyterium show* (C.C., número 1.723), vull aclarir que no hi havia cap voluntat ofensiva per a ningú i menys per al Sr. rector de la parròquia del meu poble. Potser el to no era l'adequat, i si algú s'ha sentit ofès, li prego que em disculpi. No era de cap manera aquesta la meua voluntat ni la meua intenció: desitjo el millor per a la que va ser durant molts anys la meua parròquia.

LLUÍS SOLÀ
Poblet

Gran compositor de sardanes

Al programa *Tot sardana*, dirigit i presentat per Gerard Carrión, de Ràdio Estel, es va emetre fa poc la sardana *Per tota la vida*, composta pel meu pare, el gran compositor

Pau Sicart. Em va fer molta il·lusió perquè el 3 d'octubre passat la meua filla i el seu marit van celebrar les noces d'argent matrimonials. Una data memorable per dedicar una sardana. Recordo que va ser un casament preciós. Durant l'aperitiu es van sentir sardanes del meu pare, com ara *Montserrateta* o *Record de l'avi*; durant el dinar, hi va haver un concert de música clàssica i catalana, i a la tarda, ball amb la Cobla-Orquesta Melodia, fundada pel meu pare. Sóc feliç rememorant-ho.

M. CARME SICART
Barcelona

Autoestima i felicitat

Es parla molt d'autoestima. Es parla, doncs, d'una mancança. No tot se soluciona només amb medicació. Des de sempre ens han ensenyat que els esglaons són per pujar-los, no per caure escales avall. És evident que un rellisca moltes vegades a la vida, però la caiguda no deixa de ser una possibilitat de superar-se un mateix, superar pors, rancúnies, dolor.

L'ésser humà té moltes capacitats per afrontar el que es trobi. Però s'ha de conèixer a ell mateix i tenir algú que li doni suport en l'autoestima, que a vegades està per terra. La solitud anul·la perquè l'ésser humà és sociable per naturalesa. Ens podem sentir sols, però no ho estem si sortim de nosaltres mateixos i agafem la mà que sovint algú ens dona.

Ho vaig sentir en algun lloc: «La felicitat no és completa si no es pot compartir.» Haurem de sortir per buscar aquesta mà...

M. LLUÏSA COLL COLOM
Esplugues de Llobregat

El Consultori

PREGUNTES I RESPOSTES
SOBRE DOCTRINA I MORAL
pel Dr. Joan Antoni Mateo

Perdre la fe

És pecat perdre la fe? Com és possible que una persona deixi de creure? Com evitar perdre la fe?

Fa anys, en aquesta mateixa columna, vaig tractar el tema important de la pèrdua de fe. Si, efectivament, és possible perdre la fe. Tots coneixem persones que havien estat creients i després han deixat de creure. És difícil entendre com es poden abandonar les grans conviccions de la fe que configuren una forma de viure. Però passa. Quan una persona ens diu que ha perdut la fe s'ha d'interpretar bé el que diu. Sovint es tracta d'una falsa pèrdua de la fe, perquè no n'hi havia. És com quan es diu vulgarment que tantes persones s'han apartat de l'Església quan en realitat no s'hi han apropiat mai. Altres vegades es tracta d'una pèrdua real de la fe. La doctrina catòlica ens ensenya que ningú no perd la fe sense culpa pròpia i diu el Concili de Trento que Déu no abandona ningú sinó que Ell és abandonat primer. Ens podria ajudar a comprendre el procés de pèrdua de fe la comparació amb algú que perd una cosa de valor: la salut, uns amics, la fortuna. Dic procés, perquè una pèrdua efectiva de fe no es produeix d'un dia per l'altre. Sol ser el final d'un procés d'abandonament, deixadesa i negligència. Tots hem vist persones amb una naturalesa i salut excel·lents que, passat d'un temps, a causa d'imprudències i excessos, cauen greument malaltes. Tots hem conegut gent amb una gran fortuna que s'han arruïnat per una mala gestió. I ja no diguem com es poden perdre bones amistats per no valorar-les i conrear-les com cal. La fe no és un do que eximeixi de tenir-ne cura. Se l'ha d'alimentar, conrear. Si un cristià prega habitualment, participa periòdicament en l'Eucaristia, llegeix i estudia la seva fe a mesura que creix com a persona, es troba i comparteix amb altres cristians, llavors la fe, amb tota naturalitat, creix i s'enforteix.

Molts abandonaments de fe comencen aquell diumenge en què es deixa d'anar a missa i s'allunya de Crist i de l'Església. Anar per lliure és el camí més fàcil per acabar perdent la fe. No és per casualitat que una bonica carta d'un bisbe nord-americà on dona deu consells per viure l'Any de la Fe comenci amb aquesta consigna: «Vés a missa.» També es produeixen pèrdues de fe per la imprudència de llegir sense la formació adequada llibres que desfiguren la fe o la ridiculitzen. Balmes deia que un llibre d'aquest estil és com una serp verinosa que nia permanentment en una biblioteca esperant picar l'incaut que s'hi apropi. Pregària i formació són antidòts segurs per no perdre la fe.

• Si voleu enviar les vostres consultes al Dr. Mateo, podeu adreçar-vos a: elconsultori@hotmail.com www.balmesiana.org apartat de correus 121 - 25620 Tremp (Lleida). Cal indicar sempre «Consultori».

Cap a Moatize i Naamacha! Uns contrastos injustos

Carme Sabé i Colom
Salesiana de Don Bosco

De nou, he pogut tornar aquest estiu a les terres de Moçambic (Moatize i Naamacha) durant un mes, juntament amb voluntaris de l'ONG VIDES. Hi han passat deu voluntaris, al llarg de dos mesos (juliol i agost), de València, de Torrent, de Pamplona i de Saragossa. Voluntaris molt entregats a la tasca. Ha estat una experiència molt enriquidora i inoblidable per a tots nosaltres. No és fàcil transmetre allò que he sentit interiorment. No hi ha paraules ni fotos amb què us pugui explicar els sentiments i emocions que vam viure. Però sí que us puc expressar les inquietuds que ens han despertat la vivència amb aquella gent.

Els grans contrastos que hem experimentat en aquestes terres africanes amb les nostres terres ens han fet rumiar molt. Ens han ajudat a prendre consciència i valorar tot el que tenim: cada dia podem obrir l'aixeta i beure aigua i ens podem dutxar, tenim assegurat el menjar diari i variat, si tenim un mal de panxa, sabem que tenim el metge al costat o l'hospital si cal. Si necessito material escolar, me'n vaig a comprar; si em vull comunicar, ho faig per internet; si necessito comprar roba, vaig a la botiga; si no hi veig, encenc el llum... Vivim amb unes seguretats i no ens n'adonem malgrat la crisi que estem passant. Donem gràcies a Déu per tot el que tenim.

Relacionar-nos amb la gent d'allà, tan senzilla, alegre, acollidora, serena, lluitadora per una vida millor, espiritual... ens han fet confrontar la nostra manera de viure davant dels altres: passem de la gent? Anem d'aparences? No trobem moments per als altres? Quina cara fem quan ens manca alguna cosa?... Ens desmuntem quan les coses no ens surten com vo-

lem? Quina és la nostra creença?

Les nostres tasques encomanades com a voluntàries també ens han suposat una empremta forta per a la nostra vida. Ens ha fet trontollar per dins: els nens i nenes del carrer, l'escola infantil i primària, els mestres amb qui vam treballar, l'internat amb les 98 nenes de 2 a 16 anys amb la responsabilitat de cinc salesianes.

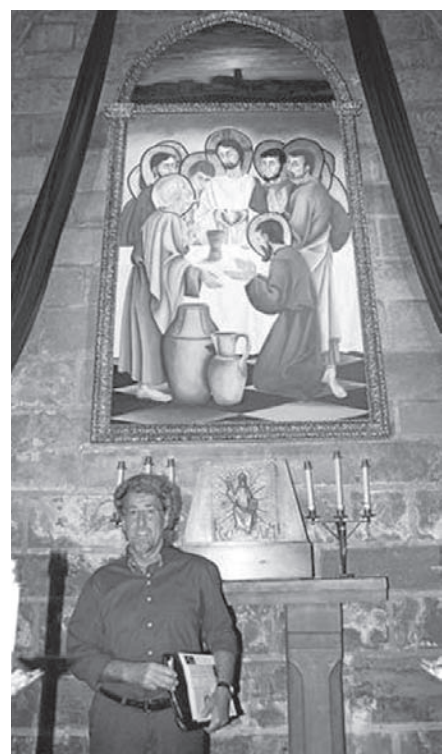
Les seves maneres de pregar —cantant, dansant, participant i sentir-se Església— ens ha fet pensar. I nosaltres, com preguntem? Com ens sentim Església? Com hi participem?

Joves compromesos

També, des de la meua experiència personal, valoro molt tots aquests joves que han deixat de fer vacances per realitzar una tasca solidària al tercer món, amb les salesianes de Moçambic. He pogut veure molt de prop la seva inquietud cap a un món més just, més humà. Són joves compromesos, entregats cap als altres amb alegria, molt sensibles a les necessitats dels altres. Amb ganes de col·laborar fent pinya entre ells mateixos: organitzant, programant, dialogant, confrontant... Cal felicitar-los. Donem gràcies a Déu perquè aquests joves i altres donen la seva entrega vers els necessitats. Per a mi ha estat molt enriquidor poder compartir, intercanviar opinions i sobretot conèixer-hi dia rere dia.

Sóc conscient que no cal anar tan lluny per adonar-nos de la nostra manera d'actuar, de pensar, de fer, de prendre consciència de tot el que tenim... Tot depèn de la nostra actitud davant de la realitat. Però les experiències dures, impactants, marquen molt les vides de cadascú. Ens ajuden a créixer com a persones si les sabem canalitzar bé.

Benedicció de l'obra «Sant Sopar de Linyola»

Joan Civit Esmatges

L'artista pictòric Antonio Ruiz Correda, nascut a la província de Màlaga però actualment establert a Linyola, ha fet una brillant obra a l'oli batejada amb el nom de *Sant Sopar de Linyola*, la qual va ser beneïda el 2 de setembre passat pel rector de la localitat, Mn. Pere Cañada Illa, davant de l'assistència d'un considerable nombre de fidels.

L'obra en qüestió, que té un format de grans dimensions (3,20 metres d'altura per 1,60 metres d'amplada), ha estat col·locada a l'altar lateral del temple parroquial, concretament del Santíssim.

Antonio Ruiz ha treballat en aquest quadre durant uns deu mesos. Ell mateix va confessar que l'origen va ser-ne la contemplació d'una estampa-recordatori de Primera Comunió.

La presència de Bernat Boïl al Baix Camp

Lluís Noguer Pastó

Ben significativa és la presència del religiós Bernat Boïl —ordenat el 1481— a l'Abellera de Prades, on Cristòfol Colom el va recollir per esdevenir el primer missioner catòlic al nou continent. Es diu que era fill d'un estatge molinet, segurament de Vilanova de Prades. En aquest municipi hi ha el barranc dels molinets. L'aigua del riu Ciurana servia per fer anar els molins. Que aquest personatge el trobem a l'Abellera de Prades és una lògica per proximitat.

El que ens ajuda més a comprendre-ho és la partida Molí d'en Bernat, de la mateixa Vilanova de Prades. Cal Cayetà en Bernat és encara avui tota una institució. Cristòfol Colom el prengué en el seu segon viatge. L'any 1482 es van construir una sèrie d'ermites, com la de la Santíssima Trinitat, a l'Espluga de Francolí; la de la Mare de Déu dels Torrents, a Vimodí, i la de Sant Miquel de la Tosca, al Vilosell. Bernat Boïl va fer un oratori al costat d'una font. És palpable que la seva presència a l'Abellera de Prades influís en la creació d'aquestes ermites, situades totes al costat d'una font.

No se sap d'on era fill Bernat Boïl. Totes les probabilitats assenyalen que podria haver nascut a Vilanova de Prades, localitat propera de l'Abellera de Prades, on tenia ubicat el seu habitatge. Una miranda de grans espais que el nostre savi feia servir per als seus experiments. Mentre no s'esbrini exactament el seu lloc d'origen, centrar-lo a Vilanova de Prades és el més correcte. A l'Abellera hi ha una font i una placa que recorden la figura de Bernat Boïl.

Paraula i vida

Cridats a ser missioners de la fe

L'Església catòlica celebra avui arreu del món el Diumenge Mundial de la Propagació de la Fe, conegut entre nosaltres, de forma abreujada, com la Jornada del Domund. Aquest any, per raó de les circumstàncies que envolten aquesta diada, té com a lema «Missioners de la fe».

La celebració del Domund d'enguany adquireix un significat especial per la commemoració del 50è aniversari del Concili Vaticà II, l'obertura de l'Any de la Fe —iniciat el passat dia 11 d'octubre— i el Sínode dels Bisbes, que celebra aquest mes la seva tretzena assemblea ordinària i que està estudiant el tema «La nova evangelització per a la transmissió de la fe cristiana». Els bisbes que som a Roma per participar en els treballs d'aquesta assemblea sentim vivament —com tots els altres bisbes del món— la responsabilitat de portar l'anunci de Jesucrist a tots els homes i les dones del món que encara no el coneixen o que, havent-lo conegut, s'han allunyat de l'Església i de la vida cristiana.

Això és el que anomenem la pastoral evangelitzadora, que equival a respondre de manera efectiva a aquell imperatiu que Pau VI va formular d'una manera ben clara en un document, que és encara

ben actual, l'exhortació *Evangelii nuntiandi*, que va publicar poc després del Concili Vaticà II: «L'Església existeix per evangelitzar.»

Podem dir que aquesta preocupació evangelitzadora ha estat una constant de la vida de l'Església des del Vaticà II fins avui. Aquest Concili va dedicar a l'activitat missionera de l'Església un dels seus decrets, en la redacció del qual va tenir una intervenció especial el que aleshores era un jove i ja acreditat teòleg i professor a Alemanya, de nom Joseph Ratzinger, avui Benet XVI. El decret conciliar anomenat *Ad gentes* —és a dir, Als pobles— comença amb aquestes paraules: «Enviada per Déu als pobles perquè sigui el sagrament universal de salvació, l'Església, per les exigències més íntimes de la seva catolicitat, i obeint les ordres del seu Fundador, s'esforça per anunciar l'Evangeli a tots els homes.»

«Els homes que esperen Crist són encara un nombre immens», va dir Joan Pau II, fent-se ressò de la intenció profunda del Concili Vaticà II en la seva encíclica *Redemptoris missio*, sobre la validesa i actualitat del manament missioner de Jesucrist, en la qual deia: «No podem romandre tranquils pensant en els milions de germans i germanes, redimits

també per la sang de Crist, que viuen sense conèixer l'amor de Déu.»

I Benet XVI, en el missatge per al Domund d'enguany, ens ha dit que «avui com ahir, Jesucrist ens envia pels camins del món per proclamar el seu Evangeli a tots els pobles de la terra. Malgrat les dificultats que troba avui aquesta missió, ens cal reprendre el mateix fervor apostòlic de les primeres comunitats cristianes, que, petites i indefenses, van ser capaces de difondre l'Evangeli a tot el món llavors conegut mitjançant el seu anunci i el seu testimoniatge». Us puc dir que aquest és l'esperit que es respira a l'actual assemblea sinodal. La nostra Església particular de Barcelona desitja també sintonitzar amb aquesta preocupació de l'Església universal manifestada per les paraules del Sant Pare i dels bisbes del Sínode. Amb aquest esperit, en ocasió del Domund, cal que tinguem ben presents amb la nostra pregària i el nostre ajut els missioners i les missioneres. Aquest col·lectiu ens honora a tots els fills i les filles de l'Església, perquè ells ens donen exemple de treball generós per anunciar Jesucrist i el seu Evangeli entre tots els pobles de la terra. Ells i elles són els principals «missioners de la fe».

Lluís Martínez Sistach

Cardenal, arquebisbe de Barcelona

Als quatre vents

Una dona en l'origen del Domund

En l'origen del Domund hi ha una dona, Paulina Jaricot (Lió, 1799-1862), filla d'un industrial tèxtil, que als 23 anys va sentir l'impuls interior de fer alguna cosa per les missions. Un dia la serventa i cuinera de la seva benestant família li va mostrar una revista missionera on s'explicaven els arduos treballs i perills de missioners en terres llunyanes.

Paulina, que va ser sempre seglar, va descartar —no cabia en la mentalitat de les dones de la seva època— anar personalment a enfrontar-se a les aventures que veia plasmades amb molta imaginació a les pàgines d'aquelles revistes: homes travessant un riu sota l'aguait dels cocodrils o caminant per la selva i amenaçats per tigres. Però això no vol dir que es quedés amb els braços plegats.

Es va obstinar en la tasca de formar un grup de dones treballadores de la fàbrica, que va anar creixent cada vegada més, disposades a pregar per les missions i a lliurar una part de la seva paga per

ajudar els missioners en les seves necessitats. L'associació es va anar estenent entre gent humil per tot França, i així va ser com, l'any 1822 va néixer oficialment l'Obra de la Propagació de la Fe, que aviat va arribar a altres països. L'impuls del papa Lleó XIII va contribuir de manera especial a la seva difusió universal. El 1922 Pius XI concedeix a l'Obra el títol de Pontifícia i la declara òrgan oficial de l'Església per les missions. M'he detingut en l'origen tan suggestiu de l'Obra Pontifícia de la Propagació de la Fe pel fet que aquest diumenge, 21 d'octubre, es fa la campanya del Domund, per ressaltar que també els que no van físicament a missions poden ajudar amb la seva pregària i amb les seves aportacions als que en terres llunyanes es lliuren a la propagació de la fe. Són persones a vegades de la nostra mateixa arxidiòcesi, sacerdots i religiosos en molts casos, que van lluny de casa i només tornen molt de tant en tant a veure la seva família i les amistats antigues,

a les quals fan partícips de la seva tasca i n'obtenen oració i ajuda per a les comunitats a les quals serveixen amb el lliurament de les seves vides; amb una tasca d'evangelització que té una doble cara, inseparable l'una de l'altra: anunciant la paraula de Déu i prestant una ajuda als més necessitats.

La jornada del Domund d'enguany té com a lema «Missioners de la fe», ja que s'inscriu en l'Any de la Fe proclamat per Benet XVI. He de sentir-me personalment interpel·lat pel missatge que, per aquest motiu, ens ha enviat el Papa: «L'encàrrec d'anunciar l'evangeli arreu de la terra, pertany principalment als bisbes, primers responsables de l'evangelització del món.»

Amb aquesta responsabilitat em dirigeixo a tots vosaltres per demanar-vos que acompanyem amb la pregària els nostres missioners i que el Senyor susciti noves vocacions que puguin estendre el regne de Déu arreu.

Jaume Pujol Balcells

Arquebisbe de Tarragona i Primat

La Bona Notícia també a internet

www.catalunyacristiana.cat

I ARA ENTRA A LA NOVA PÀGINA WEB DE CATALUNYA CRISTIANA I CONSULTA LA NOSTRA HEMEROTECA. HI TROBARÀS TRENTA ANYS DE PREMSA RELIGIOSA.

Catalunya Cristiana col·labora amb
www.flama.info

FLAMA
AGÈNCIA CRISTIANA DE NOTÍCIES

L'ALCALDE DE LLEIDA, ÀNGEL ROS, FA EL DISCURS DE MANTENIDOR DELS JOCS FLORALS DEL 150E ANIVERSARI DE L'ACADÈMIA MARIANA

«L'Acadèmia ha estat i és un motor per a la comunitat cristiana de Lleida»

Jordi Curcó
Lleida

El Paranimf de l'Acadèmia Mariana de Lleida (1896) ple de gom a gom, va acollir la tarda del diumenge 7 d'octubre, després de 77 anys de no fer-ho, la celebració del Certamen Marià dedicat enguany a lloar la Verge Blanca de l'Acadèmia, patrona de la ciutat en el 150è aniversari de la fundació de l'Acadèmia. Aquesta joia del modernisme català la presideix una pintura mural de la Immaculada del pintor Antoni Corrada, reproduint l'original del pintor lleidatà Miquel Murillo, desapareguda el 1936.

L'acte acadèmic i marià el presidí el bisbe de Lleida, Joan Piris, acompanyat per l'actual director de l'Acadèmia i exrector de la Universitat de Lleida, el Dr. Joan Viñas; el director honorari i promotor del Certamen, Mn. Salvador Gené, a més del conseller d'Agricultura, el lleidatà Josep M. Pelegrí, i del vicepresident de la Diputació, Miquel Padilla.

En el Certamen dels 150 anys d'història de l'Acadèmia ha estat l'alcalde de la ciutat qui ha tingut l'honor de ser el mantenidor d'aquests Jocs Florals en honor de la Mare de Déu, únics al món. En el seu discurs, Àngel Ros es referí a la identificació que sempre ha existit entre la ciutat i l'Acadèmia Mariana, evocant el seu naixement l'any 1862. Homenatjà alhora la figura dels seus fundadors, el capellà Josep M. Escolà, el metge Josep Mensa i el també metge i poeta Lluís Roca: «Volien difondre la devoció a la Mare de Déu a través de les belles arts i la literatura.» Això ho feren en plena Renaixença catalana: «Moviment que també afectà l'esperit, la devoció i la pietat», digué el mantenidor.

L'alcalde féu també memòria de com la ciutat de Lleida es lliurà mercès a la protecció de la Mare de Déu, dels efectes de l'epidèmia de còlera que l'any 1865 assolà les nostres terres. L'Acadèmia Mariana es féu ressò de l'agraïment ciutadà i per tenir-ne un record, es va encarregar un cor de plata i, posteriorment, una escultura de la Verge, que fos digne ostensori d'aquest cor i veritable origen de l'actual imatge de la Verge Blanca de l'Acadèmia.

També en les seves paraules l'alcalde

El magnífic Paranimf de l'Acadèmia Mariana, obra del modernisme català (1896) va acollir les celebracions dels Jocs Florals en honor de la Verge Blanca de l'Acadèmia.

de Lleida posà en relleu la veneració que els lleidatans tenen per altres marededéus «pròpies d'aquesta Terra Ferma i que, com la Verge Blanca, ocupen un lloc preeminent en el cor dels lleidatans». El mantenidor cità la Mare de Déu del Blau, que procedent de la seu vella es venera actualment a la catedral nova, envoltada d'una antiga i popular llegenda. Esmentà també les dues marededéus trobades lleidatanes, Santa Maria de Butsènit i la Mare de Déu de Grenyana. L'alcalde Ros posà de relleu el paper que l'Acadèmia Mariana ha representat per a la ciutat de Lleida: «...essent un espai de religiositat, de cultura i tradició. L'Acadèmia ha estat i és un motor per a la comunitat cristiana de Lleida i per a la seva vida espiritual, ha acollit i acull diverses institucions i la seva acció religiosa, social i cultural encara continua.»

Recordà també l'alcalde com l'Acadèmia va ser en els anys del franquisme un espai de llibertat: «El cristianisme és un espai de llibertat i els seus edificis també. Per a mi, l'Acadèmia Mariana és sinònim de cultura, de debat i crei-

xement personal.»

Finalitzà el mantenidor el seu discurs amb aquestes paraules: «L'Acadèmia ha complert 150 anys com una entitat dedicada amb cos i ànima a la seva missió religiosa, oberta a la ciutat i als nous temps, al costat de la seva gent i de la cultura del país.»

Tot seguit es procedí a l'acte de lliurament de premis als catorze poetes guardonats, per les seves poesies presentades al Certamen i dedicat enguany a lloar Maria a través del Magníficat.

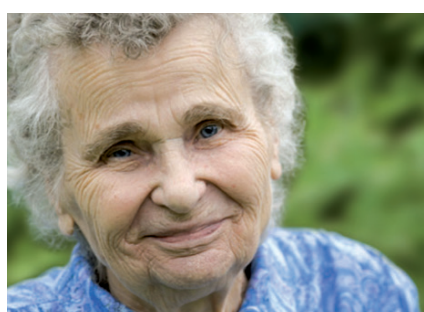
En primer lloc el bisbe Joan Piris lliurà els 900 euros de Premi i la Flor Natural al poeta lleidatà Juan Luis Salinas, per la seva poesia *Amb Maria*. El poeta diposità els tres liris, símbol de l'escut de Lleida, als peus de la imatge de la Verge Blanca de l'Acadèmia.

Després l'alcalde Àngel Ros lliurà el Premi de l'Ajuntament de Lleida (600 euros), a Manel Serradell, de Santurtzi (Biscaia), per la poesia *Canta l'Estimat*; el conseller Josep M. Pelegrí lliurà el premi de la Generalitat (600 euros), a Joana Camprubí, de Vinaixa per la poesia *Tota Vostra*, i el vicepresident de la

Diputació, Miquel Padilla, el de l'IEI (600 euros) al poeta d'Igualada, Lleonard del Rio, per la poesia *Fiat*. Altres poetes premiats van ser Maria Bonafont, de Barcelona; Rafael Calvet, de Viladecans; Miquel Vila, d'Anglès (Girona); Imma Fuster, de Barcelona; Ramon Gené, de Cervera; Rosa Fabregat Sol, de Lleida; José Repiso, de Cuevas de San Marcos (Màlaga); Maria Teresa Farré, de Parets del Vallès i Rodrigo Làrios, de Lleida pel seu poema *Cent Cinquanta anys treballant*. Així mateix, el director honorari de l'Acadèmia, Mn. Salvador Gené, va lliurar el premi especial que porta el seu nom a la periodista i professora de la Universitat Ramon Llull, Míriam Díez de Girona, guardonada en altres certàmens i que l'any 2007 va ser-ne també mantenidora. En aquesta ocasió va recollir el premi pel seu poema *Sirofenícia*.

L'acte acadèmic va cloure amb les paraules d'agraïment del bisbe Joan Piris: «...per aquests 150 anys d'història, que ens dóna també avui l'oportunitat de contemplar Maria dins el projecte de Déu.» El prelat lleidatà havia presidit abans del certamen una solemne Eucaristia a l'oratori de l'Acadèmia, als peus de la patrona de Lleida, com és costum iniciar sempre aquests Jocs Florals.

El colofó el posà l'Orfeó Lleidatà, fundat l'any 1860, dos anys abans que l'Acadèmia Mariana. Cinquanta veus, sota la direcció de Pedro Pardo, van oferir un Concert extraordinari que es va cloure amb l'estrena d'un *Ave Maria*, compost pel mateix director i que fou tot un homenatge a la Verge Blanca i a la seva Acadèmia Mariana de Lleida.

ALBA Residència d'Àvies

Torre de 24 places només per a dones.
Estades curtes i llargues. Centre de dia també els festius.
Cuidadores a domicili per hores.

Tel.: 932 039 740 · www.albaresidencia.es · info@albaresidencia.es
Barcelona (Sarrià - Sant Gervasi)

Eleccions al Parlament de Catalunya

El proper 25 de novembre són les Eleccions al Parlament de Catalunya, unes eleccions que marcaran el nostre present i el nostre futur. Els col·legis electorals estaran oberts des de les 9 del matí fins a les 8 del vespre. Recorda portar l'original del DNI, passaport o carnet de conduir.

Calendari de la setmana

Lectures de la missa, santoral i altres celebracions

(CICLE LITÚRGIC B; FERIAI II)

TEMPS DE DURANT L'ANY

(SALTERI: SETMANA 1)

OCTUBRE

21. DIUMENGE

Diumenge XXIX de durant l'any,

Verd. Lectures: Isaïes 53,10-11 / Salm 32 / Hebreus 4,14-16 / Marc 10,35-45

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Hilarió, ab.; Caius, mr.; Santes, Úrsula, vg. i mr.; Celina.
22. DILLUNS

Fèria, Verd. Lectures: Efesis 2,1-10 / Salm 99 / Lluc 12,13-21

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Marc, b. i mr.; beat Joan Pau II, p.; Santes, Maria Salomé; Nunila i Alòdia, vg. i mr.
23. DIMARTS

Fèria, Verd. Lectures: Efesis 2,12-22 / Salm 84 / Lluc 12,35-38. O bé: Sant Joan de Capestrano (ML), Blanc. Urgell: **Dedicació de la catedral** (S), Blanc.

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Servand i Germà, mr.; Santes, Oda, vg.

24. DIMECRES

Sant Antoni M. Claret (MO), Blanc.

Lectures: Efesis 3,2-12/Salm Is 12,2-6 / Lluc 12,39-48

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Martirià, mr.
25. DIJOUS

Fèria, Verd. Lectures: Efesis 3,14-21 / Salm 32 / Lluc 12,49-53. Tarragona i Vic: **Sant Bernat Calbó** (MO), Blanc; Girona: **La Mare de Déu del Collell** (MO), Blanc.

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Crisant i Daria, mr.; Crispí i Crispinià, mr.
26. DIVENDRES

Fèria, Verd. Lectures: Efesis 4,1-6 / Salm 23 / Lluc 12,54-59. Vic: **Sant Llucià i Sant Marcià** (ML), Vermell.

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Rústic, b.; Viril, ab.; Evarist, p. i mr.
27. DISSABTE

Fèria, Blanc. Lectures: Efesis 4,7-16 / Salm 121 / Lluc 13,1-9.

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Florenci, mr.; Gaudiós, b.

Lectures bíbliques

Diumenge XXIX de durant l'any

Lectura primera	Is 53,10-11	Lectura segona	He 4,14-16
Quan haurà donat la vida per expiar les culpes, veurà una descendència		Acostem-nos confiadament al tron de la gràcia de Déu	
Lectura del llibre d'Isaïes:		Lectura de la carta als cristians hebreus:	
El Senyor volgué que el sofriment triturés el seu Servidor. Quan haurà donat la vida per expiar les culpes veurà una descendència, viurà llargament, i per ell el designi del Senyor arribarà a bon terme. Gràcies al sofriment de la seva ànima ara veu la llum; el just, amb les penes que ha sofert, ha fet justos els altres després de prendre damunt seu les culpes d'ells.		Germans, mantingueu ferma la fe que professem, ja que en Jesús, el Fill de Déu, tenim el gran sacerdot que, travessant els cels, ha entrat davant Déu. Perquè el gran sacerdot que tenim no és incapaç de compadir-se de les nostres febleses: ell, igual que nosaltres, ha estat provat en tot, encara que sense pecar. Per tant, acostem-nos confiadament al tron de la gràcia de Déu perquè es compadeixi de nosaltres, ens aculli i ens concedeixi, quan sigui l'hora, l'auxili que necessitem.	
Salm responsorial	32	Al·leluia	Mc 10,45
La paraula del Senyor és sincera, es manté fidel en tot el que fa; estima el dret i la justícia, la terra és plena del seu amor.		El Fill de l'home ha vingut a servir, i a donar la seva vida com a preu de rescat per tots els homes.	
R. Que el vostre amor, Senyor, no ens deixi mai; aquesta és l'esperança que posem en vós.		Evangeli	Mc 10,35-45
Els ulls del Senyor vetllen els qui el veneren, els qui esperen en l'amor que els té; ell els allibera de la mort, i els retorna en temps de fam. R.		El Fill de l'home ha vingut a donar la seva vida com a preu de rescat per tots els homes	
Tenim posada l'esperança en el Senyor, auxili nostre i escut que ens protegeix. Que el vostre amor, Senyor, no ens deixi mai; aquesta és l'esperança que posem en vós. R.		Lectura de l'evangelí segons sant Marc:	
		En aquell temps, [Jaume i Joan, els dos fills de Zebedeu, anaren a trobar Jesús i li digueren: «Mestre, voldríem que ens concedíssiu un favor que us demanarem.» Jesús els preguntà: «Què voleu que faci?» Ells li digueren: «Concediu-nos que, el dia que	

Comentari de la Paraula

Josep Rius-Camps
 Teòleg i biblista

L'ambició de poder s'ha apoderat dels dotze

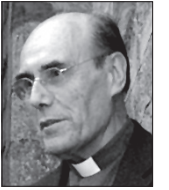
Ens trobem novament a la ribera dreta del Jordà, després de travessar-lo venint de la regió de Perea (cf. Mc 10,1). «Se li acosten Jaume i Joan, els fills de Zebedeu, i li diuen: “Mestre, volem que el que et suplicarem ho facis per nosaltres.” Ell els diu: “Ho faré per vosaltres.” Li digueren: “Atorga’ns de seure l’un a la teva dreta i l’altre a la teva esquerra en el moment de la teva exaltació.”» Com qui no demana res, l’amanyaguen perquè els concedeixi els primers llocs en el seu reialme, segons ells ja imminent. «Jesús per tota resposta els digué: “No sabeu pas el que demaneu: sou capaços de beure la copa que jo haig de beure, o de ser batejats amb el baptisme amb què jo haig de ser batejat?” Ells digueren: “Som capaços!”» Els dos germans ambiciosos es mostren capaços de tot, òbviament per la seva incapacitat de comprendre la gran angoixa que turmenta Jesús a mesura que s’apropa a Jerusalem. La resposta de Jesús és contundent: «Pel que fa a la copa que jo haig de beure, la beureu, i amb el baptisme amb què jo haig de ser batejat, sereu batejats; però, això de seure a la meva dreta o a l’esquerra no em toca a mi d’atorgar-ho: a altres ha estat reservat.» En comptes de «a altres», separant diversament les mateixes lletres gregues es pot llegir «sinó als qui». «En sentir-ho els altres deu començaren a indignar-se contra en Jaume i Joan.» O sigui que tots dotze pretenien el mateix. «Jesús els convocà i els diu: “Sabeu molt bé que els que figuren com a caps de les nacions també les tiranitzaran i els seus magnats les oprimeixen. No ha de ser així entre vosaltres; al contrari, el qui vulgui ser important entre vosaltres, que sigui el vostre servidor, i el qui de vosaltres vulgui ser el primer, serà el vostre criat. Perquè el Fill de l’home no ha vingut per ser servit, sinó per servir i donar la seva vida en rescat per molts.”» Per molt que Jesús ens ho repeteixi, continuem amb el nostre tretze són tretze.

Glòria Monés

sereu glorificat, puguem seure l’un a la vostra dreta i l’altre a la vostra esquerra.» Jesús els respongué: «No sabeu què demaneu. ¿Podeu beure el calze que jo beuré i ser batejats amb el baptisme amb què jo seré batejat?» Ells li digueren: «Sí que podem.» Jesús els respongué: «És cert, vosaltres beureu el calze que jo beuré i sereu batejats amb el baptisme amb què jo seré batejat, però seure a la meva dreta i a la meva esquerra no sóc jo qui ho ha de concedir; és per a aquells a qui Déu ho ha reservat.» Quan els altres deu ho sentiren, s’indignaren contra Jaume i Joan. Jesús els cridà i els digué:] «Ja sabeu que, a totes les nacions, els qui figuren com a governants disposen dels seus súbdits com en fossin amos, i els grans personatges mantenen els altres sota el seu poder. Entre vosaltres no ha de ser pas així: qui vulgui ser important, ha de ser el vostre servidor, i qui vulgui ser el primer, ha de ser l’esclau de tots, com el Fill de l’home, que no ha vingut a fer-se servir, sinó a servir els altres i a donar la seva vida com a preu de rescat per tots els homes.»

«L'Església és, en Crist, com un sacrament» (*Lumen gentium*, 1)

Pere Tena
Bisbe auxiliar emèrit de Barcelona

Una afirmació essencial

Les paraules que formen el títol d'aquest article pertanyen al primer paràgraf de la constitució conciliar sobre l'Església, i formulen un principi que recorre, explícitament o implícitament, tota la documentació i el pensament conciliar: Crist i l'Església són inseparables, l'Església depèn de Crist, Crist està present en l'Església. El Concili formula aquesta relació utilitzant el terme «sacrament», si bé, per distingir-ho dels set sagraments, diu que l'Església és «com un sacrament». Vol dir el Concili que l'Església, realitat visible, manifesta i opera una realitat invisible, que és la presència activa de Crist, que li comunica el seu Esperit, i opera en ella la comunió amb Déu i la unitat entre els homes.

Abans que la *Lumen gentium* fes aquesta afirmació, el mateix pensament es va expressar, més explicat, al començament de la constitució *Sacro-sanctum concilium*, n. 2: «La litúrgia (...) contribueix en un grau màxim a fer que els fidels expressin en llur vida, i manifestin als altres, el misteri de Crist i la naturalesa autèntica de la veritable Església, que té per característica ser humana i divina, visible i enriquida amb dons invisibles, fervorosa en l'acció i lliurada a la contemplació, present al món i, malgrat això, pelegrina...» És un text que cal llegir i meditar en la seva integritat per copsar el ple sentit del que anomenem «sacramentalitat» de l'Església.

Altres textos conciliaris insisteixen en la presència de Crist en l'Església. A *Lumen gentium*, parlant del ministeri episcopal, s'afirma; «En els bisbes, assistits dels preveres, es fa present enmig dels creients el Senyor Jesucrist, Gran Sacerdot» (n. 21). Parlant del ministeri de santificar, es diu de les assemblees litúrgiques: «En aquestes comunitats, encara que siguin petites i pobres, o bé visquin en la dispersió, Crist hi és present, pel poder del qual s'aplega l'Església, una, santa, catòlica i apostòlica» (n. 26). D'una manera semblant, en el decret sobre el ministeri dels bisbes, n. 11, quan es defineix la diòcesi.

Una afirmació per viure-la

El Catecisme de l'Església catòlica ha sistematitzat aquesta doctrina conciliar en els n. 770-776. El primer —770— introdueix el tema i dona una pista magnífica per entrar en la manera de viure aquestes afirmacions doctrinals: «L'Església és en la història, però al mateix temps la transcendeix. Tan sols amb els ulls de la fe podem veure en la seva realitat visible alhora una realitat espiritual portadora de vida divina.» És així mateix, i l'experiència quotidiana en dona testimoni. Quan l'Església és contemplada només com una realitat en la història, la podem comparar amb altres societats, religioses o no, que tenen una incidència en la vida dels homes, i judicar els seus actes des d'aquesta perspectiva. Però aquesta mirada

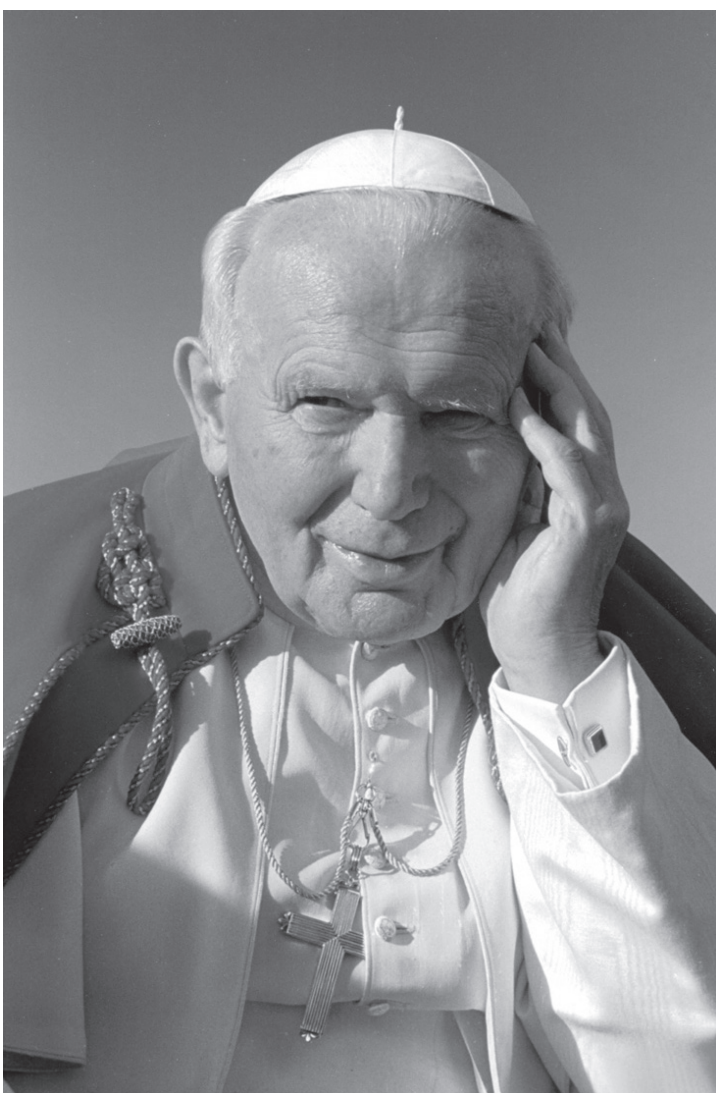
és parcial, i sovint deformada per l'enfocament. «Tan sols amb els ulls de la fe...», diu el Catecisme, podem tenir una visió plena i autèntica del que és l'Església.

El Concili Vaticà II va fer una gran aportació perquè l'Església es manifestés millor en la seva identitat, però continua essent necessari passar per la porta de la fe si hom vol caminar en la història a l'interior d'aquesta comunitat que ofereix als homes, com un instrument en mans de Crist ressuscitat, la vida divina. No hi ha alternativa. El Sínode de Bisbes del 1985, en la relació final, observava: «A l'anomenat primer món cal posar la qüestió de com és que després d'haver explicat tan amplament i tan profundament la doctrina sobre l'Església, massa sovint aparegui una desafecció envers l'Església, ni que també allí hi abundin els fruits del Concili. En canvi, allí on l'Església és oprimida per alguna ideologia totalitària o allí on l'Església aixeca la seva veu contra la injustícia social sembla que és acceptada de manera més positiva. Així i tot no es pot negar que tampoc allí no hi ha una identificació total amb l'Església i amb la seva missió principal.»

L'Any de la Fe és una oportunitat perquè els cristians ens preguntem amb quins ulls mirem l'Església, i com ens veiem nosaltres mateixos realitzant la missió d'ésser, en Crist, «com un sacrament, és a dir, signe i instrument» de la comunió amb Déu i de la unitat de tots els homes.

El sant de la setmana

Per Eduard Brufau

Beat Joan Pau II

- ✓ Nascut a Wadowice, Polònia, l'any 1920
- ✓ Papa que va ajudar a fer caure el teló d'acer
- ✓ Va donar projecció internacional a l'Església
- ✓ Va morir a Roma l'any 2005
- ✓ Beatificat l'any passat per Benet XVI

Joan Pau II, juntament amb Joan XXIII, ha estat un dels Pontífex més decisius de l'Església dels nostres dies. De jove, a la seva Polònia natal va viure l'horror de la Segona Guerra Mundial i en plena ocupació nazi va començar a estudiar al seminari clandestí de Cracòvia. Va ser ordenat sacerdot el 1946, i posteriorment bisbe i arquebisbe de Cracòvia i finalment cardenal.

En ser escollit papa el 1978 va començar un pontificat actiu i en diàleg amb el món contemporani. El seu compromís amb la democràcia va ajudar molt a la desintegració de l'URSS, cosa que va permetre que Polònia i la majoria de països de l'est recuperessin la llibertat. D'altra banda, i davant la davallada de vocacions i de fidels, Joan Pau II va donar una projecció mediàtica internacional a l'Església mai vista fins llavors. Els seus nombrosos viatges arreu del món i iniciatives com ara les Jornades Mundials de la Joventut van ajudar a apropar l'Església als joves i a posar-la a primera plana. La popularitat de Joan Pau II es va fer evident durant els seus funerals i la seva beatificació.

Solsona

Parròquies més vives, més orants i més missioneres

El bisbat de Solsona fa pinya per tirar endavant el Pla Pastoral Diocesà

Ramon Estany
Solsona

El 12 d'octubre passat, festivitat del Pilar, i coincidint amb la celebració a Roma del Sínode de Bisbes sobre *La Nova Evangelització per a la transmissió de la fe cristiana*, Solsona va acollir la Jornada diocesana d'obertura de l'Any de la Fe que alhora va servir per presentar a tots els fidels del bisbat el Pla Pastoral Diocesà. Un pla pastoral que ja formava part del propòsit inicial del bisbe Xavier Novell quan el dia de la seva ordenació va invitar «tothom a l'obra més extraordinària que mai s'hagi vist a les nostres comarques des que foren evangelitzades fa molts segles».

Com explica Novell en el prefaci del document del Pla Pastoral, «ens trobem en un temps de crisi pastoral. Les nostres parròquies troben dificultats per mantenir la seva tasca en un món secularitzat i es veu necessari el naixement d'un nou paradigma pastoral». A més, detalla que la situació social i religiosa «és molt diferent» de la que va engendrar les estructures pastorals actuals i que s'intueix que cal «una conversió pastoral que organitzi la comunitat parroquial i les seves accions en clau de nova evangelització».

El marc per presentar el nou Pla d'Evangelització va ser una jornada diocesana que va aplegar mig miler de persones a Solsona, en una trobada de germanor i il·lusió que es respirava en tots els sentits.

En la introducció de l'acte, Mons. Xavier Novell va recordar que «som hereus d'un llarg camí», fent referència al Concili Vaticà II i al Concili Provincial Tarraconense, a l'Assemblea Diocesana, als somnis i realitats dels bisbes Antoni Deig i de Mons. Jaume Traserra «que ens varen ajudar a experimentar fórmules noves per evangelitzar». El jove bisbe de Solsona va remarcar que aquest Pla Pastoral és «una iniciativa que l'hem pensada tots, que l'hem preparada i que vol ser una invitació a totes les parròquies a renovar-se i fer-se més vives, més orants, més missioneres». El Pla Pastoral és un full de ruta, «una proposta realista, concreta i progressiva per ajudar els preveres, diàques, membres de la vida consagrada i fidels laics a il·lusionar-se amb la tasca que tenen encomanada i a caminar decididament cap a aquesta conversió pastoral». En aquest sentit, el prelat es va comprometre a acompanyar cada rector i cada parròquia en aquest camí així com estar present en els moments importants de la seva aplicació.

Mons. Novell va subratllar l'objectiu clar d'aquest Pla, «vivificar les comunitats i fer-les més evangelitzadores», a través d'uns mitjans, «un equip parroquial d'evangelització, uns cursos d'evangelització i unes accions pastorals que ens han de permetre aconseguir aquest objectiu». El Pla té un programa cronològic que proposa primer crear un grup parroquial d'evan-

gelització, i en segon lloc que aquest equip preparat sigui capaç de desplegar cada any un curs d'evangelització a la parròquia, del qual neixin grups de fe i de vida que s'aglutinin tots a la mateixa eucaristia, que cada vegada ha de ser més viva.

Tres documents i vuit propostes

Mn. Joan Casals, vicari general de la diòcesi, va explicar el procés de confecció del Pla Pastoral, que ha tingut lloc a través de tres documents treballats des de tots els organismes diocesans i consells de la diòcesi: «Pensem-ne», «Inventem-ne» i «Actuem-ne».

A través d'un vídeo projectat a la pantalla, es van poder veure i sentir testimonis i valoracions del nou pla a través de les seves propostes. El coordinador de les delegacions diocesanes, Mn. Josep M. Vilaseca, va explicar que la nova evangelització serà possible «si hi ha persones i comunitats que pregunten i que estimen el Senyor, i que en la pregària entreguen el cor i intueixen què és el que diu l'Esperit Sant a les persones i les comunitats per portar endavant que tot sigui obra del Senyor i de l'Esperit». Per això es garantirà un temps generós de pregària al començament de cada reunió o activitat i es promourà una escola de pregària parroquial. També s'introduirà el res diari de laudes i vespres a la comunitat parroquial així com el foment de l'adoració eucarística, el res del Rosari i altres devocions marianes, recessos i exercicis espirituals.

Per la seva banda, Teresa Valero, delegada diocesana per a la Nova Evangelització, explicà que el primer pas d'aquest Pla Pastoral és la creació d'equips parroquials d'evangelització,

pares al curs d'evangelització parroquial, construint junts, pares i fills, un grup infantil i juvenil parroquial que ajudi els infants a anar a la missa que aplega tota la comunitat cada diumenge.

En la catequesi de confirmació es veu convenient reduir anys de catequesi obligatòria i invitar els pares al curs d'evangelització parroquial. Hi haurà menys sessions de catequesi i aquestes

es faran més experiencials, formant, quan sigui possible, un grup juvenil parroquial que ajudi aquests adolescents a continuar en la vida cristiana. La catequesi de preparació a la confirmació ha de ser un itinerari breu, intens i que sobretot cerqui la conversió dels joves.

El Pla proposa també que la missa dominical sigui solemne, festiva i participativa, que a cada parròquia se celebri una única eucaristia dominical, i que en les grans solemnitats i un diumenge al mes, se celebri l'eucaristia només a la parròquia de referència quan les parròquies agrupades són molt petites.

Amb l'objectiu que les parròquies siguin veritables comunitats fraterne, es proposa establir, com a continuació de la celebració eucarística, una trobada de tots els fidels de la comunitat parroquial un cop al mes per viure un temps de convivència.

Es vetllarà perquè els locals parroquials estiguin oberts i al servei de tots els grups a fi de fomentar espais i moments de contacte entre ells. Finalment s'aprofitarà les excursions, pelegrinatges parroquials i festes religioses per fomentar la convivència i el coneixement mutu dels grups que formen la parròquia. En aquest àmbit es proposa un camí de recuperació de la identitat eclesial dels grups d'esplai i colònies i dels agrupaments escoltes de les parròquies, definint un projecte d'educació en la fe segons el mètode educatiu de cada moviment, i creant, on sigui necessari, grups infantils i juvenils parroquials.

Torneu de la part de Déu

Pel que fa a l'àmbit de l'acció social, es promourà que els professionals i col·laboradors de Càritas participin, d'acord amb la pròpia situació de fe, en el curs d'evangelització parroquial o en el curs de formació per a evangelitzadors. Es vetllarà perquè els treballadors socials de Càritas siguin persones amb vida cristiana i adhesió eclesial. La solemne missa, concelebrada amb el bisbe emèrit de Solsona, Mons. Jaume Traserra, i gran part del presbiteri diocesà va donar pas a la benedicció del bisbe i l'enviament dels fidels a la nova evangelització. La jornada es va cloure amb un dinar de germanor que va omplir la Sala Polivalent de Solsona, al final del qual, el cantautor cristià Xavier Morlans interpretà algunes de les seves cançons així com l'himne del Pla Pastoral, del qual n'és autor de la lletra: «Damunt la terra assedegada / ressona de nou la Veu, / davalla com la rosada, / Torneu de la part de Déu / Sortim, germans, a l'alba, / Portem l'Anunci arreu, / és Crist qui avui ens salva, / tornem de la part de Déu»

«Cal una conversió pastoral que organitzi la comunitat parroquial i les seves accions en clau de nova evangelització»

encapçalats pel rector i acompanyats per fidels de la parròquia que es dedicaran exclusivament a aquest servei. Valero va subratllar la necessitat de crear un clima comunitari, perquè «no s'ha de transmetre una idea sinó una experiència».

Una altra proposta d'aquest Pla és la creació de grups de Fe i Vida, que segons Mn. Josep M. Vilaseca, són espais per a persones que es vulguin iniciar en la vida cristiana per renovar-la i sobretot aprofundir en la pregària, en la relació amb Déu amb uns continguts essencials de la fe, i després viure-la amb fraternitat, amb alegria, per tal de comunicar amb molt de goig a l'altra gent el missatge de l'Evangelí.

El bisbe de Solsona reconegué que l'actual catequesi «que tenim» respon a uns temps en els quals els pares anaven a missa amb els seus fills i per tant «hem de fer-la més viva», perquè ara molts infants vénen sense aquesta experiència vivencial. A més, afegeix, «hem de ser capaços d'invitar els pares a fer ells també un camí de fe». Això passa per reduir anys de catequesi obligatòria i esmerçar imaginació per convidar els

Barcelona

Escola de pregària per a mares als Caputxins de Sarrià

És un projecte obert a tots els pares i mares que desitgen parlar de Déu als seus fills

Samuel Gutiérrez
Barcelona

Parlar de Déu als fills i ensenyar-los a pregar és una de les grans responsabilitats dels pares i mares de família. Sovint, però, costa d'emprendre aquesta missió. «No sabem com posar-nos-hi —afirmen molts pares—. Voldríem expressar-los el que sentim i com l'amor de Déu pot ajudar a viure en pau i alegria i a superar les preocupacions d'aquest món, però ens fallen les paraules.» Amb el desig de donar resposta a aquesta necessitat la comunitat cristiana dels Caputxins de Sarrià ha posat en marxa un ambiciós projecte pastoral: una escola de pregària per a pares i mares de família, tot i que a la pràctica, de moment, és majoritàriament escola de mares. Amb el nom «Ensenya'ns a pregar», aquesta escola té com a gran objectiu l'adquisició de recursos i l'intercanvi d'experiències per tal que després a casa els pares i mares de família siguin capaços de compartir amb naturalitat la fe amb els seus fills.

El projecte sorgeix de l'experiència de les mares de família de la catequesi que el curs passat van començar a reunir-se als Caputxins de Sarrià per comentar textos breus de la Bíblia i dialogar sobre l'educació cristiana dels seus fills. Al llarg del curs la iniciativa es va anar consolidant i per això enguany es presenta ja com un projecte amb cara i ulls, obert no només a les famílies de la comunitat cristiana dels Caputxins, sinó a totes les mares i pares de família que desitgin parlar de Déu i de Jesús als seus fills i compartir un temps de diàleg i de reflexió amb altres pares.

«Ensenya'ns a pregar»

Com els deixebles a Jesús, també les mares de la catequesi volen aprendre a pregar. D'aquí el nom que s'ha donat a l'Escola de Pregària: «Ensenya'ns a pregar.» Per tal de ser coherents amb la resposta del Senyor, durant aquest primer curs s'ha preparat un programa centrat cada sessió en un verset del Parenostre que pugui inspirar el diàleg. La lectura reposada d'aquests versets marcarà l'inici de cada sessió. Després es comentaran i es berenarà. Serà una taula compartida al voltant de la Paraula, que permetrà també parlar de forma distesa sobre els fills i les filles i riure plegats. L'objectiu és passar una bona estona dialogant, compartint les experiències i buscant noves formes de compartir la fe amb els fills. L'Esperit Sant farà la resta...

La convocatòria, oberta a tots els pares i mares de família interessats

«Si voleu ajudar als vostres fills a aprendre a pregar...
Us esperem els dijous a la tarda als Caputxins de Sarrià!»

Calendari de sessions del curs 2012-2013

- **Dijous 25 d'octubre:** Ensenya'ns a pregar
- **Dijous 8 de novembre:** Pare nostre del cel
- **Dijous 22 de novembre:** Santifica el teu nom
- **Dijous 29 de novembre:** Sorpresa d'Advent amb una convidada especial
- **Dijous 10 de gener:** Vingui el vostre Regne
- **Dijous 24 de gener:** Que es faci la vostra voluntat
- **Dijous 7 de febrer:** El nostre pa de cada dia
- **Dijous 21 de febrer:** Sorpresa de Quaresma amb una convidada que no deixa indiferent!
- **Dijous 7 de març:** Perdoneu les nostres culpes
- **Dijous 21 de març:** No permeteu que caiguem en la temptació
- **Dijous 4 d'abril:** Deslliureu-nos del mal
- **Dijous 18 d'abril:** Darrera convidada sorpresa de l'any!
- **Dijous 9 de maig:** El Regne, el Poder i la Glòria!

en el projecte, tindrà lloc dos dijous al mes, a les 18.30 h, a la Sala d'Actes dels Caputxins de Sarrià (C/ Cardenal Vives i Tutó, 2). Cada sessió és independent, i per tant es pot assistir qualsevol dia, sense obligació de continuïtat. Els organitzadors, entusiasmats amb la iniciativa i convençuts del gran servei que pot oferir, s'han abocat en l'anunci del tresor que tenen entre mans: «Si voleu compartir una estona tranquil·la amb altres mares... Si voleu gaudir d'una conversa adulta de més de dos minuts sense interrupcions... Si voleu descobrir maneres de parlar de Déu i de Jesús als vostres fills... Si voleu ajudar els vostres fills a aprendre a pregar... Us esperem els dijous a la tarda als Caputxins de Sarrià!»

Dos nous llibres de la col·lecció Emaús del CPL

El Centre de Pastoral Litúrgica (CPL) de Barcelona va presentar recentment dos nous llibres de la seva col·lecció Emaús: *Fer front a la pobresa*, de Pilar Malla, i *La JOC, un missatge viu*, de Joseph Cardijn. L'acte va comptar amb la presència de Jaume Fontbona, president del CPL; Josep Lligades, director de la col·lecció Emaús; Alba Ribas, militant de la JOC, i Pilar Malla, exdirectora de Càritas diocesana de Barcelona i ex Síndica de Greuges de l'Ajuntament de Barcelona, així com autora d'un dels llibres.

El Concili com a llegat doctrinal (I)

per Bernabé Dalmau

En l'article anterior vam considerar el Vaticà II com a esdeveniment. Però el Concili no fou únicament un fet històric de converses entre passadissos i d'audició de conferències d'experts en els col·legis eclesiàstics nacionals: el Concili treballà. A l'aula conciliar, la nau central de la basílica de Sant Pere, no sols es feren celebracions litúrgiques (bàsicament, cada dia la missa i l'entronització del llibre dels Evangelis) i gestos simbòlics (com ara la deposició de la tiara per part de Pau VI), sinó que sobretot fou aula de debat i d'estudi dels textos que s'anaren presentant. Els documents promulgats són quatre constitucions, nou decrets i tres declaracions. Algunes edicions solen publicar-los per ordre de promulgació. Això té l'avantatge d'ajudar a entendre com el Concili anava evolucionant i trobava el seu estil i el seu llenguatge. Altres edicions acostumen a fer-ne la llista agrupant-los segons el seu valor doctrinal en tres categories. Així doncs, segons el títol, el contingut i la data de promulgació són els següents:

Quatre constitucions:

-*Sacrosanctum concilium* (la litúrgia) 4 desembre 1963

- *Lumen gentium* (l'Església) 21 novembre 1964

-*Dei Verbum* (la divina Revelació) 18 novembre 1965

-*Gaudium et spes* (l'Església en el món contemporani) 7 desembre 1965

Nou decrets:

-*Inter Mirifica* (els mitjans de comunicació social) 4 desembre 1963

-*Orientalium Ecclesiarum* (les Esglésies orientals catòliques) 21 novembre 1964

-*Unitatis Redintegratio* (ecumenisme) 21 novembre 1964

-*Christus Dominus* (els bisbes) 28 octubre 1965

-*Perfectae Caritatis* (els religiosos) 28 octubre 1965

-*Optatum Totius* (la formació sacerdotal) 28 octubre 1965

-*Apostolicam Actuositatem* (els laics) 18 novembre 1965

-*Ad Gentes* (l'activitat missionera) 7 desembre 1965

-*Presbyterorum Ordinis* (el ministeri i vida dels preveres) 7 desembre 1965

Tres Declaracions:

-*Gravissimum Educationis* (l'educació cristiana) 28 octubre 1965

-*Nostra Aetate* (la relació amb les religions no cristianes) 28 octubre 1965

-*Dignitatis Humanae* (llibertat religiosa) 7 desembre 1965

Cadascun d'aquests setze textos mereixeria àmplies reflexions sobre el seu origen, la seva evolució, els moments més aguts pels quals la discussió del text passà, i la incidència que han tingut els anys després de l'aprovació. Una paraula sí que val la pena de dir de les quatre constitucions.

La reforma litúrgica ha estat el fruit més visible del Concili. Hi està implicat el sentit d'Església. Com s'ha repetit aquests anys a propòsit de l'Eucaristia, és vàlid dir que l'Església fa la litúrgia, però la litúrgia també fa l'Església.

Potser, malgrat els anys, no s'ha arribat a assolir que la litúrgia fos primàriament un fet d'ordre espiritual. Això explica moltes reticències a acceptar la reforma litúrgica del Concili i tanta manipulació de la litúrgia mateixa al servei d'ideologies o de modes i —àdhuc amb la millor bona, però errònia, intenció— d'estratègies pastorals.

Que el Concili havia de parlar de l'Església era evident. Sobretot per dues raons: perquè hi havia l'assignatura pendent de l'inacabat Concili Vaticà I i perquè, abans de dir una paraula al món, havia de tenir clara la resposta a la pregunta: Església, què dius de tu mateixa? Això, vist el desenvolupament posterior, es concretà (segons l'encertada síntesi de Salvador Pié-Ninot) en deu qüestions més rellevants: 1) l'eclesiologia de comunió; 2) l'articulació episcopat-primat; 3) l'exercici del primat; 4) l'eclesialitat de les altres Esglésies (les no catòliques) i l'ecumenisme; 5) la missió eclesial com a evangelització i el pluralisme religiós; 6) el laicat; 7) la vida religiosa; 8) la mariologia; 9) la sinodalitat; 10) Església-món.

Aquest darrer tema és objecte del document conciliar més extens, el darrer a ser aprovat, fruit de l'esperit que Joan XXIII donà al Concili. Potser més que una eclesiologia de cara enfora, és en realitat una paraula de l'Església sobre el món d'avui: l'home, la societat, la cultura, la família, les qüestions econòmiques i polítiques, la pau. Per això mateix, és inqüestionable que algunes

«Jo posaria sordina a aquesta identificació que tenim entre Concili i bisbes, perquè de fet la història ens mostra que encara a Trento i sobretot en els concilis anteriors, al costat dels bisbes, hi tingueren un paper molt més actiu els abats, els teòlegs i els laics»

de les seves pàgines reflecteixen massa l'eurocentrisme que inevitablement tenia el Concili, i també per aquest motiu han anat quedant aviat superades fins i tot en el vell continent. Tanmateix, i seguint la intuïció de Joan XXIII, la interpretació dels «signes dels temps» a la llum de l'Evangelí ha estat un enfocament encertat, perquè ha permès a l'Església dels darrers cinquanta anys de descobrir nous signes i, quan calia, donar una resposta evangèlica a aquells altres del temps del Concili que s'havien aguditzat més.

Tot i no voler ser un Concili dogmàtic, el Vaticà II digué tanmateix una paraula sobre la divina revelació. No resultà fàcil elaborar-la, però fou possible gràcies a superar l'esperit de controvèrsia que havia dominat els darrers segles i l'obertura a les tesis d'altres confessions cristianes sobre la Paraula de Déu i sobre la història de la salvació. Així, deixant concepcions abstractes, el Concili es decantà per una hermenèutica de tipus històric que pogués sense parar en la Paraula entesa com a mediació de la revelació de Déu. L'Església —la doctrina, els seus dogmes— se sotmet a aquesta Paraula de Déu.

En síntesi, els quatre grans documents han orientat aquests anys la vida de l'Església en totes les seves dimensions.

Tot aquest llegat doctrinal contenia també moltes indicacions pràctiques per tal

de dur a terme les reformes d'estructures que el Concili desitjava. És lògic que aquells primers anys generessin una gran activitat legislativa, que trobària la seva síntesi en la promulgació del nou *Codi de dret canònic* promulgat per Joan Pau II el 25 de gener de 1983 i el *Codi dels canons de les Esglésies Orientals* promulgat set anys després. Però l'*aggiornamento* no consistí, òbviament, només en aquesta activitat jurídica sinó que les seves realitzacions pràctiques arribaren al poble. Pensem en l'evolució que dugueren a terme les diòcesis i les parròquies i, coincidint amb els límits dels Estats, la creació de les conferències episcopals, el funcionament jacobí de la majoria de les quals ja fou criticat fa molts anys per l'aleshores cardenal Joseph Ratzinger. Potser és també llavors que es comença a parlar de l'«esperit del Concili», expressió de contorns bastant imprecisos però que ha servit per designar tota una moguda a l'interior de l'Església, difícil de saber si era ben bé el que el Concili volia.

De totes les noves institucions, m'agradaria remarcar la del Sínode episcopal, perquè és la que, sobretot els primers anys, va suggerir que hi sobrevivia l'experiència del Concili Vaticà II. Segons com es miri, el fet que el Sínode tingui un valor merament consultiu el distingeix radicalment del que és un concili ecumènic. Però també és veritat que, per pura qüestió de logística, és impossible tornar a reunir mai tots els bisbes catòlics del món,

atès que actualment, amb les noves circumscripcions, ja gairebé doblem el nombre dels pares del Vaticà II. Una altra cosa seria—i aquesta, facilíssima i ràpida amb les noves tecnologies—que s'assagessin noves formes de consulta i àdhuc de deliberació del Papa amb els bisbes del món. Amb tot, jo posaria sordina a aquesta identificació que tenim entre Concili i bisbes, perquè de fet la història ens mostra que encara a Trento i sobretot en els concilis anteriors, al costat dels bisbes, hi tingueren un paper molt més actiu els abats, els teòlegs i els laics. Així mateix, més difícil seria ara celebrar els preceptius Concilis provincials (com el Tarraconense de 1995) i els Sínodes diocesans (com el Tortosa de 1989, l'únic com a tal celebrat a Catalunya després del Vaticà II), perquè la normativa actual deixa encara menys llibertat d'expressió als participants.

Doncs bé, sigui com sigui, els Sínodes episcopals convocats i presidits pel Papa han anat fent el seu camí periòdic. No susciten aquell interès que tingué el Vaticà II per allò que he dit del seu caràcter consultiu i també perquè el nombre reduït de sinodals (bisbes, invitats i experts no solen arribar a cinc-cents persones) fa que tots vulguin dir-hi la seva, i un bon tant per cent d'intervencions solen ser, segons el meu modest parer, de poca qualitat. A més, l'exhortació apostòlica anomenada postsinodal el papa la podria fer perfectament sense que se celebrés el Sínode. Caldria certament canviar detalls del seu reglament, però sense creure ingènuament que alguns centenars de persones es poden reunir tres setmanes sense que hi hagi un document de treball previ preparat per experts. Tanmateix, aquests sínodes han ajudat a digerir tota la doctrina del Vaticà II al mateix temps que aplicaven a àmbits sectorials de l'Església alguns punts d'interès. Per això, a part els Sínodes dedicats a cadascun dels continents (Europa i Àfrica ja n'han tingut dos) i les assemblees especials per a algunes nacions (Països Baixos, 1980; Líban, 1995; Terra Santa, 2010), també n'hi ha hagut que han estudiat temes relacionats amb les quatre constitucions conciliars:

- la litúrgia: la penitència (1983, *Reconciliatio et poenitentia*); l'Eucaristia (2005, *Sacramentum caritatis*);
- l'Església: l'evangelització (1974, *Evangelii nuntiandi*); els laics (1987 *Christifideles laici*); els sacerdots (1990, *Pastores dabo vobis*); la vida consagrada (1994, *Vita consecrata*); els bisbes (2001, *Pastores gregis*);
- la divina revelació: la catequesi (1977, *Catechesi tradendae*); la Paraula de Déu (2008, *Verbum Domini*);
- l'Església en el món contemporani: la família (1980, *Familiaris consortio*).

A més, com a recepció del Concili hi hagué l'Assemblea extraordinària de 1985, que aprofundí en el tema d'Església-comunió latent en els textos conciliars però que encara s'aniria revelant clau de volta per a la interpretació correcta de l'esdeveniment i dels seus textos. D'aquesta Assemblea sortí la petició d'un Catecisme.

Aquest Sínode de 1985 respon a l'ambient crític respecte de l'aplicació del Concili que s'anà desenvolupant durant vint anys i que ha anat continuant. Historiadors afins a l'esmentada escola de Bolonya consideren aquest

Sínode com l'enterrament del Vaticà II. No hem d'oblidar, però, que tota la segona part del pontificat de Pau VI és un toc d'atenció sobre l'aplicació del Concili (ja direm més endavant perquè aquesta aplicació trobà dificultats). Joan Pau II es va avançar a les especulacions dels mitjans de comunicació i va convocar, amb motiu dels vint anys de la clausura un Sínode extraordinari, el qual estava destinat a reviuir aquella magna assemblea eclesial, a verificar col·legialment la seva aplicació i a aprofundir els seus ensenyaments per projectar-los més eficaçment en el futur. La interpretació del Concili, més que de les intuïcions dels teòlegs o de les afirmacions dels periodistes, havia de ser obra dels mateixos bisbes units en sínode. El Papa parlava d'una «clau sinodal de lectura del Concili», l'única recomanable per a la interpretació, aplicació i desenvolupament del Vaticà II. Aquesta concatenació de Concili i

Sínode és perfectament natural si es recorda que els sínodes episcopals no són sinó una prolongació de l'acció del Concili i un instrument de col·legialitat. En instituir-los el 15 de setembre de 1965 Pau VI n'havia definit la finalitat declarant: «Amb intenció que un cop acabat el Concili continués afluïnt al poble cristià aquesta gran quantitat de beneficis que hem advertit en el temps del Concili». Vint anys més tard, doncs, per més que s'haguessin produït nous esdeveniments, aquesta recomanació continuava essent vàlida i no podia ser descuidada. Era la manera de dir que el Concili tenia continuïtat en la vida de l'Església i no podia ser reduït a un esdeveniment ja passat.

L'aplicació de les directrius conciliars i l'atenció al tantes vegades evocat «esperit del Vaticà II» en realitat van ser una preocupació constant del pontificat de Joan Pau II. Aquest, com a arquebisbe de Cracòvia, havia participat molt

activament en els treballs conciliars; posteriorment havia publicat un *Estudi sobre la posada en pràctica del Concili Vaticà II* i, ja Papa, en el transcurs de l'any 1985 havia dedicat deu reflexions a aquest tema en l'hora de l'Àngelus dominical. Cadascuna de les 14 encícliques del seu pontificat deriva dels grans temes del Concili.

Per què, doncs, l'aplicació del Concili trobà i troba tantes dificultats? Les causes són múltiples i complexes. Referir-les depèn del punt de vista de cadascú. Estic segur que Joan XXIII, bon coneixedor de les dificultats d'aplicació del Concili de Trento, intuïa que el Concili que convocava també en comportaria. Però sabia que Déu no el destinava a dur a terme el Vaticà II sinó a convocar-lo, a inaugurar-lo i a donar-li les línies mestres. En una segona part d'aquesta descripció del Concili com a llegat doctrinal, assenyalaré algunes de les possibles causes que n'entrebancaren l'aplicació.

radioestel.cat

Espai de trobada, participació i diàleg

Actualitat

Cultura

Blogs

Ràdio

en directe

a la carta

Josep M. Garrell, nou rector de la URL

Assegura que «haurem de viure un necessari canvi de paradigma universitari»

Redacció
Barcelona

El 5 d'octubre va tenir lloc l'acte de presa de possessió de Josep M. Garrell com a nou rector de la Universitat Ramon Llull (URL) a la Sala de Congressos La Salle. Garrell, doctor en Enginyeria Electrònica i professor catedràtic d'Informàtica de la URL, succeeix la Dra. Esther Giménez-Salinas, rectora de la URL des del setembre del 2002 fins a l'actualitat, que ha esgotat el seu mandat d'acord amb el que preveuen els estatuts de la universitat.

Durant l'acte, van intervenir Antoni Castellà, secretari d'Universitats i Recerca de la Generalitat de Catalunya; la rectora sortint, Esther Giménez-Salinas; el cardenal Lluís Martínez Sistach, arquebisbe de Barcelona; el president del Patronat de la URL, Leopoldo Rodés, i el rector entrant, Josep M. Garrell. El vicepresident primer del Patronat de la URL, Enric Puig, va llegir l'acta de nomenament de Josep M. Garrell com a rector de la URL.

Després d'elogiar la tasca duta a terme per la Dra. Esther Giménez-Salinas, Antoni Castellà va posar en relleu que la URL «és una història d'èxit, amb un plantejament complex, que equilibra la potència de la marca, amb la identitat pròpia de cadascuna de les seves institucions, i que ha demostrat que una universitat privada com aquesta pot ser un referent de Catalunya, l'Estat i amb visibilitat internacional, però sobretot amb voluntat pública, i pública en termes de servei a la seva comunitat i al seu entorn».

Tot seguit, la rectora sortint de la URL va afirmar que mirava enrere i que s'adonava que els deu últims anys havien estat de profunda transformació, tant de la universitat pública com privada: «El canvi que han fet totes les universitats és espectacular i la nostra ha estat una part activa molt important d'aquest procés. Nosaltres ens hem incorporat al sistema universitari amb esforços, però mai no hem demanat privilegis. Vam ser la primera universitat privada a acreditar els seus professors, els primers a aplicar criteris d'avaluació en recerca i recerca avançada, i els primers a sol·licitar triennis.» La Dra. Esther Giménez-Salinas va mostrar la seva il·lusió en l'elecció «del seu company i amic» Josep M. Garrell i li va desitjat molt èxit.

El cardenal Lluís Martínez Sistach va recordar la importància del paper del cardenal Narcís Jubany i la seva intuï-

ció en la creació de la URL i va agrair explícitament el treball de la Dra. Giménez-Salinas. Sistach va subratllar que les institucions de la URL «no són una simple federació, sinó una autèntica unitat, i això fa que la nostra universitat pugui realitzar un servei més gran als alumnes, a les seves famílies, a la societat, a l'Església i al món».

Per la seva banda, Leopoldo Rodés va manifestar que aquest acte era un esdeveniment molt important per a la institució per tot el que representa i va destacar que era la tercera vegada que es produïa en els 21 anys d'història de la Universitat Ramon Llull. Alhora, va voler ressaltar que el mandat de la Dra. Esther Giménez-Salinas «s'ha caracteritzat per la consolidació de l'estructura de la nostra universitat, pel seu reconeixement per part dels agents socials i les administracions, i per la seva plena integració en el sistema universitari, tant català com de l'Estat espanyol i internacional». Rodés, que va presentar el nou rector, va expressar que «estem segurs que el Dr. Garrell conduirà i liderarà amb encert la nova etapa que avui inicia la URL».

El Dr. Josep M. Garrell i Guiu (L'Espluga de Francolí, 1969) va centrar el seu discurs en l'important paper que han de tenir les institucions universitàries en el context econòmic actual: «Crec que és important subratllar l'efecte de l'educació en l'atur, o com l'atur canvia segons l'educació de la població. Si bé el percentatge d'atur juvenil se situa sobre el 50%, l'atur de persones de la

mateixa franja d'edat amb un doctorat és pràcticament nul. Si bé és ben sabut que invertir en educació és una garantia de futur, crec que és important que les institucions universitàries ho tinguem molt present i que ho donem a conèixer en la mesura de les nostres possibilitats».

Garrell va explicar que, tot i que la crisi està tenint un impacte especialment important en el finançament de la recerca i de la transferència dels resultats, «la nostra universitat ha augmentat els esforços per tal de reduir aquest impacte, multiplicant els ajuts a l'estudi, les beques i tota mena d'instruments orientats a facilitar la continuïtat dels estudis dels nostres alumnes».

El nou rector va assegurar que «amb tota probabilitat haurem de viure un necessari canvi de paradigma universi-

tari. Caldrà crear un nou model que es pugui adaptar millor a les necessitats de formació i de recerca, a les noves tecnologies en general, als continguts oberts en xarxa, a la mobilitat de la comunitat universitària, al plurilingüisme, a la globalització. De fet, ja hi ha moltes veus que diuen que no estem vivint una era de canvis, sinó que el que realment estem vivint és un canvi d'era. Una nova era en què la universitat en el seu conjunt haurà de saber redibuixar-se, haurà de saber trobar un nou paradigma, un nou model. I cal fer-ho sense presses, però sense pauses. En el nostre context, en el nostre àmbit, quedar-se quiet és sinònim de retrocedir».

També va fer referència als eixos principals de les propostes programàtiques de cara al nou mandat. Va assenyalar que qualsevol cosa que la URL projecti «haurà de tenir present la nostra pròpia trajectòria i singular idiosincràsia, el context actual i la suma i la combinació dels desafiaments que se'ns presenten. Crec que és indispensable donar continuïtat crítica al que hem estat fent fins ara». Garrell ha explicat que «ens hem proposat abordar un procés de reflexió estratègica per tal d'ajustar, arribat el cas, el nostre actual Pla Estratègic. Aquest nou Pla haurà de ser el nostre "full de ruta" per als propers anys».

Per acabar, el Dr. Garrell va expressar el seu compromís de cara al nou mandat: «Després de vint anys treballant en aquesta universitat, rebo aquest encàrrec potser amb més il·lusió que mai.» I va acabar el seu discurs amb aquestes paraules: «És un goig poder treballar amb persones amb un nivell tan alt d'implicació. Crec que seria completament injust i impropri del rector d'aquesta universitat no correspondre amb molta il·lusió a aquest sentiment col·lectiu.»

Darrer número de la revista «Decisions»

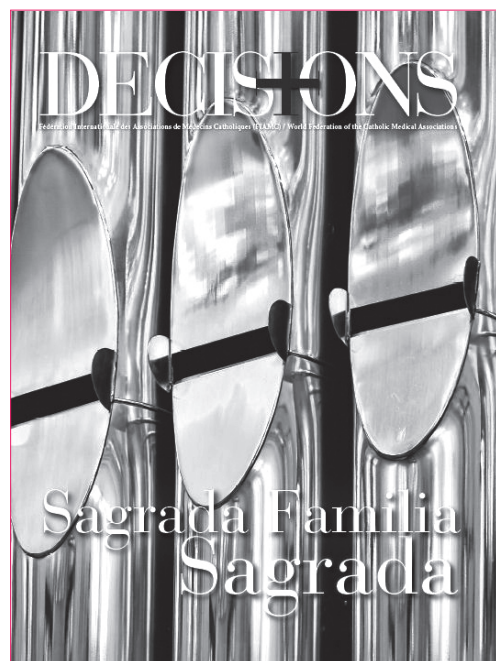
Redacció / Barcelona

Amb motiu de l'Any de la Fe i del Sínode sobre la Nova Evangelització, la Federació Internacional d'Associacions Mèdiques Catòliques (FIAMC) acaba de publicar un número extraordinari, magníficament il·lustrat, de la revista *Decisions*. A la revista hi ha articles escrits en italià, castellà, anglès i francès.

Entre els autors dels textos, cal destacar Mons. Zygmunt Zimowski, president del Consell Pontifici per als Agents Sanitaris; Mons. Xavier Novell, bisbe de Solsona; Dr. Josep M. Simón Castllévi, president de la FIAMC; Giovanni Maria Vian, director de *L'Osservatore Romano*, i Dr. Fernando García-Faria, president de Metges Cristians de Catalunya.

Així mateix, hi surt publicada l'homília de Benet XVI durant la consagració de la basílica de la Sagrada Família de Barcelona. El Dr. Simón Castllévi explica en el seu article que «fem servir la imponent basílica de la Sagrada Família de Barcelona i la seva missa de dedicació com a base per comunicar la Bona Nova».

Més informació: www.fiamc.org.

LLOGUERS – ALQUILERES – LOCATIONS – RENTS
ADMINISTRACIÓ DE FINQUES

alKilando
by FINCAS GANDIA

DIPUTACIÓ 189
08011 - BARCELONA

www.alkilando.com
93 451 50 00

Alerta davant del retrocés de la llibertat religiosa

Daniel Arasa presenta el seu nou llibre «Drets humans i religió a Catalunya»

Samuel Gutiérrez
Barcelona

Un nou llibre del periodista Daniel Arasa ja és a les llibreries. I ja en són gairebé una vintena... Amb el títol *Drets humans i religió a Catalunya. Pau, tolerància i llibertat en una societat secularitzada*, el professor de les universitats Abat Oliba-CEU i Pompeu Fabra aborda, sense embuts i amb coratge, un tema de màxima actualitat. Fins i tot el mateix Miquel Roca augura ja en el pròleg que aquesta serà una obra «polèmica». «L'autor s'ha atrevit a parlar de temes sobre els quals molta gent prefereix guardar silenci —afirma Roca—. Aquest és el coratge de Daniel Arasa. El d'un home apassionat, fidel a les seves conviccions i atent seguidor del que passa al món.»

En la presentació de l'obra que va tenir lloc el 2 d'octubre passat a la Universitat Abat Oliba-CEU Daniel Arasa va comptar amb el suport dels dos darrers directors generals d'Afers Religiosos de la Generalitat, Jordi López Camps i Xavier Puigdollers. Tots dos van lloar el rigor i la professionalitat d'un llibre que ha estat fruit d'un gran treball de documentació periodística. Des de feia anys l'autor recopilava articles i materials relacionats amb un tema que el té especialment preocupat, el de l'hostilitat a la religió en les seves dues grans vessants: persecució

oberta, que trobem sobretot en països musulmans; i hostilitat silenciosa, amagada, sibil·lina, que és la pròpia d'Occident. En aquest context, des de Pagès Editors li van proposar fer un llibre sobre drets humans i llibertat religiosa. Tot i que calia aprofundir la vessant jurídica i històrica, la proposta encaixava bé en el seu projecte i va decidir posar-se mans a l'obra. El resultat ha estat un llibre valent, que denuncia obertament, i amb exemples pràctics, la intolerància, si no hostilitat, explícita i implícita, que hi ha actualment cap a algunes confessions religioses, sobretot pel que fa al cristianisme. «En un món que proclama la tolerància com un dels seus valors principals —assenyala l'autor—, l'exercici de la llibertat religiosa està, poc o molt, amenaçat.» I afegeix: «Amb el progressiu reconeixement dels drets humans s'havien produït avenços importants en el reconeixement de diverses llibertats, també la religiosa. Però en les dues darreres dècades s'està detectant un reflux negatiu.» El professor de l'Abat Oliba-CEU assegura que a Occident hi ha «una persecució no violenta, tot i que en els mitjans de comunicació passi pràcticament desapercebuda.»

MIQUEL ROCA:
«L'autor s'ha atrevit a parlar de temes sobre els quals molta gent prefereix guardar silenci. Aquest és el coratge de Daniel Arasa»

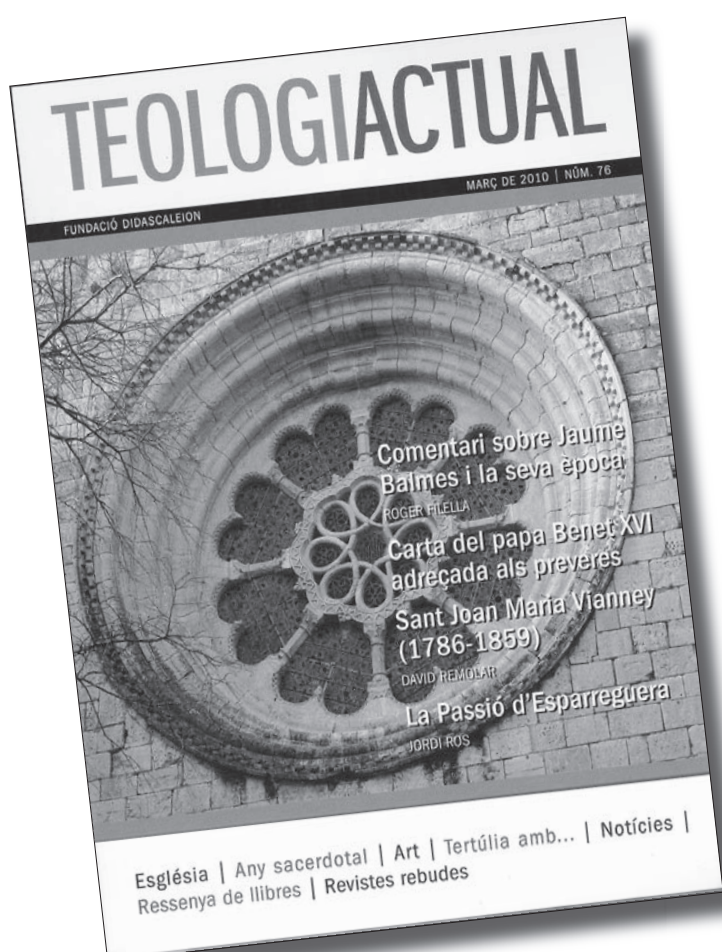
En la presentació del seu nou llibre, el periodista Daniel Arasa va assenyalar també que el dret a la llibertat religiosa, pel fet que afecta directament la consciència de les persones, és un dels millors indicadors per saber el grau de llibertat d'un país. «La llibertat religiosa ens interessa a tots —va advertir—, als creients i als no creients.»

Drets humans i religió a Catalunya ofereix uns primers capítols dedicats a la contextualització històrica dels drets humans. Continua amb la descripció d'aquest procés a Espanya i a Catalunya, de les seves llums i les seves ombres, i acaba amb el moment actual,

també molt centrat en les nostres terres. En aquesta part l'autor analitza la influència del relativisme en la intolerància. Daniel Arasa acaba el llibre amb unes reflexions personals, en forma de breus píndoles, que exposen esquemàticament la situació actual. «S'ha avançat molt —acaba confessant l'autor—. Es pot afirmar que avui els drets humans, i amb ells, el dret a la llibertat religiosa, són al centre del llenguatge moral. Però es detecten símptomes de retrocés en la llibertat religiosa. Alguns sectors volen assaltar-la per recloure-la a la més íntima esfera privada, sense cap presència en la societat.»

Teologia Actual

La revista oberta als nous horitzons del pensament i de la vida, arrelada en la tradició cristiana i teixida en el saber fer del nostre poble.

Dóna-la a conèixer. Cal fer-ho!

SOL·LICITUD DE COL·LABORADOR

Benvolgut/uda

Si estimes la nostra cultura i desitges conèixer el pensament actual en l'Església i en la societat, t'oferim la publicació trimestral *TEOLOGIA ACTUAL*

Nom i cognoms.....

Adreça..... CP.....

Població..... Província.....

Telèfon..... Adreça electrònica.....

Mòbil.....

Indica la forma de pagament que elegeixis (el cost anual és de 28 euros):

* Amb domiciliació bancària:

Nom i cognoms del titular.....

Nom del banc o caixa.....

Adreça de l'agència.....

Població.....

Entitat	Oficina	Control	Núm. compte

* Amb un xec a nom de la Fundació Didascaleion

(Per facilitar-te el certificat per a la desgravació fiscal, si t'interessa, cal que ens donis a conèixer les dades del teu NIF:.....)

(signatura)

Data:..... a..... de..... de.....

Envieu-la a: FUNDACIÓ DIDASCALEION c/ Sant Sever, 9 - 08002 Barcelona

Viure i conviure en anglès

Això es fa realitat gràcies al Programa d'Auxiliars de Conversa de la FECC

Miquel Àngel Codina
Barcelona

El Programa d'Auxiliars de Conversa (PAC) va néixer fa quatre anys dins del projecte Escola Multilingüe de la Fundació Escola Cristiana de Catalunya (FECC) amb l'objectiu fonamental d'ajudar els alumnes catalans de les escoles concertades a millorar el seu nivell d'anglès. «En aquest període el PAC ha experimentat un creixement espectacular. De les dotze escoles concertades que hi van participar a la primera edició, el curs 2009-2010, hem passat a 118 escoles en aquest curs 2012-2013, una d'elles andorrana», va afirmar Carles Armengol, secretari general adjunt de la FECC, en roda de premsa per presentar el Programa d'Auxiliars de Conversa d'aquest curs.

«El tret diferencial del PAC —va subratllar Armengol— és la implicació plena de les famílies d'acollida d'aquests auxiliars de conversa, ja que això fa que el programa sigui molt més econòmic. S'optimitzen molt bé els recursos. La interrelació dels auxiliars amb la família constitueix un enriquitment (lingüístic, cultural, social, emocional...) per a totes dues parts. Les edicions passades han estat molt ben valorades tant pels estudiants com per les escoles i les famílies amb les quals aquests joves van conviure al llarg del curs. El valor que el multilingüisme pot aportar als alumnes i a les famílies és immens.»

Sota el lema «Posem l'anglès al mapa de Catalunya», un total de 152 nois i noies angloparlants, procedents de llocs tan diversos com Anglaterra, Irlanda del Nord, Escòcia, Gal·les, República d'Irlanda, el Canadà, els Estats Units i Nova Zelanda, desenvoluparan

aquest curs les tasques d'auxiliar de conversa per intentar que els alumnes perfeccionin el coneixement de la llengua de Shakespeare. Tots ells formen part d'un projecte pioner a l'Estat espanyol que, impulsat per la FECC i l'empresa Home to Home, està pensat perquè les escoles concertades que ho sol·licitin puguin disposar d'un o més joves estudiants de parla anglesa per tal que facin tasques d'assistència i donin suport a les activitats previstes en el projecte multilingüe de cada centre.

Inquietuds pedagògiques

De la selecció dels candidats se n'encarrega Home to Home. Raquel García, coordinadora d'aquesta em-

«La interrelació dels auxiliars amb la família constitueix un enriquitment (lingüístic, cultural, social, emocional...) per a totes dues parts»

presa, va explicar que «el perfil ideal d'un auxiliar de conversa és una persona jove, d'entre 18 i 25 anys, tant pot ser noi com noia, amb una sòlida formació acadèmica (molts són universitaris) i amb inquietuds pedagògiques, atès que hauran de treballar amb infants i adolescents». Durant nou mesos —d'octubre a juny— viuran amb famílies d'acollida. «N'hi ha que troben en l'ensenyament la seva autèntica vocació professional. Estem orgullosos de la feina que duen a terme. El nostre propòsit és fer que l'anglès sigui cada cop

més proper i quotidià», va assenyalar García.

Per la seva banda, Juanjo Fernández, responsable del projecte Escola Multilingüe de la FECC, va definir d'una manera molt senzilla i rotunda l'objectiu del PAC: «Parlar anglès amb una persona anglesa a Catalunya.» Els auxiliars de conversa han d'invertir vint-i-cinc hores setmanals en la seva missió: ajudar a millorar el nivell d'anglès dels alumnes, resoldre dubtes lingüístics específics, col·laborar en l'elaboració de materials complementaris, donar a conèixer la cultura i les tradicions del seu país, etc. Les famílies acollidores els ofereixen allotjament i manutenció. S'han editat dues guies: una per als tutors de les escoles i una altra per a aquestes famílies d'acollida.

Obres de restauració de la basílica romànica de l'amfiteatre

Joan Boronat / Tarragona

La basílica romànica que hi ha situada al bell mig de l'amfiteatre romà de Tarragona serà restaurada amb l'objectiu de millorar-ne els fonaments i la façana.

Ja s'ha fet pública l'aprovació inicial del projecte redactat per l'àrea de Cultura i Patrimoni de l'Ajuntament de Tarragona i que preveu, en primer lloc, la consolidació dels fonaments de la basílica que recolzen a les fosses de l'amfiteatre i que al llarg dels anys han patit seriosos problemes d'humitats. D'altra banda, el projecte també preveu el segellament de les parets superiors dels murs de la basílica amb l'objectiu d'evitar possibles filtracions d'aigua.

Romànic Obert

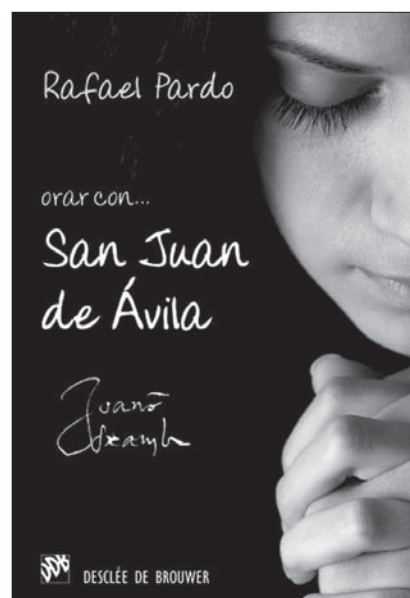
La intervenció està pressupostada per un import total de 100.363 euros, una xifra que serà subvencionada per l'Obra Social "la Caixa" en el marc del programa Romànic Obert. Un cop finalitzi el termi-

ni de trenta dies d'exposició pública del document, es convocarà un concurs per escollir una empresa que s'encarregui dels treballs, que s'hauran d'executar en un termini màxim de tres mesos. Tot i això, la supervisió dels treballs anirà a càrrec dels tècnics en patrimoni de l'Ajuntament de Tarragona i de la Generalitat.

Els últims treballs de consolidació que es van fer a l'amfiteatre daten de l'any 2009, quan es van restaurar algunes de les voltes del sector central de l'edifici que van acabar permetent obrir als visitants l'accés a l'arena i, posteriorment, es van drenar les fosses del monument on s'hi acumulava una gran quantitat d'aigua els dies de pluja. L'església romànica de creu llatina de Santa Maria del Miracle, les restes de la qual encara són plenament visibles avui damunt l'arena de l'amfiteatre, es va aixecar al segle XII damunt d'una altra basílica visigòtica de tres naus datada al segle VI dC. Aquest primer temple es va construir per commemorar el martiri del bisbe de Tarragona Fructuós i els seus diaques Eugeni i Eulogi.

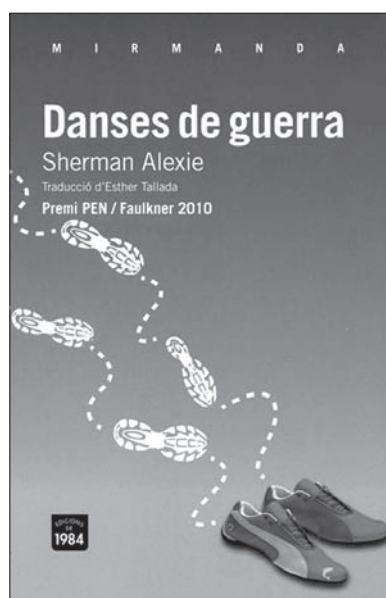
Llibres

Un gran mestre

Mestre de sant Ignasi de Loiola, sant Joan de Déu o santa Teresa de Jesús, sant Joan d'Àvila va ser també pare espiritual de nombrosos sacerdots i laics. Fou un predicador notable i un humil treballador de l'Església catòlica. En aquestes pàgines, escrites pel sacerdot Rafael Pardo, s'inclou la seva rica teologia, però no separada de la vida corrent. Sant Joan d'Àvila va gaudir d'un gran sentit comú i coneixement de la psicologia humana.

Rafael Pardo, Orar con... san Juan de Ávila. Editorial Desclee De Brouwer, Col·lecció *Hablar con Jesús*, 2012, 80 pàg.

La realitat humana

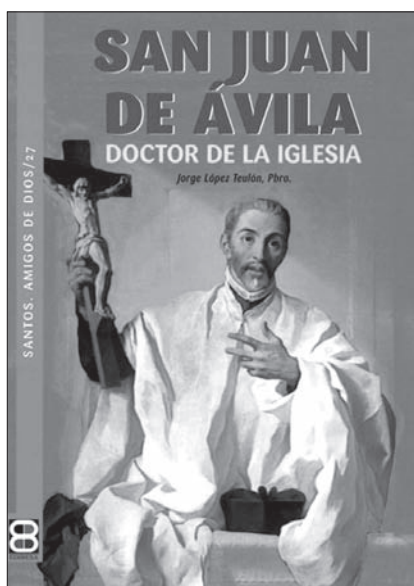
L'escriptor nord-americà Sherman Alexie proposa un recull de relats i poemes enginyosos que exploren el precari equilibri entre l'autopreservació i la responsabilitat externa de les persones en l'art, la família... Copsa a la perfecció les relacions modernes des de diversos angles i posa al descobert els èxits, els fracassos i els planys que formen part de la vida quotidiana. Ens transporta quasi sense adonar-nos-en al nucli del que significa ésser humà.

Sherman Alexie, Dances de guerra. Edicions de 1984, Col·lecció *Mirmanda*, 2012, 256 pàg.

Trajectòria apostòlica

Sant Joan d'Àvila és el quart espanyol declarat doctor de l'Església. La seva vida va ser una entrega contínua i plena a l'evangelització. És el patró celestial del clergat secular espanyol. El sacerdot Jorge López Teulón ha aconseguit una obra completa sobre la seva trajectòria vital, espiritual, apostòlica i cultural. En la seva predicació sovint l'acompanyava el domini fra Luis de Granada, que després esdevindria el seu primer biògraf.

Jorge López Teulón, San Juan de Ávila, doctor de la Iglesia. Edibesa, Col·lecció *Santos, Amigos de Dios*, 2012, 296 pàg.

Iniciativa pionera

La creativitat és una obertura cap a un mateix, un viatge interior que permet expressar sentiments i emocions que, d'una altra manera, no aconseguirien trobar un vehicle de sortida. Maite Kirch Ugarte recull les experiències més significatives dels pacients del taller d'expressió i creativitat, que ella va fundar, de la Comunitat Terapèutica de Malgrat de Mar. Un testimoni de primera mà d'una iniciativa pionera a Espanya en salut mental.

Maite Kirch Ugarte, La creatividad como terapia. Ediciones Invisibles, Col·lecció *Oxigen*, 2012, 320 pàg.

Gent de casa

Pere Vila i Codina, home generós i de gran cor

En aquests articles destaquem personatges que sobresurten pel seu amor a Catalunya i per la seva fe. Des d'avui també inclourem personatges la biografia dels quals no ens diu si eren o no pietosos, però sí que van ser generosos, tant amb el proïsme, com amb la Catalunya que els va veure néixer.

Pere Vila i Codina fou una de les tantes persones que llegà el seu patrimoni a millorar la instrucció de les classes més humils. Se situa en la mateixa línia que Rossend Arús, del qual sabem que no era d'Església, però que deixà dues escoles i una biblioteca; Agustí Massana, que llegà una prestigiosa escola d'art, o Lluïsa Cura, de la qual no en coneixem massa la pietat, però l'hi intuïm per com va distribuir-ne la fortuna.

Pere Vila i Codina havia nascut a les Oluges, al bisbat de Solsona, el

1860. Als quinze anys, cap al 1875, arribà a Barcelona. Va treballar en una carboneria; carretejava carbó per les cases fins que aplegà prou diners per pagar-se un viatge a Buenos Aires, on immigrà. Però allà la vida no era fàcil, sense diners. Algú el llogà de pagès al Partido de San Pedro, poble

que acabava de néixer, a la província de Buenos Aires, situat a més de 200 quilòmetres de la ciutat.

Fer de peó i feines del camp s'adeia més amb la seva formació. Va aplegar diners (va estalviar-ne molts, de diners), va llogar terres, va contractar masovers, va conrear el cereal, va aprofitar la conjuntura alcista del gra i quan va tenir 80.000 pesos a la butxaca —a San Pedro les parcel·les eren molt petites— va marxar a Rosario de Santa Fe, on s'establí. Aquí amplià més i més les seves terres, les hisendes, adquirí 100 llogues a l'Alt Paranà i 65.000 hectàrees a l'Alt Uruguai, i es dedicà també a l'explotació forestal.

Pere Vila no tornà mai més a la seva terra. Donava preferentment ocupació als parents o als catalans que li ho demanaven. Vivia modestament. Era el primer a començar la feina al matí i el darrer de plegar. Fou un personatge modest i senzill. En morir, deixà més de dos milions de pesos als seus familiars, fent fundacions dedicades a la instrucció per més de tres milions cent mil pesos. A Catalunya va llegar dos milions de pesos per a ensenyament; concre-

Joan Pallarès-Personat

Historiador
jpallarespersonat@gmail.com

tament, 500.000 als partits judicials de Lleida i Cervera, i 100.000 a les Oluges, a la qual, a més, deixà les 65.000 hectàrees de la província de Misiones per mantenir-la.

També va recordar que a Barcelona havia repartit carbó i havia guanyat els diners per marxar a Amèrica i hi deixà el milió de pesos restant per fer una escola que, com totes les del seu llegat, havia de ser mixta i dedicada a nois i noies, fills d'obers sense recursos. És l'actual Grup Escolar Pere Vila, aixecat el 1921.

Pere Vila i Codina va atorgar testament a Rosario el 12 d'abril del 1912, ciutat en què morí el 26 de juliol del 1916. Sens dubte, va ser un home generós i de gran cor, una persona que va creure fermament que la cultura i la instrucció milloren les condicions de vida de les persones, i que tot i aplegar una fortuna, va viure en una austeritat franciscana.

• Per saber-ne més: Antoni de P. Aleu, *Llegats i donacions a la ciutat de Barcelona per a obres de cultura*. Ajuntament de Barcelona, Comissió de Cultura. Abril del 1922.

Crítica literària

Bons hàbits fan bons directius

Els hàbits fan la persona. A còpia de repetir-los qualla una actitud, arrelen els valors i es forja un destí.

Prou clar ho tenia l'estudiós del *management* Stephen Covey, mort aquest juliol de 2012, que va resumir els bons hàbits directius en un llibre monumental: *Los 7 hábitos de la gente altamente efectiva*, publicat per Paidós.

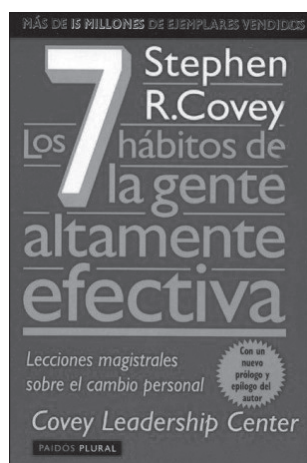
Any rere any aquest llibre es reedita. El seu tiratge és milionari i ha estat traduït a les llengües més importants del món.

Res millor per homenatjar Covey que llegir-ne l'obra, farcida de saviesa i templança.

Vegeu-lo també expressant les seves creences a través de nombroses gravacions que trobareu a Youtube. Són discursos o actes formatius en què reitera la importància de ser fidels al nostre ideari i de dirigir des de l'exemple, com a pedra angular del bon lideratge.

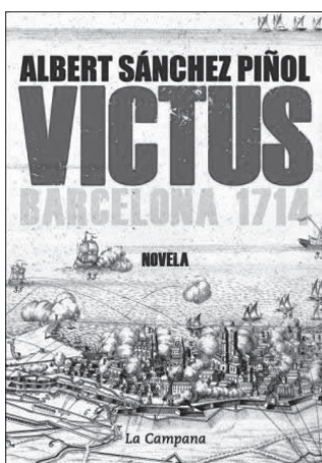
Sovint en aquestes intervencions el celebrat autor i gran comunicador ens explica perquè el primer és el primer (la importància de saber prioritzar), el paper clau de la cooperació entre les persones per dur l'èxit a l'organització o la necessitat de forjar trajectòries basades en valors sòlids que transmetin confiança.

Confiança? Si n'és, d'important, per tal que una organització, una societat o un país funcionin...

Ho veiem clarament en el moment actual, on sovintega l'impuls de revolta contra institucions i classe dirigent per una ciutadania que se sent defraudada. En un dels seus darrers títols, *Asegurar resultados en tiempos de incertidumbre*, publicat també per Paidós, Covey ens il·lustra amb el seu estil pedagògic característic sobre l'impacte de la desconfiança i el dividend de la confiança.

Ras i curt: la desconfiança alenteix els processos mentre que la confiança afavoreix la rapidesa en la presa de decisions. D'això se'n deriva en el primer cas un cost afegit mentre en el segon cas suposa un plus de benefici.

Val la pena, doncs, econòmicament parlant, invertir per crear un ambient de confiança. La certesa que se'n derivarà ens compensarà amb escreix: millor clima de treball, actuació resolta i orientada a complir objectius. Altres llibres destacats de Stephen Covey són *El octavo hábito* i *La tercera alternativa*, tots ells publicats per Paidós.

Erudit, gran i hiperactiu lector, de religió mormona, Stephen Covey és un dels més grans pensadors en la història del *management* i un paradigmàtic glossador de la importància dels hàbits per formar bons directius. I, per descomptat, bones persones.

Victus

Dintre de poc més d'un any, al 2014, celebrarem el tercer centenari de la guerra de Successió, que va comportar la fi de les llibertats nacionals catalanes i va desencadenar una època de gran turbulència.

Avançant-se a l'efemèride, l'escriptor Albert Sánchez Piñol publica en castellà l'obra *Victus*, que narra les vicissituds dels assetjats que defensaven la ciutat que simbolitzava la llibertat enfront d'Espanya i França, un símbol de resistència que perdura en la memòria col·lectiva catalana. Una temàtica prou actual en temps d'efervescència política i voluntat creixent d'independència dels hereus d'aquella ciutat assetjada fa tres segles.

La inteligencia ejecutiva

No n'hi ha prou d'acumular coneixements. Hem de saber aplicar-los prenent les decisions correctes. D'això ens parla *La inteligencia ejecutiva* del pensador José Antonio Marina, publicat per Ariel.

Marina és un dels autors espanyols de referència sobre el món de la intel·ligència i l'aprenentatge. Els seus assajos es compten per èxits editorials a causa del seu enfocament entenedor i documentat sobre temes de gran transcendència per a la construcció de la societat.

Andreu Sotorra

Escriptor i periodista
col·laborador de
Ràdio Estel

Crítica teatral

Un musical gòticament divertit

RUDDIGORE O LA NISSAGA MALEÏDA

A partir de l'opereta *Ruddigore or the witch's curse*, de Gilbert & Sullivan.

DIRECCIÓ: Joan Maria Segura.
Companyia Egos Teatre. Club Capitol, Barcelona.
Fins al 28 d'octubre.

Els Egos Teatre, companyia fundada a partir de l'Institut del Teatre per un equip d'intèrprets que es manté amb Anna Alborch, Lali Camps, Rubèn Montañá, Toni Sans, Maria Santallúcia, Albert Mora i amb l'afegit posterior de Francesc Mora i Joan Maria Segura, s'han fet, en set anys, un nom imprescindible en la cartellera teatral: *El crim de Lord Arthur Saville*, *La casa sota la sorra*, *En Joan sense por...* i *Ruddigore o la nissaga maleïda*.

Han prorrogat i prorrogat... i reposat i reposat des de l'estrena d'aquest musical fa cinc anys. Va ser una revelació gràcies al tret de sortida en una sala petita com el Versus Teatre. Entremig, la companyia ha rebut premis de la Crítica i de la Fira de Tàrraga, ha fet gires i fins i tot ha fet exportació a Buxton (Manchester) dins del programa del Gilbert &

© Javier Naval i Santi Romero

Una escena del musical d'Egos Teatre.

Sullivan Festival.

I no és estrany. No només perquè la història de *Ruddigore o la nissaga maleïda* és gòticament divertida sinó perquè els intèrprets en fan una atractiva posada en escena que té el suport bàsic d'una qualitat musical i vocal, i que també captiva per la seva mínima sofisticació, malgrat que la companyia té a les mans un argument de gran muntatge.

L'opereta, probablement perquè al·lú la va batejar amb diminitiu, arros-

sega el llast de ser un gènere menor quan, en realitat, el grau menor o major de qualsevol obra teatral rau en la seva forma i la seva interpretació i no en els seus orígens o etiquetatge.

En aquest cas, la història es trasllada a les terres de la baronia dels Ruddigore, uns personatges maleïts que traspassen, d'hereus en hereus, l'obligació de cometre un crim mortal cada dia per evitar de ser ells els que morin en una terrible agonia.

El muntatge és una font d'amor, de mort, de punyalades per l'esquena i de canvis de parer segons les conveniències del moment. El registre és d'un humor negre que va *in crescendo*. I la trama s'embolica i es desembolica amagant més d'una sortida sorprenent per als espectadors. La més sorprenent, esclar, la que tanca l'espectacle després d'un fosc. I, precisament per això, la que tampoc no es pot desvelar si no es vol trencar l'enjòlit. La majoria dels personatges de la baronia han de fer mans i mànigues per fugir de les mans assassines del baró de Ruddigore. Però no és baró maleït tot el que lluu. I en un joc de germans, de bocamolls i d'interessos creats, els papers es canvien en un obrir i tancar d'ulls.

Hi ha escenes amb més joc que unes altres. La que més destaca és la de la sala del museu dels quadres dels avantpassats que permet la fugida dels marcs i el tornar-hi a entrar. També la de la petició al baró maleït que fa una representant de l'Associació de Familiars de les Futures Víctimes perquè la tradició de morts diàries continuï per salvar l'interès turístic de la vila. I durant l'hora i mitja de l'opereta, les intervencions vocals de tot el grup així com les individuals aconseguen un espectacle viu malgrat els morts, fresc malgrat les tenebres, i festiu malgrat l'atmosfera sanguinària de fons.

Actualitats científiques

La mort massiva d'abelles causa preocupació

Que les abelles són uns insectes beneficiosos que cal protegir tothom ho sap. I no tan sols per la producció de la mel, cosa també molt bona, sinó perquè la pol·linització que duen a terme beneficia múltiples collites d'interès agrícola notable: fruits secs com les ametlles o les nous i també pomes i fruits vermells, com les cireres, i altres cultius d'interès econòmic només prosperen quan han estat les seves flors ben pol·linitzades, i això són principalment les abelles les que s'encarreguen de fer-ho. No és estrany, doncs, que els agricultors americans ja aixequessin l'alarma el 2006 quan constataren que les poblacions d'abelles s'havien reduït més d'un 30%, fins a arribar en alguns llocs al 90%. Què havia passat? Cal trobar la causa per posar-hi remei! És ara arreu del món que s'ha vist que van minvant les abelles. A Europa també, és clar. Des del 2006 s'han proposat moltes hipòtesis per explicar el fet. Seran uns virus malignes? Seran uns paràsits desconeguts? Hi influirà el canvi climàtic? O potser serà per culpa de la indústria humana en la utilització que fa de certs pesticides? És aquesta última suposició la que ha resultat la més probable per no dir segura. A la revista *Science* s'han publicat dos articles ben documentats, l'un d'un equip

francès i l'altre d'un de britànic que han arribat pràcticament a les mateixes conclusions. Són els pesticides anomenats neonicotinoides, amplament utilitzats per protegir les collites arreu del món, els causants del desastre. Els francesos han mostrat la correlació que hi ha entre l'augment d'aquests pesticides i la mortalitat de les abelles, i els britànics hi han afegit que el nombre d'abelles reina minva ràpidament en els ruscos, cosa que els fa entrar en declivi tot seguit: de 13 reines per rusc es passa a

una mitjana de només 1,7 en els ruscos en què les abelles han ingerit neonicotinoides, i l'explicació que s'hi ha trobat és que el pesticida afecta el sistema nerviós dels abellots.

Aquests resultats hauran de ser tinguts en compte a tot el món de cara a l'autorització de pesticides. Així ho declara Mickaël Henry, que és el responsable de l'equip que ha fet l'estudi francès. No s'ha d'autoritzar cap pesticida que no tingui ben demostrat que no causa la mort d'abelles, cosa que ja es tenia en compte, però tampoc no ha de permetre's cap altre que les afecti fins a ser causa indirecta de la seva disminució. Els neonicotinoides no maten directament les abelles però aquests estudis mostren com les fa minvar en població, encara que la companyia BayerCropScience que els fabrica hagi protestat (que ja ho ha fet) dient que no pot ser que els seus pesticides en causin la minva i fins i tot publicant un altre article a la mateixa revista *Science*. Segui el que es vulgui, als Estats Units l'Agència de Protecció Ambiental ha convocat per aquesta tardor un grup d'experts per estudiar la cosa, i a Europa l'Autoritat de Seguretat Alimentària ja estudia una nova normativa per avaluar el risc dels pesticides per a les abelles.

Certeses científiques i fe cristiana

34. El Big bang i el dogma cristià de la creació obra de Déu

Després del que ens ha exposat la ciència sobre l'origen del cosmos en l'instant del Big bang no podem pas dir que en aquest cas no hi hagi punt de connexió amb el que ens diu la fe cristiana. La ciència afirma que l'univers té un començament i la fe ens diu exactament el mateix. La ciència no diu (no pot dir) quina ha estat la causa del Big bang i la fe ens fa saber que hi ha un Déu que ho ha creat tot, completant així allò que la ciència deixava en suspens. Oi que tot això és prou clar? Doncs hi hem d'afegir que hi ha científics que creuen que la ciència encara hi pot dir més coses i no admeten la creació per part d'un Déu en el qual no volen creure. Nosaltres els hem de dir que això ja no és fer ciència i que les seves raons, que no són científiques, no ens poden convèncer. De totes maneres, per ser mínimament complets en la nostra exposició, exposarem aquí les principals postures atees en aquest punt de la cosmologia.

Teories d'autors que van més enllà del Big bang

Deixem a part la teoria de l'estat estacionari de Hermann Bondi, Thomas Gold i Fred Hoyle que negaven el Big bang per evitar el problema d'haver tingut origen l'univers, cosa que científicament ja s'ha vist que no es podia mantenir. És una teoria que també és coneguda per «teoria de la creació contínua», perquè postulava que constantment el mateix univers anava «creant» nova matèria. Com que és una postura científica que ja s'ha deixat de banda, no cal parlar-ne. La primera postura que aparegué amb la intenció de resoldre científicament la pregunta sobre què hi havia abans del Big bang va ser la dels russos Evgenii Lifschitz i Isaac Khalatnikov que el 1963 publicaren un article en el qual exposaven que hi ha-

via d'haver hagut abans de l'expansió inicial una contracció de tota la matèria procedent d'una altra expansió anterior que s'hauria esmorteït fins a prendre el sentit invers, fent marxa enrere, i s'hauria format l'«àtom primitiu» que deia Lamaître, que no hauria estat pas primitiu, ja que aquest procés d'estirar-i-arronsa s'hauria anat repetint des de tota l'eternitat, com un immens acordió còsmic. Aquesta teoria s'anomena teoria de l'«univers polsant».

Una altra postura va ser la d'Edward Tryon que el 1973 publicà l'article *Is the universe a vacuum fluctuation?* En el qual presentava la hipòtesi d'haver-se format l'univers simplement com una fluctuació del buit quàntic, és a dir, com que a nivell quàntic sabem que s'originen partícules virtuals a causa de les fluctuacions d'energia enclosa en el buit, diu Tryon que l'univers podria ser simplement una d'aquestes partícules de llarga duració sorgida del «buit quàntic» primordial existent des de tota l'eternitat.

I una tercera posició és la de Stephen Hawking que en el seu últim llibre *The grand design* de 2010, partint del model cosmològic de la gravetat quàntica diu (pàg. 186-187 de la traducció catalana feta per David Jou) que: «La gravetat dona forma a l'espai i el temps... l'energia positiva de la matèria pot ser contrarestada exactament per l'energia gravitatòria negativa, raó per la qual no hi ha restricció per a la creació d'universos sencers. Com que hi ha una llei com la de la gravetat, l'univers pot ser i serà creat del no-res... La creació espontània és la raó per la qual existeix l'univers. No cal invocar cap Déu per encendre les equacions i posar l'univers en marxa.»

Què podem respondre a aquests autors?

A la teoria de l'univers polsant s'ha

de contestar que és desaprovada per la mateixa ciència ja que no és conforme a les lleis físiques que una contracció de la matèria pugui causar un rebot del mateix ordre de magnitud energètica que abans en un cas anterior; violaria el principi de l'augment constant d'entropia en el cosmos i ni tan sols podria fer com una pilota que rebota, seria més aviat com una massa d'argila i és molt minso el rebot que podria fer. Però encara hi ha actualment una altra raó científica descoberta el 1998 oposada del tot a la possibilitat del col·lapse gravitacional que seria una frenada de l'expansió de l'univers per començar una marxa enrere, o un *Big crunch* com molts l'anomenen: no tan sols no es frena l'expansió sinó que s'accelera, segons han demostrat Saul Perlmutter i Adam Riess a partir de les supernoves llunyanes i han confirmat altres astrònoms amb l'observació dels quàsars allunyats; és a dir, segons això «l'univers seguirà expandint-se eternament», ens diuen, i nosaltres hi podem afegir: fins que Déu vulgui. I afegim-hi encara que la teoria d'un univers polsant és, evidentment una suposició gratuïta sense cap prova observacional que pugui avalar-la; només l'afany de prescindir d'un Creador pot donar-li entrada. Però avui dia ja no sabem de cap científic que cregui en aquesta pulsació còsmica indefinida.

Pel que fa a l'univers procedent d'una fluctuació en el buit quàntic d'Edward Tryon, hem de dir que és una teoria ben extravagant. Afirma que l'univers-com-un-tot seria un espai buit i d'existència eterna en el qual hi hauria constantment fluctuacions d'energia productores de massa i creadores de miniuniversos. El nostre cosmos en seria un de tants produït dins del gran buit etern i no causat. Tot això ja es veu que és una extralimi-

tació del principi d'indeterminació de Heisenberg, que certament no té una amplitud tan desmesurada. Aquesta fluctuació que postula es veu que l'ha inventada per evitar el fet d'un inici temporal de l'univers i bé podem dir que un pressupòsit tan fantasiós i aberrant, fet totalment a priori, no pot servir de base de cap teoria veritablement científica. Però encara s'hi podria dir: i quina raó d'existència avala que hi hagi un buit quàntic amb unes propietats tan singulars? No exigiria, també, un Creador que li hagués donat aquestes propietats tan estrambòtiques? No és estrany, doncs, que avui dia aquesta teoria, tal com l'exposava Tryon, ja no tingui pràcticament seguidors. Però sí que hi ha una altra postura científica que conserva una part del que s'hi presuposava: la multiplicitat d'universos. En parlarem més endavant.

I del que ens diu Stephen Hawking, amb tot el respecte que ens mereix aquest gran físic, hem de dir que en aquest punt no ha fet ús d'una lògica rigorosa. Del fet que la gravetat tingui unes lleis que poden explicar tot el desenvolupament de l'univers material no es pot deduir pas que aquestes lleis existeixin perquè sí. És que no és lògic que procedeixin d'un legislador molt savi que les ha posat en la matèria perquè evolucioni tal com ho ha fet? També és un *a priori* sense fonament dir que si existeix una llei que regula la marxa o el desenvolupament de la matèria ha de ser una llei eterna sense cap intel·ligència que l'hagi establerta. La pura matèria amb les seves particularitats no es veu pas dotada d'intel·ligència i si aquestes particularitats porten a un univers com el que veiem, amb els éssers racionals i tot, no se'ns pot pas dir que som anticientífics si en tot això hi veiem un Creador, molt intel·ligent, que li ha donat forma.

Des del carrer

VICTORIA HERNÁNDEZ, COREÒGRAFA I PROMOTORA DE DANSA CONTEMPLATIVA

«A la dansa, és tot l'ésser, sense divisió, el que s'orienta a Déu»

Samuel Gutiérrez

A través de la dansa contemplativa, Victoria Hernández (Barcelona, 1968) se sent cridada a dur les persones fins al més profund d'elles mateixes i fins a Déu. «La dansa contemplativa és una resposta humil a l'Amor, a la Font que ens habita —explica la coreògrafa—. És un lloc on beure, alimentar-se de la pregària i una forma profunda que Victoria Hernández fa en els seus cursos i tallers de dansa contemplativa (www.danzacontemplativa.com), com el que va tenir lloc recentment al monestir de Sant Pere de les Puel·les de Barcelona.

Si el que canta prega dos cops, el que dansa ho fa per partida triple?

Joan Pau II a la seva visita a Xile el 1987, en veure les danses del poble en honor a la Mare de Déu i l'Infant Déu, va expressar: «Com que sant Agustí va dir que el que canta prega dos cops, jo us dic que el que balla, en prega tres.» I crec que realment és veritat perquè en la pregària dansada, el cos s'afegeix a la intenció i a l'afecte, i aconseguix un estat d'unificació que sorprèn la mateixa persona que la fa. És tot l'ésser, sense divisió, el que s'orienta a Déu.

Per què costa tant introduir la dansa en la vida de les comunitats?

Per una confluència de factors. D'una banda, de vegades es va desvirtuar i va perdre el seu sentit original de pregària. De l'altra, hi ha la llarga tradició de sospita del cos i ens oblidem que és el temple, el lloc on es manifesta Déu. I finalment la nostra cultura occidental va entronitzar la raó i va menysprear altres aspectes de la persona que li resultaven menys controlables. Tot i que el segle XX ha suposat un retorn a

Carmen Pardo

la naturalesa humana d'una manera integral, a assumir les dimensions corporal, emocional i espiritual, el pes de tants segles exiliats «al cap», fa que costi recuperar la dansa... fins que la persona l'experimenta i s'adona que el cos no tan sols no és obstacle per a la fe, sinó que el condueix més fàcilment a Déu.

Quins tipus de dansa fan possible la contemplació?

Des de la meva experiència, la dansa realitzada lentament, que permet la consciència i l'escolta, és la que condueix al silenci interior i a la contemplació. Per això es fan gestos orants amb moviments en general senzills, suaus i repetitius.

Creu que la dansa podria tenir un paper important en la nova evangelització?

Dansar vol dir experimentar el goig de ser criatura humana que es relaciona i entra en comunió amb els altres i amb Déu. Per això és un llenguatge adient per parlar de la Bona Notícia del Regne. Déu no es pot tancar en un

concepte, per això és més adient, com van fer els místics, fer servir juntament amb la paraula llenguatges més simbòlics.

Si a la comunitat preguem dansant, és important tenir cura de com dansem i com convidem a dansar. Cal que hi hagi un procés, una pedagogia i molt de respecte. Llavors serà realment un vehicle per arribar i conduir a Déu.

Quina ha estat la seva experiència de més de 20 anys dedicada a aquesta dimensió corporal de la interioritat tan poc reconeguda?

La meva experiència és que la persona gaudeix quan s'expressa amb el cos però del que realment tenim set és de la trobada amb la Font de l'Amor. Llavors tant se val l'edat, el sexe o les circumstàncies de la persona. El gran descobriment és que el cos, la dansa i l'actitud acollidora i reverent del grup són ponts que ens condueixen a aquesta trobada.

Eduard Brufau

Rauxa

Lliri entre cards

La nova etapa política en què sembla que ha entrat Catalunya ha suscitat una riuada de reaccions entre polítics i personatges públics d'arreu de la geografia espanyola. En aquesta espiral vertiginosa de declaracions n'hi ha de significatives que criden a la serenitat i al diàleg, però moltes altres contenen una gran càrrega de ràbia, odi i intimidació, o fins i tot se serveixen obertament de l'insult.

Enmig d'aquest erm de llacs amargs la nota de la Conferència Episcopal Tarraconense davant les eleccions al Parlament ha aparegut com una veritable font d'aigua dolça. En aquesta nota plena de seny els bisbes catalans, tal com correspon als pastors de l'Església, no es

posicionen per cap proposta concreta i defensen «la legitimitat moral de totes les opcions polítiques que es basin en el respecte de la dignitat inalienable de les persones i dels pobles i que cerquin amb paciència la pau i la justícia». Aquest esperit conciliador i tranquil dels nostres bisbes, capaç d'escoltar totes les veus que parlin respectuosament, s'entronca directament amb la tradició de l'Església, que modernament ha estat sensible a les diferents realitats i sentiments nacionals presents a Europa. En el camí que tot just ara comença el poble de Catalunya s'ha d'amarar del tarannà esperançat i serè dels seus pastors.

Pensant-ho millor

Carme Borbonès i
Brescó
Presidenta Càritas
Catalunya

Insistent en la dignitat de les persones

Segons el Gènesi l'home i la dona són imatge i semblança divina... per aquesta raó, els cristians tenim el deure i la responsabilitat de denunciar aquelles situacions que lesionen greument la dignitat dels nostres germans. En parlar de dignitat, ràpidament pensem en situacions de conflicte bèl·lic, tortures, tractes vexatoris, esclavatges més o menys encoberts, però prou coneguts... Avui, però, voldria reflexionar sobre la necessitat de pensar-hi des de «la proximitat».

En aquest «primer món nostre», embolcallat pel marc dels Drets Humans, no han deixat mai d'existir realitats que conculquen la dignitat de moltes persones. El nostre model social semblava avançar, sense límits, vers noves i més justes situacions d'igualtat: igualtat de drets i d'oportunitats que garantissin igualtat en l'exercici de la llibertat.

Però res més lluny de la realitat: d'una banda, el continuat creixement econòmic i una redistribució parcial de la riquesa van seguir deixant al marge —sense el reconeixement a la seva dignitat— col·lectius que no tenien accés a aquest nou estadi de «benestar», per múltiples causes i raons: incapacitat social crònica, problemàtiques profundes de salut, fragilitat familiar i relacional, processos migratoris a precari...

D'altra banda i amb una velocitat de vertigen, determinades pràctiques financeres i laborals han tornat a ampliar, en poc temps, les desigualtats... S'han tornat a «expulsar» del sistema, als segments més fràgils de la població, aquells que feia molt poc havien pogut veure reconeguda la seva total dignitat.

Un cert retorn a situacions anteriors i l'augment indiscriminat de desigualtats tenen la seva gènesi en causes heterogènies, però bàsicament es deu al fet que vivim en un model social afectat per grans canvis en la consideració dels valors: el «tenir» per damunt del «ser», utilitzar els altres per a benefici i satisfacció de desitjos egoistes fent que es vulneri la seva dignitat.

Un món laboral altament competitiu i exigent, en qualificació i capacitats, evidencia encara més les desigualtats personals, afavorint el camí vers l'exclusió. Moltes persones tenen dificultat per assolir determinats nivells i per poder seguir determinats ritmes de treball (mans fràgils). Altres, pateixen, traumàticament, situacions de conflictes i ruptures familiars i socials. El coixí familiar i veïnal s'aprima i no ajuda a la contenció en situacions de vulnerabilitat.

La Doctrina Social de l'Església ajuda a formar les consciències en la política i ens ensenya a treballar, amb responsabilitat, en favor d'un ordre just, en el qual les profundes desigualtats no hi tinguin lloc. Cal denunciar i ajudar a superar les dificultats personals i socials per tal que tothom pugui viure la seva vida amb dignitat.

BibliotecaVirtual

Descobreix la biblioteca que sempre és oberta

Per gaudir-ne al màxim, fes-te el carnet de la **Xarxa de Biblioteques Municipals** o actualitza les teves dades al web (cal incloure-hi el correu electrònic).

<http://bibliotecavirtual.diba.cat>

**Diputació
Barcelona**